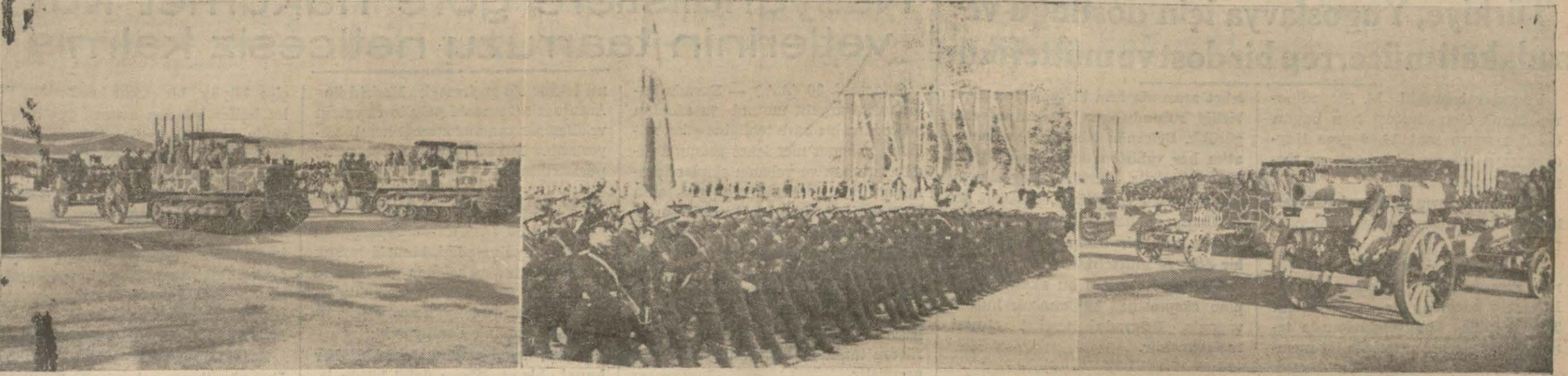

Ankaradaki geçit resmine ait bir kaç enstantane, motörlü ağır toplar ve piyade geçerken

Muhterem misafirimiz bugün İstanbul'a geliyorlar

**M. Stoyadinoviç, İsmet İnönü ve hariciye vekilimiz
dün de toplanarak konuşmalara devam ettiler**

İki müttefik memleketin devlet adamları, iki milletin hissiyatına tamamen uyan teşriki mesai siyasetine kendileriyle mütesanit bulunan Balkan antantı memleketleriyle bidayette çizilen istikamette devama kararlaştırmışlardır

Ankara 30 (Telefon) — Muhterem misafirimiz M. Stoyadinoviç ve maiyeti bu gece saat iki buçukta Ankaradan ayrılmışlardır.

Bu gece Yugoslavya elçisi M. Lâzaroviç tarafından ekselâns Stoyadinoviç ve refikası şerefine Ankarapalasta büyük bir ziyafet verilmiştir. Bu ziyafeti kıymetli misafirimizin hareketi satine kadar devam eden bir süvare takip etmiştir.

ELÇİLİK BİNASI

Ankara 30 (Telefon) — Dost ve müttefik Yugoslavyanın burada yaptırdığı elçilik binasının açılış merasimi bugün büyük misafirimiz ekselâns Stoyadinoviç ve refikalarının huzurlarile yapılmıştır.

İstanbuldaki Yugoslav kilisesinin baş rahibi de dini merasimi ifa etmiştir.

Hükümet reislerinin Türkiye devlet merkezini ziyareti gibi güzel bir vesile ile açılış yapılan yeni Yugoslavya elçilik binası, biri-elçi ve elçilik büroları diğeri de elçilik ileri gelenlerinin ikametleri ve elçilik arşivine mahsus olmak üzere iki büyük ve muhteşem binadan mürekkeptir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bükreş toplantısı

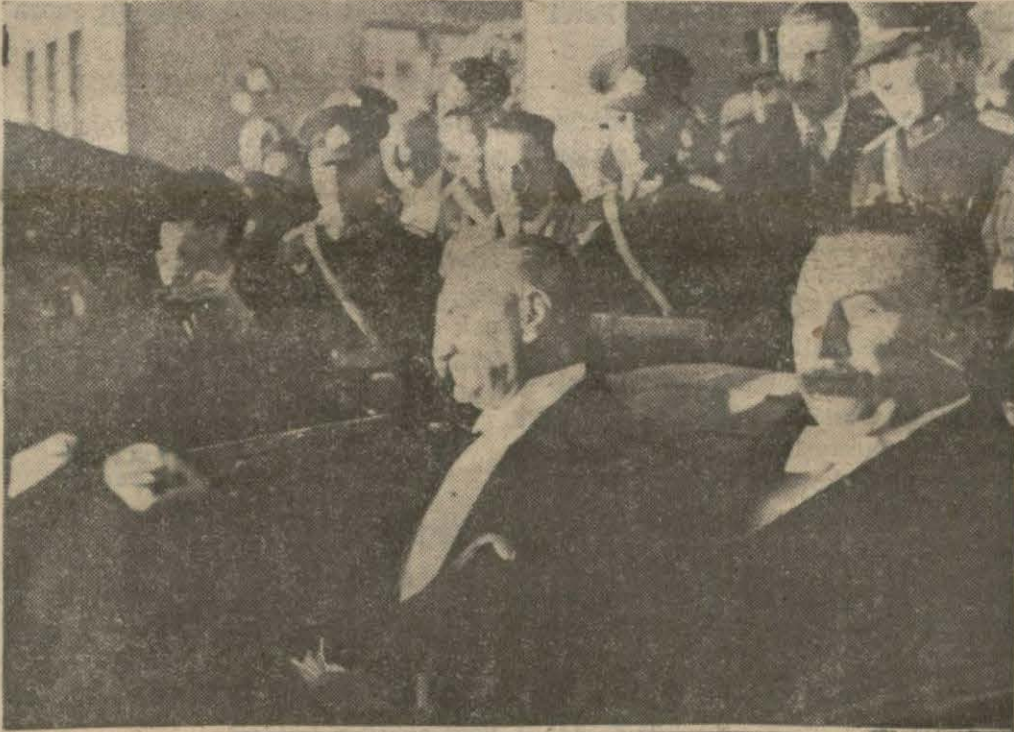
**Erkâni harbiye reisleri
arasında neler
görüşülecek?**

Morning Post gazetesinin Bükreş muhabiri 8 teşrinisanide Bükreşte Türkiye, Yugoslavya, Romanya ve Yunanistan erkâni harbiyelerinin yapacakları toplantıdan bahsederek diyor ki:

«Askeri bir kaynaktan verilen malûmata göre, bu toplantının başlıca hedefi, dört memleketin mülki tamamıyetini temin edecek tedafii bir blokun teşkili esaslarını hazırlamak olacaktır.»

Daily Telegraphin Belgrad muhabiri de Yugoslav Başvekili Stoyadinoviçin Ankara ziyareti hakkında şu satırları yazıyor:

«M. Stoyadinoviç Ankaraya, Avrupada bir harp vukuu takdirinde Balkan devletlerinin silâhlı olarak bitaraf kalmasını temin etmek için

Cumhuriyet bayramı tebrikine ait resimler: Yukarıda Atatürk Meclisten çıkarken, aşağıda aziz misafirimiz M. Stoyadinoviç ve başvekilimiz

Ankara, Prag konuşmaları

**Fransız gazeteleri bu müzakerelere
büyük ehemmiyet veriyorlar**

Paris 30 — Gazeteler, Ankarada ve Pragda vukubulan mülâkatların ehemmiyetini kaydediyorlar.

Figaro gazetesi diyor ki: Kral Karolun Praga seyahati, ve Antonesko ile Benes arasında yapılan konuşmaların mahiyeti, mesul Fransız mahfilinde iyi bir intiba uyandırıyor. Balkanlarda Alman siyaseti tarafından yapılan zararların o kadar büyük olmadığı anlaşılmıştır.

Bu konuşmalar gösterdi ki, şayet Fransa faaliyete geçerse bir sene evvel bu havallide işgal ettiği mevki iştirat etmekte güçlük çekmeyecektir. Bizim bildiğimize göre Romanya

hükümeti, Küçük itilâf devletleri tecavüze uğradıkları takdirde Sovyet - Çekoslovak paktında yazılı hükümler dairesinde kendilerine yardım etmek meselesinde Çekoslovak - Sovyet ittifakını tahdid ettirmeği düşünmemektedir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Yeni tefrikamız
**KEMAL REİSİN
İSPANYA DÖNÜŞÜ**

Yazan:
İSKENDER FAHREDDİN
11 inci sahifemizde okuyunuz.

Alman - İtalyan anlaşması Sovyetlere karşı olan anlaşmaya Japonya da girmeği kabul etmiş Berlinde kararlaştırılan esaslar hakkında yeni malûmat

Figaro gazetesinin Roma muhabiri bildiriyor: İki resmi tebliğden ve Kont Ciano'nun Münihde vaki olan beyanatından sonra İtalya matbuatının neşriyatı resmi malûmatı tamamlıyor. İtalyan gazeteleri bilhassa şu noktaları kaydediyorlar:

1 — İtalyan - Alman anlaşmaları Avrupa anlaşmasını tehdid eden bütün kuvvetleri ve bilhassa komünizmi bertaraf etmeğe matuftur. İtalya ile Almanyanın komünizme karşı vaziyetleri sarihtir.

Giornale d'Italia bu yeni hadiseyi yazıyor:

Japonya, Avrupada İtalya ve Almanya tarafından tatbik edilecek tedbirleri Uzak şarkta tatbik etmeği kabul ediyor.

2 — İtalya ile Almanyanın mülhem oldukları yeni yapıcı prensipler Milletler Cemiyeti tarafından takip edilen cihanşümüllüğü ve paktlar akdetmek hastalığını berataraf ediyor.

Milletler Cemiyeti ve 2 numaralı Lokarno paktı yerine hiç olmazsa garp emniyeti meselesinde daha sade ve daha az yıpranmış başka me-todlar ikame edilmelidir

(Devamı 5 inci sahifede)

En gülünç adam I... (1)

[Akşam'ın yeni müsabakasını teşkil eden bu karikatür serisi (15) resimden ibarettir. Bu seriye ait (15) karikatür gün aşırı bu sütunlarda çıkacaktır. Bu gülünç tiplerin içinden hangisini en gülünç bulursanız onu kesip (15) karikatürün altındaki kuponlarla beraber göndereceksiniz. 15 kuponu tamam göndermeyenler müsabakaya giremezler.]

AKŞAM'ın karikatür müsabakası kuponu : 1
(Bu kuponu kesip saklayınız)

Son dakika

Yugoslavya başvekilinin mühim beyanatı

Türkiye, Yugoslavya için dostluğu ve sadakati mücerrep bir dost ve müttefiktir

Yugoslav başvekili M. Stoyadinoviç hamil olan hususi tren bugün öğleden sonra saat 14,40 gece Haydarpaşa muvasalat edecek ve merasimle karşılanacaktır.

M. Stoyadinoviç Ankaradan hareket ederken şu beyanatta bulunmuştur:

— Ankarayı ziyaretimden son derece memnunum. Buradan en mükemmel hatıralar ile ayrılıyorum. Türk ricalile konuşmalarımızda temas ettiğimiz her meselede iki mem-

leket arasında tam bir görüş ve fikir birliği bulunduğunu memnuniyetle gördük. Belgrada dönerken şu kanaatim her vakitten daha kuvvetli bir hale gelmiştir. Türkiye, Yugoslavya için dostluğu ve ittifaka sadakati her imtihana ve her tecrübeye dayanacağına tam bir itimadımız bulunan bir dost ve müttefiktir.

M. Stoyadinoviçin bu akşam Sempion ekspresine bağlanacak hususi vagonla Belgrada hareket etmesi muhtemeldir.

Bağdadda askerî isyan çıktı

Asi tayyareleri şehri bombardıman ettiler, Irak kabinesi düşürüldü

Londra 30 — Irak kabinesi askerî bir ihtilâl neticesinde iktidar mevkiinden düşürülmüştür. Bu askerî hareketin başında Kürd reislerinden Sıtkı namında biri vardır.

Bu askerî harekette ön ayak olanlar, hükûmete bir ultimatom göndererek iki saat içinde istifa etmesini talep etmişlerdir. 2 saatlik mühlet bittiği halde kabine istifa etmeyince tayyareler şehrin üzerinde uçarak hükûmet binalarına bombalar yağdırmışlardır. Hava bombardımanından şehrimizde hasıl olan hasar ve zarar hafiftir. Asilerin bu fiili hareketi karşısında başvekil Yasin paşa krala istifasını vermiş kral da yeni kabinenin teşkilini Mahmud Şevket paşanın kardeşi Hikmet Süleyman beye tevdi etmiştir.

Iraktaki bu askerî kıyamın başlıca sebebi, ordunun kabine tarafın-

dan takib edilen siyaseti beğenmemesidir. Askerî kıyama iştirak edenler, İngiliz - Irak muahedesi de muhalif bulunuyorlar.

Asiler, Irakın mutlak ve tam istiklalini istemekte ve İngiltere ile herhangi bir anlaşma yapılması aleyhinde bulunmaktadırlar.

Yeni Irak kabinesi şu suretle teşekkül etmiştir: Başvekil ve dahiliye nazırı: Hikmet Süleyman, Maliye: Zafar Ebudummel, Hariciye: Naci Asil, İktisat: Kâmil Çadrcı, Adliye: Salih Cabir, Maarif: Yusuf İbrahim, Müdafaa: Abdüllatif Nuri.

İNGİLTERE BAĞDADA ASKER GÖNDERİYOR

Londra 31 — Filistinde bulunan İngiliz ordusundan iki alay asker ile Mısır'daki İngiliz kuvvetlerinden diğer iki alay, Bağdada harekete hazır bulunmak için emir almışlardır.

Fransa, Belçikaya olan hudutlarını tahkime karar verdi

Paris 31 (Akşam) — Millî müdafaa vekili M. Daladier ile erkânharbiye reisi general Gamlen şimal mıntakasından Fransa - Belçika hududu boyunca teftişlerine devam ediyorlar. M. Daladier, şimal mıntakasının fevkalâde kuvvetli bir istihkâm şebekesi ile tehziz edileceğini, millî müdafaa nezaretinin elinde bulunan bol tahsisatın, bu işin süratle yapılaca-

ğını söylemiş ve şu sözleri ilâve etmiştir:

— Fransa şimal mıntakasından gayrikabili taarruz bir hale gelecektir.

Erkânharbiye reisi general Gamlen de gazetecilere demiştir ki:

— «Müsterih olunuz. Herşey ve her tedbir düşünülmüştür.»

Balear adasında vaziyet

M. Baldwin "Arzu ederiz ki aldığımız malûmat yalan çıksın," diyor

Londra 30 (A.A.) — Avam kamerasında başvekil M. Baldwin, İspanya işleri hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

«Ademi müdahale komitesine tevdi edilen vesaikın ihtiva ettiği malûmatın İngiliz hükûmetinin aldığı umumî intiba, vukua gelmiş olduğu ve her iki tarafa birkaç kere silâh gönderilmiş bulunduğunda merkezindedir. Fakat bu ihtilâl hareketleri, ademi müdahale hakkındaki siyasetimizi, değiştirebilecek derecede mühim olmaktan çok uzaktır.»

M. Baldwin, Balear adalarında İtalya'nın İtalyanlar tarafından işgali meselesi hakkında da şunları söylemiştir:

«Balear adalarındaki bu vaziyet hakkında oldukça tam malûmata sahip bulunuyoruz. Arzu ederiz ki bu malûmat yalan çıksın.»

İsveç Türk elçiliğinde

Bayramımız münasebetile büyük bir kabul resmi

Stokholm 30 (A.A.) — Cumhuriyetin 13 üncü yıldönümü münasebetile Türkiye elçiliğinde büyük bir kabul resmi yapılmış, saray marsali ile bir çok İsveç ricali, maruf simalar ve mevcut kordiplimatik âzası kabulde hazır bulunmuşlardır. Kabul resmine iştirak eden konuklar 300 den fazla idi.

Atatürkün sağlık ve mutlulukları ve Türk ulusunun yükselmesi şerefine içilmiş ve kabul resmi pek parlak olmuş, büyük bir neşe içinde geç vakte kadar sürmüştür.

General Eydeman Kayseriye gitti

Ankara 30 (Telefon) — Sovyet Rusya Assoyaykım başkanı general Eydeman bugün saat iki buçukta Kayseriye gitmiştir. General Eydeman Kayserideki fabrikaları gezdikten sonra Ankaraya dönecektir.

Bu Sabahki Telgraflar

Madrid etrafındaki muharebeler

Nasyonalistlere göre hükûmet kuvvetlerinin taarruzu neticesiz kalmış

Salamank 30 (A.A.) — Burada bulunan karargâhı umumî tarafından neşredilen bir harb tebliğine göre, milisler, yabancı memleket mamulâtından bulunan ve yabancı ekipler tarafından idare edilen kırk hucum tankı ile Madridin cenubu garbisinde Terrafones ve Sesen üzerine mukabil hücumda bulunmuşlarsa da gerek milisler, gerek onların yabancı partizanları mağlup edilmişlerdir.

Milisler muharebe meydanında yüzlerce ölü bırakmışlardır. Üç yabancı fücüm tankı da nasyonalistler eline geçmiştir.

İllescas 30 (A.A.) — Havas ajansından: Hükûmetçilerin Madrid cenubundaki mukabil taarruzları akamete uğramıştır. Hükûmetçiler, demiryolu-

nu tekrar ele geçirmemiş, Madrid ile Aranjuez arasındaki yolu kurtarmağı ve İllescasa taarruz etmeğı hesab ediyorlardı. Fakat yaptıkları taarruz püskürtülmüştür.

9000 İŞÇİ KURŞUNA DİZİLMİŞ!

Londra 30 (A.A.) — İspanyanın Londra büyük elçiliğı, Madrid hukuk kolleji tarafından vücuda getirilen ve asileri çok feci vakalar yapmakla itham eden bir vesikayı neşretmiştir. Bu vesikada ezctümle deniliyor ki:

Asiler, işgal ettikleri erazide her hangi bir sendikaya dahil bütün işçileri sistematik bir tarzda kurşuna dizmektedirler. Seville 9 binden fazla işçi ve köylü kurşuna dizilmiştir. Kordoba civarında Elcarpioda 200 iş-

çiye büyük bir çukur kazdırılmış ve bu işçiler bundan sonra çukur başında öldürülmüştür. Bu işçilerin, aynı çukurun başına getirilen aileleri de orada kurşuna dizilmiştir.

MADRİR ŞİMENDİFER İSTASYONUNA BOMBA ATILDI

Tenarif 30 (A.A.) — Nasyonalist tayyareler, hükûmet kıtaatı cenup cephesine gitmek üzere trene bineceği sırada Madrid şimendifer istasyonunu bombardıman etmişlerdir.

MÜTAREKE TEKLİFİ REDDEDİLDİ

Sevilla 30 (A.A.) — Haber verildiğine göre, başkan Azana iki tarafın fiili işgali esası üzerine Burgos hükûmetine bir mütareke teklifinde bulunmuştur. General Frankonun bu teklifi reddettiği söylenmektedir.

Mareşal Fevzi Bükreşe gidiyor

Mareşali Köstenceye Hamidiye kruvazörü götürecektir

Ankara 30 — Büyük erkânharbiye reisi Mareşal Fevzi Çakmak, Balcan antantına dahil olan devletler erkânharbiye reislerinin Bükreşteki içtimama iştirak etmek için İstanbul'a hareket etmiştir. Mareşal Fevzi Çakmak, İstanbul'dan Hamidiye kruvazörü ile Köstenceye gidecektir. Hamidiye kruvazörü, Bükreştin dönüşte Mareşal Fevzi Çakmağı alıp İstanbul'a getirmek için Köstence bekliyecektir.

Sporcular dün Zafer abidesine çelenk koydu

Ankara 30 (Telefon) — Türk spor kurumunun Halk partisine âza olması münasebetile sporcular bugün tezahürat yapmıştır. Atatürk anıtına çelenkler koymuşlardır. Sporcular bundan sonra Yenışehirdeki il yönkurul binasına gitmişler burada Ankara valisi ve Cumhuriyet Halk partisi vilâyet başkanı B. Nevzat tarafından sporcular şerefine bir çay ziyafeti verilmiştir.

Mühimmat yüklü 23 vapur geçmiştir

Daily Express gazetesinin verdiği bir haber

Daily Express İstanbul muhabirinin bildirdiğine göre son hafta zarfında İstanbul boğazından Akdenize 23 Sovyet vapuru geçmiştir.

Bu 23 vapurun on beşi İspanyaya gittiklerini bildirmişlerdir. Geri kalan sekiz vapur nereye gittiklerini söylememişlerdir.

Bu on beş vapurun içinde 3,974 tonluk Karl Lepin, 11,433 tonluk Fransbalt, 3,028 tonluk Şahter, 6,557 tonluk Varlam Coonesov vapurları vardır. Karl Lepin vapurunda 12 ordu kamyonu, iki tayyare, 500 ton sikletinde harp levazımı olduğu bildirilmektedir. Bu vapur Kartagena limanına gitmektedir.

Geçen perşembe boğazdan geçtiği söylenen Fransbalt vapurunda 50 ordu kamyonu, 20 ağır top, 6 tayyare, 1500 ton cephane, 2000 ton yiyecek varmış.

Şahter vapuru ise Alikante limanına 4 tayyare, altı kamyon, dört top ve 1000 ton harp levazımı taşıyormuş.

Sovyet donanmasının boğazlardan geçmesi için Sovyet hükûmetinin Ankaradan izin istediğine dair dolaşan şayialar tezkiz edilmekle beraber İstanbul'da Sovyet generali Eydeman şerefine verilen ziyafette yeniden Türk - Sovyet dostluğu şerefine içilmiş ve iki memleket arasında ki dostluk takviye edilmiştir.

İzmir valisi

Menemende mezbaha, sebze halini, Bergamada yolu merasimle açtı

Menemen 30 (Hususi) — İzmir valisi B. Fazlı Güleç bugün buraya geldi. Yeni inşa edilen mezbaha valinin bir nutku ile merasimle açıldı. Vali nutkunda Menemenlilerin elbirliğiyle çalıştıktan sonra ne kadar güzel eserler yarattığını ve bir daha ikilik görmek istemediğini söyledi. Bundan sonra sebze hali de açıldı.

BERGAMADA AÇILAN YOL

Bergama 30 (Hususi) — İzmir valisi Menemenden sonra buraya geldi. Asarı atika müzesile Akrepola çıkan yolun küşad resmi yapıldı. Bu münasebetle vali ve müze müdürü nutuklar söylediler ve bundan sonra Bergamaya pek çok seyyah geleceğini anlattılar. Belediye Halkevinde 50 kişilik bir ziyafet verdi.

General Esad

Dün gece Kadıköyündeki evinde vefat etti

Göz doktoru general Esad dün gece ölmüştür. Merhumun cenazesi pazar günü saat on bir buçukta Kadıköyündeki evinden kaldırılacak, Osmanağa camiinde namaz kıldıktan sonra defnedilecektir.

General Esad kırk sene Darülfünun müderrisliği yapmış, tıbbiyede ilk göz kürsüsünü tesis etmiş, memleketi bir çok göz doktorları yetiştirmiştir.

Kıymetli doktor mütareke yıllarında milliyetçiliğı ve vatanperverliği yüzünden tevkif olunmuş, Malta'ya sürülmüş ve nihayet millî davasının zaferi üzerine tahliye edilmiştir. Bundan sonra gene bir müddet Darülfünunda çalışmıştır.

Merhumun kederide ailesine beyanı taziyet ederiz.

Ankarada şehitliğe çelenkler konu

Ankara 30 (A.A.) — Bugün saat 14 de Halkevi önünde toplanan köylüler ve izciler ve Ankara halkı mümessilleri şehitliğe gitmişler, orada Ankara merkez kumandanı Demir Ali ve bir askerî inzibat kıtası tarafından karşılanmışlar ve şehitliğe çelenkler koymuşlardır. Bu merasime muzika ve bir bölük asker de iştirak etmiştir.

Bir çocuk otomobil altında öldü

Fırıncı Haşım adında birine ait hususi otomobil dün gece saat 9 sıralarında Taksim abidesi etrafında dolaşırken önünden geçmekte istiyen 8 yaşlarında bir çocuğa çarpmıştır. Otomobilin altında bir kaç metre sürüklenen çocuk ağır surette yaralanmış, derhal zabıta tarafından hastaneye kaldırılmışsa da biraz sonra ölmüştür. Zabıta kazayı yapan otomobilin şoförünü yakalayıp tahkikata başlamıştır.

Cumhuriyet bayramı

Memleketin her tarafında büyük tezahüratla kutlandı

Ankara 30 (A.A.) — Cumhuriyet bayramı, dün memleketin her tarafında parlak tezahüratla kutlanmıştır. Cumhuriyeti ve onun feyizli yapıcı ve yaratıcı eserlerini her yıl gittikçe artan bir şuurla benimseyen ve idrak eden halkımız, büyük bayramı sabahlara kadar neşe ve sürur içinde kutlamıştır.

Her tarafta bir yıl içinde başarılmış ve başarılmakta olan işlerin bilânçosu halka izah edilmiş, yeni kurulan enstitülerin, yapılan mekteplerin, yolların, kurulan bataklıkların, kanalların, su ve elektrik tesisatının açılma ve temel atma törenleri yapılmıştır.

Köylü ve şehirli bütün memleket halkı, dün meydanlarda ve merasim yerlerinde toplanarak büyük bayramı kutlarken, Türk istiklâlinin ve Türk Cumhuriyetinin banisi Kamâl Atatürke karşı olan sarsılmaz ve çözülmüş bağılıklarını ve şükran minnetlerini bir kerre daha teyit ve tekrar etmişlerdir. Bayram tezahüratı her tarafta devam etmektedir.

Pariste yeni hadiseler oldu

Komünistler faşistleri bir garaja sığınmağa mecbur ettiler

Paris 30 (A.A.) — Albay Larocque'un Fransız sosyal partisi tarafından Parisin varoşlarından Choisy-le-Roi'da tertip edilen miting esnasında bir takım hadiseler olmuştur. Komünistler mukabil nümayişler yapmışlar ve Larocque'un taraftarları ile çarpışmışlardır.

Sosyal parti mensuplarından 300 kişi bir garaja sığınmışlardır. Komünistler bunların ellerinde silâh bulunduğunu ileri sürerek garajı muhasara etmişlerdir. Bunun üzerine polis müdahalede bulunmuştur. Garajdakiler evvelâ üzerlerini aratmaktan imtina etmişlerse de sonradan razı olmuşlardır.

Polis birçok sopalara, muhtelif silâhlar bulmuştur. 7 kişi tevkif edilmiştir.

Fransada karışıklık ihtimali

Neuyork 30 (Akşam) — Fransız baş vekâlet müsteşarı M. de Tessant Fransada dahili karışıklık ihtimalini düşünmek gülmüş bir şey olduğunu Neuyork gazetelerine söylemiştir.

Paris 29 — Gustav Herve yazdığı bir makedale *Fransız Alman anlaşmasının yakın olduğunu, bir kaç aya kadar Mareşal Petenin iş başına geçeceğini bildirmektedir.*

AKŞAMDAN AKŞAMA

Su meselesi

İstanbulda su meselesini arkadaşlardan Kandemir Cumhuriyet gazetesinde bütün feccatle "gene ortaya koydu. En salâhiyetler zatlara mü-lâkatına istiad ederek onların ağzından ilân ediyor ki İstanbulda yalnız Terkos ve Hamidiye suları temizdir. Memba suları ancak memba-larında temizdirler. Hamidiye suyu temiz de olsa çeşmelerden mahud gaz tenekelerle ve gayet fena bir tarzda evlere taşındığı için onu da Kırkçeşme ve Halkalı sularının yanına atabiliriz.

Su halde, İstanbulun ekseriyeti p's mikropu sularla hastalık almak tehlikesi altında yaşıyorlar. Nasıl olup ta sapır sapır dökülmüyoruz? Salâhiyetler doktorlar bizim artık bu mikropu sularla içli dışlı olduğumuzu ve busayede bir nevi muafiyet kazandığımızı tahmin ediyorlar. Fakat bağışak rahatsızlıklarına istiad kazanmak pahasına bir muafiyet.

Buna karşı ne yapıyoruz? Belediye sıhhat işleri müdürü maatteessüf bugün için bu fena suları içmeyi-niz demekten başka elimizde bir şey yoktur, diyor. Bir kere, halk fena su-yu, mikropu suyu pek anlamaz, bu yoldaki tavsiyelere kulak asmaz. Son-ra, anlaşı ne yapacak? İster iste-mez o bulamk suları kullanacak ve içecek, çünkü şakası yoktur.

Bu esaslı ve hayati ihtiyaç karşı-ında vazifesini ve mesuliyetini müd-rik bir belediye için ne yapmak icap eder?

Bir kere, belediye: Ne yapaymı? Bir çok hayati meselelerle karşılaş-ıyorum. Fakat bana ne varidat veri-yorsunuz ki size asırlardan beri hal-ledilmemiş bu muazzam işleri netice-lendirmeye mecbur bir vaziyette ka-layım? Diyebilmek için, evvelâ teş-kilatındaki bütün lüzumsuz masraf-ları ve maaşları kısararak âzami bir ta-sarruf dairesinde yaşamalı ve büt-çesi bu bakımdan hiç bir tenkide hak vermemelidir.

Sonra, bu esaslı vazifeler hakkında ciddi tedkikler hazırlamalı ve karşı-mıza elinde rakam ile çıkmalıdır. Kırkçeşme ve Halkalı suları içilebi-lecek bir hale sokulmak için kaç mil-yon liraya ihtiyaç vardır? Bugün bu para bulunsa yarın işe başlayacak halde miyiz? Pek zannetmiyorum.

İşte belediyeye düşen ikinci vazi-fe. Bütün esaslı işler hemen icraata geçilebilecek bir hale getirilmeli, ol-gunlaştırılmalı ve hazırlanmalıdır.

Mesela, sular meselesinde Kırk-çeşme ve Halkalı sularının bir kus-muna hususi ferdlerin sahip oldukları söyleniyor. Bunların nisbeti ve mik-darı nedir? Ellerindeki sular istim-lâk edilmek lâzım gelirse kaç lira ve-rilecektir? İstimlâk edilmese ihti-yar edilecek masrafa bunlar ne nis-bette ve ne suretle iştirâk ettirile-bilir? Buraları aklı gelmiş, etüdler yapılmış ve hazırlanmış mıdır?

Bu hazırlıklar bittikten sonra, be-lediye için projelerini fiiliyat sahâsı-na çıkarmak vazifesi başlar. Bunun için ayrı bir istikraz mı yapılacaktır? Hususî ve muvakkat bir vergi mi konacaktır? Vereceğimiz paranın şehir için elzem bir işe sarfedileceğini, sarfedilirken israfı uğramıyacağını bilirsek ve işin ciddiyetine ve lüzumu-na kani olursak tabiidir ki fedakâr-lıktan geri kalmayız.

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Kadıköy iskelesi
Mobilyeler hazır-
landı, yakında
yerine konacak

Köprünün yeni Kadıköy iskelesinin açılma resmi cumhuriyet bayramın-da yapılacaktır. Fakat bu merasime ri-yaset edecek olan İktisad vekili Celâl Bayar Ankara'dan ayrılmadığından açılış resmi geri bırakılmıştır. İktisad ve-kilinin ne zaman geleceği malûm de-gildir. Bu sebeple açılma tarihi kafi o-larak tesbit edilmemiştir.

İskelenin bekleme salonuna aid mo-bilye hazırlanmıştır. Bunlar açılma res-minden evvel getirilip döşenecektir. İs-keledeki gazino ile alt kattaki kitapçı mahalli de bugünlerde kiraya verilecek-tir.

Cüzdanı çalarken ..

Tramvayda yakalanan
bir hırsız hapse
mahkûm edildi

Mazlûm adında biri cumhuriyet bay-ramı gecesini Fatih'ten Harbiyeye hare-ket eden bir tramvaya binmiş ve kala-balık arasına sıkışarak yolculardan İz-zet adında birinin yanına sokulmuştur. Mazlûm bir aralık elini İzzet'in panta-lonunun cebine sokarak para cüzdanını yakalamış, fakat cüzdanı çıkarmaya uğraşırken İzzet farkına varıp kendi-sini bileğinden yakalamıştır. Mazlûm yakalanınca İzzete yalvararak yakayı kurtarmak istemiş ve nihayet polise teslim edilmiştir. Karakola götürülür-ken Mazlûm yolda bir fırsat bulurak polislin önünden kaçmıştır. Fakat biraz sonra tekrar yakalanmıştır.

Dün ikinci ceza mahkemesinde ya-pılan muhakemede Mazlûm suçunu in-kâr ederek:

— İzzeti tanımam amma, muhak-kak bana bir garazi vardır. Ben onun cebine elimi sokmadım. Geçen sene hırsızlıktan bir sene hapse mahkûm ol-muş ve müddetimi doldurup çıkmış-tım. Ondan sonra ıslahi hal ettim. Seb-zecilik yaparak evimi geçindirim, hükûmete vergi veriyorum. Bu yanke-sicilikten hiç haberim yok.

Demişti. Dinlenen şahidlerin ifade-leri ve evrakı tahkikiyle ile suçu sabit olduğundan Mazlûmun dört ay ve yir-mi gün hapsine, o kadar emniyet u-mumiye nezaretinde bulundurulması-na ve 700 kuruş muhakeme masarifi-nin de kendisinden tahsiline karar ve-rilmiştir.

800 çocuğa hediyeler dağıldı

Eminönü Halkıvi yardım komitesi tarafından dün sabah saat 9 da Şeh-zadebaşı Turan tiyatrosunda 800 çocuğa muhtelif hediyeler dağıtılmış-tır.

Bu arada gülbüz çocuk müsabakları da yapılmış, şiirler okunmuş ve küçük-ler çocuk oyunları oynamışlardır. Ay-rica çocuklara kukla ve Halkıvi temsil şubesi tarafından iki perdelik bir çocuk piyesi gösterilmiştir. Bunu müte-akip küçüklere piyango ile şeker, def-ter, kalem, kitap ve sair hediyeler tev-zil edilmiştir.

İstanbulun çöpleri
Umumi çöplüğe yapılan
yol yakında bitecek

İstanbulun çöpleri yakın zamana kadar denize dökülürdü. Bunun doğru bir usul olmadığı anlaşıldı ve çöpleri imha için yeni bir yol aran-maya başlandı.

Çöpleri imha için muhtelif şekiller vardır. Bunların arasında en çok ta-ammüm edeni çöpleri yakmaktır. Bu yakmak, bazı kimselerin zannet-tikleri gibi, bacalı fırınlar kurarak çö-lere ateş vermek suretile olmaz. Küçük küçük odalar inşa edilir. Çöp-ler iyice kapanan bu odalara yığı-lır, burada çürümeye ve kimyevi su-rette yanmaya terk edilir. Bir ay bu suretle kapalı kalan çöplerin için-deki uzvi maddeler mahvolur, kıy-metli bir gübre kahr. Bu gübre, zi-raatte kullanılır.

Belediye bu şekli külfetli görmüş ve temizlik işleri müdürlüğünün ra-poru üzerine Mecidiyeköyünün yanı-başındaki bir sahayı çöplük ittihez etmiştir. Fakat bu yüzden köyde ve Şişli civarında sinekler çoğalınca çöp-lüğün daha ileride çukur bir yere kaldırılması kararlaştırılmıştır. Şim-di buraya asfalt yol yapılmaktadır. Yol yakında bitecektir.

Belediye temizlik işleri müdürlü-ğü, umumi çöplüğün havayı bozma-yacağı, üzerine kireç dökmenin bile lüzumsuz bir külfet olduğu kanaatin-de-dir. Temizlik işleri müdürlüğüne gö-re çöpler yayılmadan tefessüh ede-mez, bunun için yığın halinde mu-hafazasında mahzur yoktur.

Belediye, kendi kendine çürümeye terk edeceği çöplerin içinde işe yarayacak kısmın ayrılması ve satıl-ması işini, seneliği altı bin liradan bir müteahhide ihale etmiştir. Mü-teahhit çöplerin içinden kemik, pa-çavra ve saire gibi kısımları ayıra-caktır.

Belediye şimdiki halde, bir çok ma-hallelerde, çöpleri arabalarla toplu-yor. Arabalar bunları her mahal-le civarındaki çöplüğe döküyor, ora-dan kamyonlar alarak umumi çöp-lüğe naklediyor.

Belediye, bu külfetin önüne geç-mek için, geçen sene aldığı kamyon-lardan daha altı tane satın almak niyetindedir. Her biri sekiz bin lira ya mal olan bu kamyonlar çöpleri doğrudan doğruya evlerden alarak umumi çöplüğe götürerek, mahalle aralarındaki çöplükler kaldırmaktadır.

Orta mektepler
Bakırköydeki mektep dün
merasimle açıldı

Bakırköy halkı senelerdenberi Ba-kırköyünde bir orta mektep açılmasını istiyordu. Nihayet halkın da fedakâr-lığı bu kazada bir otda mektep açıl-mış ve tedrisata da başlanmıştır. Ba-kırköylüler orta mektebe kavuştukları için çok sevinmişler ve cumhuriyet bayramı münasebetiyle dün bu mekte-bin küşad resmini yapmışlardır.

Merasim pek parlak olmuş, parti ve belediye üyeleri ile kazanın ileri gelen-leri ve kalabalık halk merasime iştir-ak etmişlerdir. Orta mektep talebeleri de bahçede toplanarak marşlar söy-lemiş ve şiddetle alkışlanmışlardır.

Yolcu salonu
Yeni salonun
inşasına yakında
başlanıyor

Galatada yeni bir yolcu salonunun açılmasına karar verildiğini yazmıştık. Salonun projesini hazırlamak için mi-marlar arasında müsabaka açılmıştı. Yakında müsabaka neticelenecek ve in-şaatla başlanacaktır.

Liman umum müdürü Raufi Manyası yarın Ankara'ya gidecektir. Umum mü-dür idarenin 937 kadro bütçesi ve ye-ni idarenin 937 kadro bütçesi ve ye-ni tanzim edilmekte olan liman ser-vislerine aid dahilî nizamname etra-fında İktisad vekâletile temas edecek ve Ankara'da bir hafta kalacaktır.

Liman umum müdürünün Ankara-dan avdetinden sonra yolcu salonunun inşası işine başlanacaktır.

Maskara
Bu gece Reşit
kardeşlerin opereti
başlıyor

Ekrem Residin yazdığı, Cemal Reşi-din bestelediği büyük operet «Maska-ra» bu gece oynanmaya başlıyor.

Maskaranın vodvili güllünecek, eğ-lenilecek birçok güzel sahnelerle do-lu olduğu gibi, listesi de çok güzel par-çalardan mürekkeptir. Lâz havasile, bi-ze eski zaman türkülerini hatırlatan bir şarkısı bütün gönülleri okşayacak-tır.

Orkestra kuvvetlendirilmiş, yirmi iki kişiye çıkarılmıştır. Bedîa ile Hazımın yarattıkları tipler harikulâde güzeldir. Bilhassa Hazımı hiddetli bir koca ro-lünde gördükten sonra, müşfik bir bü-yük baba rolünde görmek hayli eğlen-celi olacaktır.

Kahvede otururken düşüp öldü

Eyüpte Avcıbey mahallesinde oturan eli beş yaşında bir adam dün çarşıda bir kahvede otururken üzerine fenalık gelmiş ve birdenbire iskemleden yuvar-lanıp ölmüştür. Doktor tarafından ya-pılan muayene üzerine Osmanın ce-sedi morga kaldırılmış, ölüm etra-fında tahkikata başlanmıştır.

Zührevi hastalıklar azalıyor

Zührevi hastalıklar hakkında tutu-lan istatistikler, bu hastalıkların son birkaç seneden beri memnuniyet ve-recek derecede azaldığını gösteriyor. Zabıta ahlâkiye tarafından zührevi hastalıklar dispanserlerine sevk edilen kadınlar, gayet sıkı bir muayeneden geçirilmekle beraber hastalık şüphesi görülünler eskisi gibi serbes bırakıl-mamakta ve derhal hastaneye yatırıl-maktadır. Dispanserlerde ayakta teda-vi usulü son talimatname ile kaldırıl-mıştır. Bu hal zührevi hastalıkların mühim miktarda azalmasına yardım etmiştir.

Talimatname hükümlerinden başka halkta da korunma hislerinin artması bu hastalıkların mühim bir miktarda eksilmesine sebep olmaktadır.

SOHBET:

Ziya Gökalp

Geçen hafta içinde Ziya Gökalp için bir ihtifal yapıldı, salâhiyetler kimseler onun eseri hakkında konfe-ranslar verip makaleler yazdılar. Zi-ya Gökalp'in şiirlerini severek oku-dum, felsefesini pek bilmem. Fakat bugün ben yaşta olan insanlar, hat-tâ bizden sonra gelen nesil, onun ki-taplarını okumamış bile olsalar, yine onun fikirleri ile beslenmişlerdir. Zaman Ziya Gökalp'in fikirlerini aştı, bazılarını atıp bazılarını tashih etti. Bütün bunlara rağmen şimdiki fikir-lerimizin kaynağı Ziya Gökalp'tir. O gelmeseydi, o yazmasaydı bugün birçok şeylere imkân bulunmazdı.

Ben kendisini bir kere bile görme-dim. Görenlerden dinledim. Kendi-sini tanımış, gerek darülfünunda, ge-rek darülfünun dışında derslerini dinlemiş olanlar bize onun hayatını anlatmışlardır. Avrupai bir büyük hocalar, muharrirler için «Hom-mage» diye kitaplar çıkarırlar; bunlar da onun eseri, hayati hakkında muhtelif kimseler tarafından yazılmış makaleler bulunur. Biz de Ziya Gö-kalp için böyle bir kitap hazırlamalı-yız ve bilhassa ona dair hatıraları toplamalıyız.

Ziya Gökalp'in fikirlerine ne ka-dar medyun olduğumuzu söyledim. Fakat kendisini tanımış olanlardan duyduğuma göre onun şahsiyeti fi-kirlerinden de üstünmüş. Yani o, yalnız söyledikleri, yazdıkları ile de-ğil, etrafındakilerin üzerindeki tesiri ile, bilhassa bununla bir büyük adam-mış. Yeni Mecmua da bunu isbat eder. O mecmuayı bir düşünün; mu-harrirlerinin, şairlerinin hepsi de de-ğerli kimseler değildi; aralarında bir fikir, ideologia birliği yoktu. Fakat hepsinin de işlerine inanarak çalış-tıkları, maddî endişelerden başka bir gayeleri olduğu belli idi. Böyle ça-lışmaları, görüş farklarına rağmen toplanmaları, kendilerini bir gayeye bağlamaları hiç şüphesiz ki Ziya Gökalp'in eseri idi. Çünkü Yeni Mecmua kapandıktan sonra, Ziya Gökalp öldükten sonra o adamlar bir daha birleşmediler, bazılarında, hem de en iyileri sandıklarımızda eski ateş soğudu. Tembellik, husumet, nahvet, taassub, yani fikir hayati-nin en büyük düşmanları başlarını kaldırdı. Yeni Mecmua'dan sonra bir takım mecmualar çıktı; fakat hiç biri onun yaptığı yapamadı. Yah-ya Kemal iyi şairdi, etrafına topla-nan gençlere şiir zevkini aşılamıştı, onlara çok şeyler öğretmişti. Bizler, yani ilk yazılarını Dergâh mecmua-sında neşretmiş olanlar, Yahya Ke-mal'e hümet ve muhabbetle bağ-lıydık. Fakat Yahya Kemal de Ziya Gökalp'in yerini tutamadı; Dergâh'ta belki Yeni Mecmua'dakinden daha güzel manzumeler, daha dolgun yazılar çıktı; fakat Dergâh, bu mem-leketin fikir hayatına Yeni Mecmua kadar tesir edemedi. Bir nevi «lit-térature d'exception» vücûda getir-di, cemiyete karışmadı. Ondan son-ra çıkan Yeni Mecmua, Ziya Gö-kalp'ininki değil, belki Dergâh'ın devamı idi. Hayat mecmuası, hiç bir şekilde, Ziya Gökalp'in mecmuasına benzilemedi.

Bugün edebiyatımızda Ziya Gö-kalp gibi bir toplayıcı, bir müşid, bir şeyh yoktur; başlıca eksikimiz de bu-dur. Hiç kimse, ne bir şair, ne de

Nurullah Ataç

(Devamı 4 üncü sayıfede)

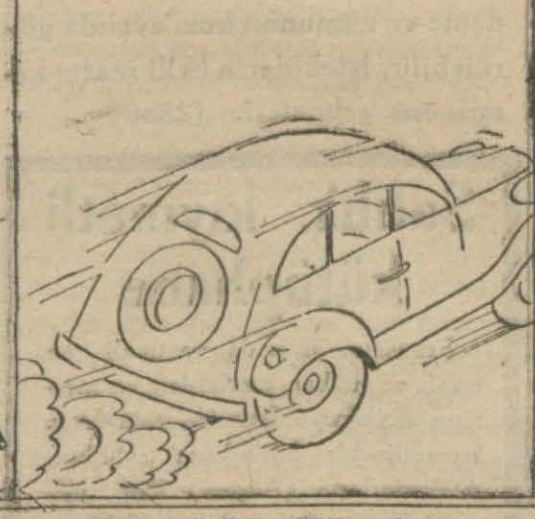
Bay Amcaya göre...

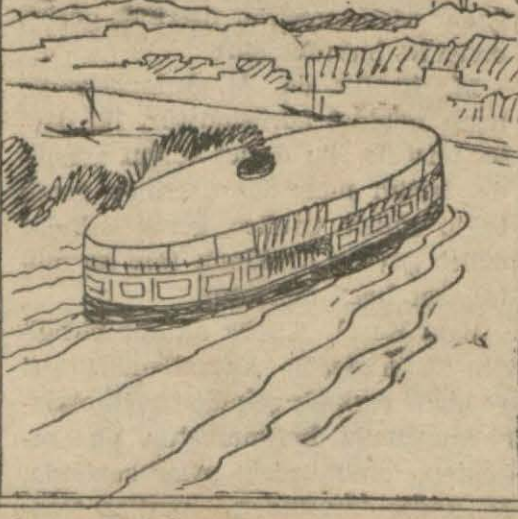
— Piyer Loti ruhlu değildim amma bu Amca... Bu Amca çok severim...

... Hem benim bu sevgim zenginlin fakiri sevmesi...

... Yahut Şişilden Vefaya boza içmi-yen gidenlerin boza sevgisi gibi yapma-yık değil randan!

... Hattâ orada oturmayı bile düşün-müyor değilim, fakat bu yollar!... Sabah akşam bu vapurlarda ben pa-saj...

B. A. — Eski insanların bir kıydan bir kıyıya sallarla geçtiklerini gözönü-ne...

Muhterem misafirimiz

(Baştarafı birinci sahifede)

Açılış merasiminden sonra Yugoslavya hükümet reisi ve refikası ile maiyeti ve bütün elçilik erkânı hariciye vekilimiz B. Tevfik Rüştü Arasın köşlerine giderek öğle yemeğini orada yemiştir. Yemekten sonra da muhterem misafirimiz ve refikaları Ankara civarında bir gezinti yapmışlar ve bu arada Etmesud nümüne köyünü de gezmişlerdir.

DÜNKÜ KONUŞMALAR

Sat 17 de Yugoslavya başvekil M. Stoyadinoviç ile başvekil İsmet İnönü ve hariciye vekili B. Tevfik Rüştü Aras toplanarak görüşmelerine devam etmişler ve bu görüşmelerin sonunda ayrıca bir resmî tebliğ neşredilmiştir.

RESMÎ TEBLİĞ

Ankara 30 (A.A.) — Yugoslavya başbakanı doktor Stoyadinoviçin Ankara'yı ziyareti münasebetiyle bugün aşağıdaki tebliğ neşrolunmuştur:

Yugoslavya kralı hükümeti başvekil ve hariciye bakanı ekşelâns Stoyadinoviç, başvekil İsmet İnönü ve Cumhuriyet hükümetini ziyaret etmek ve millî Türk bayramı merasiminde hazır bulunmak üzere 28 teşrinievvelde Ankara'ya gelmiştir.

Yugoslav hükümetinin mümtaz reisi ikameti esnasında Türkiye hariciye vekili de hazır olduğu halde başvekil ile bir çok mülâkatlarda bulunmuştur.

GÖRÜŞ BİRLİĞİ

Bundan başka Cumhur reisi Kamâl Atatürk tarafından da kabul olunmuştur. Atatürk, dost müttefik memleketin devlet adamıyla çok uzun bir nokta nazar teatisinde bulunmuştur.

Bütün bu konuşmalar sırasında, Yugoslavya ile Türkiye arasında her noktada tam bir menafi uygunluğu ve görüş birliği mevcut olduğu müşahede edilmiştir.

Allah şaşırtmış!

Lâstik ayakkabı çalarken yakalanan adam böyle diyor

Sefer adında biri dün Tophane rıhtımından Karadenize hareket etmek üzere hazırlanan Gülcemal vapuruna girmiş ve vapur tayfalarının hareket hazırlıklarıyla uğraşmalarından istifade ederek arka tarafta bir ambarın kapak tahtasını aralayıp kimseye sormadan ambara inmiştir.

Sefer ambarda bir lâstik sandığının kapağını kırıp kutularla beraber iki çift ayakkabı lâstığını çektiğinden altından beline sokmuş, birini de eline alıp tekrar merdivene tırmanmıştır. Fakat beline lâstikleri sokunca vücudu kalıplaştığından evvelce girdiği aralıktan çıkamamış ve kapağı daha fazla açmak için uğraşmağa başlamıştır. O sırada vapurda bulunan hamallar bunu görmüşler ve ambar memurunu da çağırarak Seferi deliğin ağzında yakalamışlardır.

Seferin üzeri aranınca lâstikler de meydana çıkmıştır. Sefer dün meşhud suçlar için nöbetçi olan ikinci ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. Şahidler dinlendikten sonra müddei umumî suçlunun cezalandırılmasını istemiştir. Reis ne diyeceğini sorunca Sefer:

— Bay reis, Cenabı hak beni şaşırttı, bir kabahat işledim. Benim isim Allahla kaldı. Artık siz ne isterseniz yapınız.. cevabını vermiştir.

Mahkeme Seferin bir ay ve on gün müddetle hapsine karar vermiştir. Sefer, hakkında tevkif müzekkeresi kesilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Sefer mahkemeden çıkınca kendisini ambarda yakalayan ve mahkemede şahitlik eden hamallara:

— Benim Erzurumda yüz bin liralık babam var. Hapishanede günümü doldurup çıktıktan sonra sizinle konuşacağım... diye tehditler savurarak tevkifhaneyi boylamıştır.

İki müttefik memleketin devlet adamları, dost ve müttefik iki milletin hissiyatına tamamiyle uyan samimi teşriki mesai siyasetine kendilerile mütesanit bulundukları Balkan antantı memleketlerine daha bidayette çizilen istikamette devam etmeyi kararlaştırmışlardır.

EKONOMİK MÜNASEBAT

Yugoslav ve Türk devlet adamları, başbakan M. Stoyadinoviç ve İsmet İnönü ile vekil Aras ve Bayarın huzurlarile imza edilen yeni ticaret anlaşmasını memnuniyetle kaydederken iki memleket ekonomik münasebatının daha ziyade sıkılaştığını görmek arzusunu izhar etmişler ve bu bapta, iki memleket arasındaki mübadeleleri imkân nisbetinde arttırmak üzere Yugoslav ve Türk ekonomi bakanları arasında sıkı bir temas tesisine karar vermişlerdir.

TALEBE MÜBADELESİ

Türkiye ile Yugoslavya arasında kültürel münasebetlerin tesisi ve inkişafındaki ehemmiyeti müdrik olan her iki memleketin devlet adamları, bu memleketlerin hislerine tamamiyle uygun olan bu münasebetlerin tarzlarını tesbit ve tatbikini temin için sıkı ve devamlı bir temasta bulunmağa karar vermişlerdir. Bu tedbirlerin ilk tatbikatı olarak, Yugoslav ve Türk üniversiteleri arasında derhal talebe mübadelesi yapılması, iki memleket profesörleri tarafından kendi üniversitelerinde konferanslar tertibi, bu iki memleket üniversitelerinin birinde Yugoslav ve Türk dilleri kürsülerinin tesis müstareken kararlaştırılmıştır.

Ekselâns M. Stoyadinoviçin ziyareti Türkiye'de fevkalâde dostane bir tesir hasıl etmiştir ve dost ve müttefik iki memleketi idare edenler arasındaki bu yeni temas neticesinde bu memleketleri birbirine bağlayan kardeşlik bağları bir kat daha kuvvetlenmiştir.

Ankara, Prag konuşmaları

(Baştarafı birinci sahifede)

Romanyanın istemediği şey de, Çekoslovakyanın ittifakını kızıl orduların merkezi Avrupaya girmeleri için bir âlet ittihaz etmesidir.

Ankara'da, M. Stoyadinoviç ile İsmet İnönü arasında Bulgaristanın da kabulile Balkan antlaşmasının tevsi imkânları tedkik edilecektir.

M. Bratyanonun, büyük devletlerin ihtilâfları haricinde menfaatleri mahdud devletlerin gruplar teşkil etmeleri için ortaya attığı fikir, ilerilemektedir.

Çekoslovakta, Romanya ile Yugoslavyaya kendisini bağlayan bağların kuvvetlendirilmesini istiyor.

Benes - Karol konuşmalarının en belli başlı mevzuu budur. Bu karşılıklı taahhütlerin takviyesi, merkezi Avrupaya bir Alman hücumuna müstareken karşı koyacakları mânasını tazammun ediyor. Halbuki Belgrad ile Bükreşte Fransanın iştirâki olmazsa yeni taahhütler altına girilmesi arzu edilmiyor.

KÜÇÜK ANTANT KUVVETLENDİRİLECEK

Prag 30 (A.A.) — Kral Karol, M. Masaryki ziyaret etmiş ve sol kolların merkez evini gezmiştir. Bülâhare reisicumhur Benes ile, hassaten iki memleket ve Küçük antantı alâkadar eden meseleler üzerinde görüşmelerde bulunmuştur.

M. Krofta da M. Antonesko ile uzun müddet görüşmüştür. İki devlet reisi ile iki devlet adamı arasında, bütün meseleler üzerinde gerek takip edilen usuller, gerek istihdaf edilen gayeler hakkında tam bir mütabakat hasıl olmuştur.

Kral Karol, Küçük antant birliğinin daha ziyade kuvvetlendirilmesi ve daha açık bir şekilde tecelli etmesi arzusunda bulunmuştur. Bu sebepten, önümüzdeki aylar zarfında, M. Hodza tarafından «mutlak tesanüt» diye tavsiye olunan bir siyaset takip olunması beklenmektedir.

Sohbet

(Baş tarafı 3. üncü sahifede)

bir filosof, kendini bütün muharrirlerimize «imposer» edemedi.

Hakçası bu hal için Ziya Gökalp'e de sitem edilebilir: Memlekete bir çok fikirler getirdi, birçok kimseleri çalıştırdı, fakat kendindeki toplayıcılık, şeyhlik hasletini kimseye aşılayamadı. Ona da muvaffak olsaydı, fikir ve sanat işleri ile uğraşanlarımız, onun ölümünden sonra bu kadar dağılmazlar, cemiyetten, idealden, imandan bahsettikleri zaman bile yazılarında seziilen hodgâmlıktan kurtulurlardı.

Bir sabah Adana'da «Şafak kıraathanesi»nde oturuyorduk. İlk B. M. M. inde Mersin mebusu olan merhum Muhtar Bey de oradaydı. Türk sözlü gazetesi getirdiler; Muhtar Bey gazeteye bir baktı ve: «Yakın be Ziya!» diye elinden atı, kalkıp gitti. Herkesin içinde ağhyacak adamlardan değildi. Muhtar Bey, çocukluktan beri beraber olduğu bir arkadaşın ölümüne yanmıştı; o gün Türk edebiyatı da bir mürşidini kaybedip yandı ve yerine bir daha kimseyi getiremedi.

Nurullah Ataç

Doktor Gassin

Bir müddettenberi Avrupada bulunan Doktor Gassin şehrimize dönmüş ve hastalarını kabule başlamıştır.

Her yerde, herkesin ağzında işidilen tek bir isim vardır.

TARAS BULBA

HARRY BAUR
DANIELLE DARRIEUX
JEAN PIERRE AUMONT

Tarafından temsil edilen bu şaheser

SUMER

Sinemasında kemali muvaffakiyetle devam ediyor.
Suvarelerinin için yerlerinizi evlerden aldınız. Tel. 42851

MAKSİM tiyatrosunda
Büyük Türk illüzyonisti ve Manyetizmacısı P. ZATİ SUNGUR

Geceleri saat 21 de suare
Cumartesi, pazar 17 de matine

Hakikaten güzel ve iyi filmler, raklama ihtiyaç göstermezler

CHARLIE CHAPLIN

ŞARLO' nun
ismi iki gündenberi

SARAY ve SAKARYA

sinemalarını doldurmağa kâfi gelmiştir. Çünkü göstermekte oldukları

ASRİ ZAMANLAR

kahkaha ve şetaret filmi görülmemiş bir muvaffakiyetle devam ediyor.

İlaveten: FOX JURNAL'de en son dünya havadisleri.

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

40 ton toz şeker için verilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlıkla eksiltmesi 2/11/936 pazartesi günü saat 14 de Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 10900 liradır. İlk teminatı 817 lira 50 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (2536)

Satılık kıymetli kütüphane

Fransızca iktisadi ve mali en esaslı ve mühim eserlerden ve mecmua koleksiyonlarından mürekkep kıymetli bir kütüphaneye satılıktır. Alâkadarların (Akşam) ilân memurluğuna müracaatları. Telefon: 24240.

En güzel ses kadın sesidir

Dünyanın en güzel sesli kadını da büyük yıldız

GRACE MOORE dir

İki senedir güzel filmlerle dünyayı alt üst eden bu bilber ve müstesna artistin son filmi olan

MARGARITA

yı bu sene de **BÜYÜK GALA**

ile parlak bir surette **YILDIZ sineması**

Çarşamba akşamı takdim edecektir.

KALIENTE LA MUÇAÇA
(Fransızca)

DOLORES DEL RIO

TÜRK SİNEMASI

Görenleri zevk içinde bırakıyor.
Bugün saat 11 de tenzilâtli matine.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

280 Adet Kova

6 » Kanca

11 » Balta

27 » Yangın söndürme aleti

100 Metre hortum

4 Adet Yangın çanı

1 » Merdiven 6 metre

1 — Yukarıda cins ve miktarları yazılı 7 kalem yangın malzemesi şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık, 17/11/936 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvence paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lazımdır.
(2604)

★

1 — 20/X/936 tarihinde isteklisi çıkmadığından dolayı ihalesi yapılamamış olan 4000 lira muhammen keşif bedelli bir adet seyyar elektrik vinci pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 24/11/936 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — Muvakkat teminat (300) liradır.

V — Şartnamenin son maddesi mucibince fiyatsız tekliflerle katalogların en geç eksiltmeden bir hafta evvel İnhisarlar Umum müdürlüğü Tütün fabrikalar şubesine verilmiş olması icap eder.

VI — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte sözü geçen komisyona gelmeleri lazımdır.
(2423)

★

1 — 28/IX/936 tarihinde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usuliyile münakasaya konulmuş olan 15000 lira muhammen bedelli beheri (3,500) litre hacminde 4 adet kanyak inbiği, eksiltme günü isteklisi çıkmadığından yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

II. — Eksiltme, 23/IX/936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III. — Şartnameler parasız sözü geçen şubeden alınacaktır.

IV. — Eksiltmeye girmek isteyenlerin asgari bir hafta evvel fiyatsız tekliflerini Müskirat Fabrikalar şubemize vermeleri ve eksiltmeden evvel tekliflerinin kabulüne dair vesika almaları lazımdır.

V. — Muvakkat teminat 1125 liradır.

VI. — İsteklilerin yukarıda tayin olunan gün ve saatte eksiltmeye girebilmeleri için lazım gelen vesikalarla birlikte kapalı zarflarını saat on dört kadar sözü geçen komisyon reisine teslim etmeleri lazımdır.
(1879)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuzun ihtiyacı olan 30 adet dolap açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.

2 — 2/11/936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 16 da Yüksek Enstitü rektörlük binasında toplanan komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel 2460 liradır.

4 — Muvakkat teminat 184,5 liradır.

5 — Bedava şartnamesini almak isteyenlerin daire müdürlüğüne müracaatları (1414) (2292)

Tepebaşı dram kısmı bu akşam saat

20,30 da

BİR KADININ

HAYATI

Fransız tiyatrosu

operet kısmı gün-

düz saat 14 de ço-

cuk tiyatrosu

FATMACIK

Akşam S. 20,30 da

MASKARA

İstanbul Belediyesi

Şehir Tiyatrosu

YENİ NEŞRİYAT:

YENİ ADAM

148 inci sayısı 20 sayfa olarak çıktı. İçindekiler: İsmail Hakkı, öğretmen bütçesi, kısa tetkikler, cumhuriyet, silâhlama yarışı, İspanyadaki sınıf kavgası, Claparède, Feksyonel terbiye, tabiî hayatın başlıkları makalelerle içi dış, kültür, kitap, ilim, teknik, ekonomi haberleri, resim ve karikatürler vardır

DÜŞÜNCELER:

Fotoğraf hayırperverliği

Bu fotoğrafların gazetelerdeki salgın mevsimleri bilhassa muhtelif bayramların arefesidir.

Bu fotoğrafların aşağı yukarı hepsi birbirine benzer, yalnız bazıları iki tane, bazıları bir tane.

Gazeteler bu fotoğrafları niçin korurlar? Teşvik için mi? Takdir için mi? Adet olmuş diye mi? Bilmiyorum. Fakat ben kendi payıma ne zaman bu fotoğraflara raslasam yüzüm buruşur.

Eninde sonunda bu fotoğrafların hepsinde şu şekilleri görürsünüz: Bahçemsi bir yer, yahut bir kapı önü, yahut bir oda. Ortada mutlaka büyükçe bir masa vardır. Hattâ fotoğrafın fonu kapı önü olsa bile bu masaya raslanır. Masanın üstüne Mahmutpaşa tertibi yün yelekler, küçük çocuk hırkaları, kunduralar konmuştur. Bunlar öyle bir itina ile tertip edilmiştir ki, bir dükkancı da malını göstermek için ancak bu kadar maharet gösterebilir.

Masanın sağında yüzleri iftiharla gülen ve ekserisi şişman şık bayan-

lar durur. Hepsı objektife bakmıştırlar.

Masanın solunda ekseriya kucağında bir çocuk fakir bir kadın görülür. Ve onun arkasında ona ve çocuğuna benzeyen beş altı insan başı daha gülümsemeğe çalışır.

Şişman şık bayanlar bir hayır müessesesinin azalarıdır ve masanın üstündeki eşyaları o fakir kadımlarla çocuklara dağıtmışlardır.

Bazen bu fotoğrafların içindeki şekiller şu biçimde girer. Önde yere oturmuş başları traş sekiz on çocuk. Üstlerinde kimisine bol, kimisine dar gelen yeni elbiseler vardır. Arkada iskemlelere yerleşmiş baylar ve bayanlar, hayırperverler...

Dedim ya, gazeteler bu fotoğrafları niçin basarlar? Bilmiyorum. Fakat böyle nümayişli, teşhirli hayırperverlik benim yüzümü buruşturur. Ve kendilerini «hayırperver» olarak fotoğrafla ilân eden bu baylara bayanlara şaşarım.

Orhan Selim

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

KRALLARIN SERVETİ

Le Petit Parisien gazetesi diyor ki: Halk nazarında, kralların serveti bitip tükenmez bir hazinedir. Halka göre, krallar ellerini kasalarına atırlar mıydı, her zaman avuç dolusu altın bulurlar.

Ve gazete bu zannın pek de doğru olmadığını göstermek için iki misal getiriyor.

Biri kral 5 inci Jorj. 5 inci Jorjun ölümünden sonra, har-
cadığı para ile gelirini muvazeneye tabi tutanlar, kralın varidatından ziyade masrafı olduğunu anlamışlar ve İngilterenin en zengin adamının kral 5 inci Jorj olduğunu tasdik etmişler.

Öteki 8 inci Edvard. 8 inci Edvard Bükıngam sarayını satmak istedi, şimdi de Sandrigamı satmak istiyor.

Sebebi buhran. Alıcı da bulamıyor, çünkü malikânenin varidatı masrafını korumuyor. Kral da bu masrafı dayanabilecek halde değil...

Sandrigamda geçinen dört yüz aile vardır.

TALİMAT

Fransa tıp fakültesi ebeklik talimatnamesini bitirdi.

Bu talimatnameye göre, Fransa hükümeti içinde ebeklik edecek kadınların... Kadın olmaları şarttır.

Genç kızlara ebeklik diploması verilmeyecek.

GARİP FİLOZOF

Amerika vatandaşlarından Artur Gerk her sene -1910 den beri- 1 kânunuevvelde yatağına giriyor ve ilk baharda kalkıyor.

Kötebekler, aylar gibi bütün kış uyumuyor, uyumuyor ama, yataktan da kalkmıyor. Bunun sebebini sorarlara:

— Sokağa çıkmayınca her yeri pembe, ve dünyayı dümdüz görüyorum! diyor.

Bay Artur Gerk garip bir filozof!

BİLİYOR MIYDINIZ?

En çok tütün içenler Amerikalılardır. Amerikada adam başına 3 kilo 25 gram tütün düşer. En az tütün içen millet İtalyadır, adam başına 75 gram düşüyor.

İngilterede postaya atılan mektuplar senede adam başına 77 tane düşer. İsviçrede 59, Almanyada 55, Danimarkada 41, Avusturyada 38, Lüksemburgta 34, Holandada 31, Belçikada 29, İsveç ve Fransada 26, Norveç, İtalya, İspanya, Portekizde 20 şer mektup düşer.

Büyük Britanyada 45 milyon fare vardır, yani adam başına bir fare isabet eder. Farelerin senede 55 milyon İngiliz liralık zararları dokunur.

Yapılan hesaplara göre ev işi yapan bir kadın evinin 4 duvarı arasında günde 5 kilometre yol yürümüş olur.

En eski zamanlarda küpeler esarete delâlet ederdi; esirlerin bunları çıkarmaları katiyen yasaktı.

BOŞANMA VE EVLENME

Yeryüzünde en kolay boşanılan diyar Amerikada Revo şehridir. Barselon bu rekoru kırdı.

Bu hafta mahkemeye iki kişi -baba oğul- baş vuruyorlar, karılarından ayrılmak istediklerini söylüyorlar ve derhal ayrılık kararını alıyorlar.

Bir saat sonra aynı baba oğul, kollarında birer kadınla nikâh memurunun önüne çıkıyorlar, nikâhlarını kıydırıyorlar.

İşin garibi, bu baba oğula varan kadınlar da ana ile kızdır.

ÇOCUKLAR İÇİN

Berlinde yeni bir otel açıldı: Çocuklara mahsus otel.

Seyahate çıkmak isteyenler, çocuklarını bu otel bırakacaklar. Çocuklar mütehassıs ellerde, şefkatle ve dikkatle bakılacaklar.

Bu otel kundakta çocuklardan 13 yaşına kadar olan çocuklar almıyor.

Fenerbahçenin maçları

İlk maç bugün Çankaya takımile yapılıyor

Ankara 31 (Hususi muhabirimizden) — Fenerbahçe birinci maçını 30 birinci teşrin cuma günü yani dün yapacaktı. Türk spor kurumunun Halk partisine bağlanması dolayısıyla yapılacak tören münasebetile maçı bugün saat 3 de Ankaragücü sahasında Çankaya takımile yapacağız.

Bu maçlar Ankarada büyük bir alaka uyandırmıştır.

Fikret ve Niyazi bu sabah buraya geldiler. Fenerbahçe takımı ilk maça şu şekilde çıkacaktır:

Hüsameddin - Yaşar, Fazıl - Reşat, Aytan, Cevad - Niyazi, Naci, Rıza, Esad, Fikret. Bir devre için küçük Orhanın da oynatılması düşünülmektedir.

İkinci maç yarın Ankaragücü ile yapılacaktır.

Milli küme kararı Ankarada çok iyi karşılanmıştır. Bütün klüpler bunun için çalışıyorlar. Nizamnamenin tadilinden sonra altı ay zarfında yapılması mukarrer olan talimatnameler seyahatler dolayısıyla yapılamamış, bu müddeti tecavüz ettiği için umumî merkez bunun temdidine karar vermiştir. Bu hususta bütün mntaklara tebligat yapılacaktır.

Bir sarhoş bir gün hapse mahkûm oldu

Büyükadada kahvecilik yapan Mustafa adında biri sarhoşluk suçundan Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. Muhakeme neticesinde Mustafanın bir gün hapsine karar verilmiş ve tevkif edilmiştir.

SİYASİ İCMAL

İspanya meselesi

Londrada İspanyaya karşı devletlerin bitaraflığını tanzim ve mürakabe eden beynelmîlel komisyonda ve bunun tali komitesinde büyük bir siyasi mübarezeye yapılıyor. Bir taraftan komünist Rusya ve diğer taraftan faşist İtalya, Almanya ve Portekiz bitaraflığı ihlâl etmekle birbirini itham etmekte ve vesikalar tevdi etmektedirler. Komisyon ve bunun komitesi bu münakaşalarla vakit geçirmektedir.

Sovyetlerin davasını ekseriya İspanyadaki komünist hükümetin mümessili teyid etmektedir. Şimdiye kadar İtalyanın aleyhindeki haberler isbat edilemedi. Almanyanın aleyhinde serdedilen davalar dahi sabit olmamış ve yalnız iki noktada kendisinden istihzah yapılmıştır. Bu münakaşalara karşı İngiltere dahi seyirci duramayıp kendi istihbaratına atfen İspanyadaki komünistlere Sovyetler tarafından ne kadar silâh ve mühimmat verildiğini bildirmiştir.

Bidayette Sovyetler komisyondan çekilmek ve bitaraflık anlaşmasını feshetmek ile tehdide bulunmuşlardır. Lâkin Fransa ve Çekoslovakya devletleri karşılıklı yardım muahedeleri ile bağlı bulundukları Sovyetler birliğine İspanya işlerine müdahelenin doğuracağı avakip karşısında kendisile beraber olamayacaklarını açık olarak bildirdiklerinden Sovyetler pek üeriye gitmemişlerdir. Maahaza vaziyet henüz katî olarak tevazzuh etmiş değildir. Çünkü Sovyetler bitaraflık anlaşmasından ayrılmayacaklarını sarîh olarak hâlâ bildirmemişlerdir.

Londradaki siyasi mücadeleden en ziyade İngiltere ile Fransa endişe ediyorlar. Bütün İspanyanın deniz ve kara hududlarının kontrol altına konulması gibi bitaraflığı temin edecek cezri bir yol varsa da İspanyadaki muharip tarafların muvafakatı inzıman etmedikçe buna müracaat etmekten çekiniyorlar. Akdenizin boğazında ve garbinde ve Atlantik sahillerinde sevkül-cevş cihetinden çok büyük ehemmiyeti olan İspanyanın mukadderatını ele geçirecek kuvvetin husumetini celbetmemek için çok dikkatli davranıyorlar. Diğer taraftan Avrupada zaten pamuk ipliği ile bağlı olan sulhün İspanya üzerindeki emeller yüzünden berbad olmamasına hayati ehemmiyet veriyorlar.

Türkkuşu bir paraşütçüsünü kaybetti

Bayan Eribenin cenazesi dün merasimle defnedildi

Ankara 30 (A.A.) — 29 ilk teşrin sabahı, Türtü kuşu paraşütçüleri talim atlayışı yaparken paraşütçü talebeden Eribe, heyacana kapılıp paraşütünü geç açması yüzünden yere sert inmiş, dahilli bir sarsıntı neticesinde, kaldırdığı hastanede ölmüştür. Bu ateşli gencin kabri başında Türk hava kurumu başkanı Fuad Bulca, şu sözleri söylemiştir:

— Türk kuşunun genç, azımkâr, kahraman talebeleri, Türk gençleri, Türk askerleri, bugün, buraya, vatanın hayat ve istiklâl uğrunda can veren şehitlerin ruhlarını taziz için toplanılmışken, ne hazin bir tesadüf ki, ilk hava şehidi Türk kadınına da toprağa bırakıyoruz. Türk kuşunun yılmaz çocukları, sizi nasıl yürekten, bir baba muhabbetiyle sevdiğimi bildiğiniz için Eribe'nin ölümüne karşısında ne kadar ızdırıp duyduğumu tahmin edebilirsiniz. Bizi teselli eden bir nokta var, o da hayatın her sahasında Türk erkeğiyle yan yana çarpışan, icabettiği zaman kan dökmekten de çekinmeyen Türk kadınının kahramanlığını bir kere daha görmüş olmaktır. Atatürkün, uzun bir kötü idareden kurtarıp meziyetlerini bir pırlanta gibi meydana çıkardığı Türk kadını, görüyorsunuz ki, karada ve denizde olduğu gibi, havada da, Sakarya kıyılarında vuruşan analarından geri kalmamak için, yılmadan, korkmadan, ölümü istihkar ederek çalışıyor. Türk kuşu çocukları, Eribe gibi bayan arkadaşlara malik olduğunuz için sizleri tebrik ederim.

Ulu ve mukaddes bir günümüzde Türk kuşunun böyle bir acı ile karşılaşmasını hiç istemezdim. Fakat tabiat kanunları değiştirilemiyor. Doğmak gibi ölmek de hepimiz için mukadderdir. Ne mutlu arkadaşımıza ki, bu kadar genç yaşta iken büyük hava davamız uğrunda hayatını vermiştir. Her-

Alman - İtalyan anlaşması

(Baştarafı birinci sahifede)

Malûmdur ki, İtalya İngilterenin 2 numaralı Lokarno paktı projesile Londra - Paris - Berlin ve Roma - Paris - Berlin arasındaki iki hava paktı aktedilmesi projesine karşı vaziyet almıştır.

3 — Sovyet Rusya hükümeti Fransa, İngiltere, İtalya, Almanya, ve Belçika arasında kararlaştırılacak her hangi sistemden haric bırakılmamıştır. Diğer bir tabirle Almanya ile İtalya, Fransız - Sovyet paktı aleyhine açıktan açığa vaziyet alıyorlar ve Lokarno paktının şark istikametine teşmil edilmesine müma-naat ediyorlar.

Velhasıl İtalya ile Almanyaya göre Lokarno paktı evvel emirde Fransız - Alman münasebatının iyileşmesini istihdaf etmelidir. Bu hususta en iyi hal çaresi, İngilterenin kefaleti altında Parisle Berlin arasında bir ademi tecavüz misakı yapmaktır. Milletler cemiyetine gelince, gayelerine ihanet ettiği cihetle, artık Avrupa teşriki mesaisine elverişli bir müesseseye olarak telâkki edilemez.

İtalya, katî hatî hareketini müna-sip zamanda teşbit edecektir.

4 — İtalya, Almanya kırk bir İspanyol vilâyetinden otuz beşi üzerinde hâkim ve nüfuzu cari olan Burgos hükümetinin tanınmasını talep eder.

5 — Avusturya meselesi, Berlin ile Roma arasında akdedilen itilâf sayesinde tavazzuh etmiştir. Almanya ile İtalya merkezî Avrupada noktai nazarlarını telif etmişlerdir. Müsterek bir hatti hareket tayin edilmiştir. Tuna sahasında Alman - İtalyan teşriki mesaisi temin edilmiştir.

6 — İtalya, Küçük itilâfla iyi münasebatlarını daima inkişaf ettirmek-

gün otomobil, otobüs, şimendifer kazarlarında yüzlerce insan ölüyor. Bu ölümlerle Eribenin şanlı ölümü arasındaki farkı Türk gençleri çok iyi takdir ederler.

Türkkuşu üyeleri, sizin bu elemli gününüzde ordunun yüksek hava kahramanları da aranızda bulunuyor, mateminize iştirâk ediyorlar. Onlar da her gün vazife başında ölüm tehlikesile çarpışmaktadırlar. Fakat bu tehlike, yiğit havacılarımızı bir an bile yıldırmıyor. Siz de onları ronek tutarak havacılık için kıymetli birer unsur olmaya çalışmalısınız.

Türk evlâtları, Eribe Türkkuşunun ikinci şehididir. geçenlerde hocanız Kâmilî, bu fedakâr arkadaşı görmüştük. Bugün de uçman Vecihinin evlâdını toprağa veriyoruz. Vecihî-yi, bu şerefli babayı, hem taziye eder, hem de böyle bir genç yetiştirdiği için tebrik ederim.

Hepinize acılarımı bir kere daha tekrarlar, ve bütün Türk şehitlerinin ruhlarını saygı ile anarken matemimize iştirâk etmek için buraya kadar gelmek lûtfunda bulunan Ossoaviyakim başkanı general Eydemanla değerli arkadaşlarına, teşekkür etmeyi vecibe bilirim.

Cenaze törenine iştirâk eden M. M. vekâleti hava müsteşarı yarbay B. Celâl de bugünkü kahramanlık telâkkisinin hava kahramanlığında toplanmış olduğunu tebarüz ettirerek çok yakında ordunun bütün vazifelerinde de Türk kadını ile Türk erkeğini omuz omuza göreceğimizin bahsetmiş ve Türkkuşu üyeleri kaybettikleri arkadaşlarının bıraktığı boşluğu hazin nutuklarla anlatmışlardır. Ossoaviyakim başkanı general Eydeman da bu merasimde hazırlanmıştır.

tedir. M. Stoyadinoviçin beyanatı İtalya ile Yugoslavyanın siyaseti, iktisadi sahada sıkı bir anlaşmaya zemin hazırlamakta bulunduğunu gösteriyor.

7 — Almanya, tavizat istemeden Hasebistanın İtalyaya ilhakını tanımıştır. Maamafih Kont Ciano Berlinin bu hareketine Alman - İtalyan ticaret anlaşmasını Habeşistana teşmil etmek suretile mukabele etmiştir. Habeş kapıları imparatorluğu taniyacak devletlere açık bulundurulacak, tanımayan devletlere karşı da yakında kapatılacaktır.

Belçika kabinesine itimad

Brüksel 30 (Akşam) — Harici politika hakkında cereyan eden müzakereden sonra meclis 42 rey karş 126 rey ile kabineye itimad beyan etmiştir. 10 kişi müstenkif kalmıştır.

Müzakere esnasında hariciye nazırı M. Spak demiştir ki: «Belçika emniyetini hiç bir ideolojik menfaate feda edemez».

Fransa, ticaret filosunu kuvvetlendirecek

Paris 30 (A.A.) — Ticaret nazırı, Fransanın ticaret filosunu kuvvetlendirmek ve bu filoda icap eden islahatı yapmak üzere tanzim edilmiş olan programın icrasına başlanmak için 120 milyon frank kredinin kabul edilmesi lâzım geldiğini beyan etmiştir.

Keçiburlu gençler birliği

Keçiburlu (A.A.) — Keçiburlu gençler birliği azası toplanmış, başkanlığa kükürt muhasebe muavinliğinde bulunan İstanbul Güneş klübü azasından Nuri Beki seçmişlerdir.

KANSIZLIK Nörasteni, zafiyet ve Chlorose

benizsizlik için yegâne deva kanlı ihya eden SIROP DESCHIENS, PARIS

Küçük Menderes nehrinin ıslahı ve Cellâd gölünün kurutulması işine devam ediliyor. Resmimizde Cellâd gölünün sularını denize akıtan kanal ve hafriyat yapan makineler görünüyor.

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

Frenk üzümü nasıl yetiştirilir ve ne zaman dikilir?

Diğer meyva ağaçları kadar frenk üzümünün de, bahçelerimizde eksik edilmeyecek kadar mühim bir mevkii vardır. Bahçelerimizin duvar diplerinde, yol kenarlarında, meyva ağaçları aralarında yetiştirmeye elverişlidir.

Frenk üzümü; yapraklarının yeşilliği, salkım tarzında kırmızı veya koyu kırmızı yuvarlak küçük meyvalarile bahçelerimize müstesna bir manzara arz ederler.

Frenk üzümü meyvalarından yapılan şurub, marmelâd, bilhassa şıra ve şarabı cidden çok nefistir.

Siyah frenk üzümü usaresi, bundan yapılan şıra ve şarabın romatizmaya karşı şifabâh tesirleri bugün itibah tarafından bile tasdik edilmektedir. Beyaz, sarımsaklı frenk üzümünün meyvaları sade olarak şekerle yenilebilir. Diğer meyva ağaçlarına nazaran, frenk üzümü, her sene muntazaman, daha fazla meyva verirler.

Frenk üzümü, soğuğa oldukça mukavimdirler, donlardan katiyyen müteessir olmazlar. Toprak hususunda o kadar müşkülpeşend değildirler.

Gübreli, ratib, derince topraklardan hoşlanırlar.

Frenk üzümü dikilecek yerlerin 40-45 santim derinliğinde hıllenmesi, kirizme edilmesi lazımdır. Buralara genç bir senelik köklü fidanlar, bu mevsimde, olmadık takdirde ilkbaharda dikilir.

Üretim tarzları: Frenk üzümü derinlik, çelik, sürgün, fişkinlar, aşı ile tekmir olunurlar. Daldırmaları ilkbaharda yapılır.

Fidanların dikilmesi: Fidanların fazla ve yaralı, zedelenmiş kökleri tamamen, zayıf dallar bırakılır, kuvvetlilerin de yarısı, pek fazla diğer dallar da tamamen kesilir, hafzedilir. Bu hale getirilmiş olan fidanlar, yerlerine, aşı ile tekmir edilir ve toprak biraz tazyik olunur, bundan sonra bolca bir su verilir.

Frenk üzümünün dikildikleri yerler her sene muntazaman çapalanır, otları alınır. Senede bir defa fidan diplerine gübre ve havalara kurak gittiğinde de iki üç defa su verilir.

Frenk üzümünün meyvaları en ziyade genç dallar üzerinde fazla olur. Onun içindir ki ihtiyarlanmış dalların her sene kesilmesi lazımdır.

Bunlara yapılacak timar: Şayet frenk üzümünün gençleştirilmesi icab ediyorsa ihtiyar sürgünlerden bir kaç tanesi bırakılarak bunların daldırmaları yapıp köklendirilir, badehu yeniden dikilir.

Bolca meyva elde etmek için bir senelik esas dalları 5 - 6 göz üzerinden teli dalların da 2 - 3 göz üzerinden budanması lazımdır.

Frenk üzümünün cinsleri pek çoktur. Hollanda, kırmızı Versay siyah ve beyaz cinsleri pek makbûldür, bunların üzümü pek tatlı olur. Erken kemale gelen siyah frenk üzümünden Almanyanın her Ford cinsi de pek mak-

Çileğin meşhur neveleri

Hoşlandıkları topraklar, çilek tarlalarına yapılacak ihtimam

Çileğin cins ve neveleri pek çoktur. Tesalüb ve mezeleme sayesinde yüzlerce neveleri elde edilmiştir.

Sahamız bunların hepsinden bahsetmeye müsaid değildir. Biz, yalnız çilekleri iki mühim gruba ayırmakla iktifa edeceğiz.

1 — Meyvası küçük, ev bahçelerinde yetiştirilen, kokusu güzel, yedi veren çilekleridir ki memleketimizde yetiştirilen cinsler de bunlardır.

2 — Meyvası iri ve uzun olan, İngiliz, Alman çileği tabir edilen çileklerdir, bunların kokuları o kadar fazla değildir, buna mukabil çok gösterişli ve mahsuldardır. Memleketimizde taammüm eden, Orman çileği, Ananas çileği, Virjini çilekleri de makbûldür.

Çileklerin sevdiği toprak: Çilek her tarafta yetişebilir, en ziyade kumsal, meyilli, derin, kabili nüfuz serin ve omusca zengin, kırmızı topraklardan hoşlanırlar. Buralarda oldukça iyi mahsul verilir. Bilhassa güneşe maruz banyolardan - ratib olmak şartile - çok iyi mahsul verilir.

Çilek gübreyi çok seven bir meyva. Bunun için çilek ekileceği toprağın en iyi gübrelenmesi lazımdır. Evvelce ekilmiş çilek tarlalarına bu mevsimde, bolca çürümüş gübre vermek çok faydalıdır.

Çilek tarlalarına madeni gübrenin tesiri de kabili inkâr değildir. Meselâ: Çiftlik gübresine beraber, aynı zamanda, dönüme 4 kilo süper fosfat, 3 kilo kibritiyeti potas - sulfat dö potas - keza, ilkbaharda çilek açmazdan önce serpme suretile 2 - 2,5 kilo nitrat dö süd - Azotiyeti süd - verilirse çok iyi tesiri görülür ve güzel mahsul elde edilir.

Çilek tarlalarına yapılacak ihtimam: Bazı seneler, çilekleri soğuktan muhafaza etmek lazımdır. Hele ratib donlar çilekleri berbad eder. Bunun için her ihtimale karşı sonbaharda, bu mevsimlerde, çilek tarlaları, gübre ile karışık saman ile örtülürse hem gübre vazifesini ve hem de örtü vazifesini görür. Yalnız gübrenin çürümüş gübre olmasına dikkat etmek lazımdır.

Çilek tarlaları, ilkbaharda, çilek açmazdan önce bir defa çapalamak ve çilek açma zamanında da meydana gelmiş olan sürgün ve bıyıkları kesmek, çileklerin altına kıyılmış temiz saman serpme lazımdır. Bu suretle çileklerin toprağa temas ederek kirlenmesine ve hem de toprakta rütubetin uçmasına mâni olunmuş olur. Havalara kurak giderse ve kabil ise, ara sıra sulamak ta faydalıdır. Yedi veren çilekleri ilkbahardan itibaren ta sonbahara kadar, bilâfâsla, meyva verirler.

buldür. Kokusu ve lezzeti pek nefistir. Frenk üzümünün bu cinsi çabuk kemale gelir ve çabuk toplanması lazımdır, aksi takdirde yere dökülerek bozulurlar.

Bu mevsimde dikilen taze sarmısak nasıl yetiştirilir?

Sarmısak ta, evlerimizde taze soğan kadar aranan bir nebatdır. Taze ve yeşil olarak kullanıldığı gibi kurusu da yemeklerde çok sarfedilir.

Sarmısak, az miktar yenirse iştihayı açar ve hazmi kolaylaştırır. En büyük mahzuru kokusunun fena olmasıdır. Maamafih bu fena kokusuna mukabil sıhhi faidesi daha çoktur.

Sarmısığın menşei Asya, memleketimizdir. Envai pek çoktur. İri dişli olan İspanya sarmısığı pek makbûldür. Beyaz zarlı sarmısaklar bundan daha küçüktür, bu cins pek mahsuldardır. Memleketimizde en ziyade bu cins yetiştirilmektedir.

Kara sarmısak: Çok iri dişli ve o kadar acı değildir. Bahçelerde taze olarak en ziyade bu cinsin yetiştirilmesini tavsiye ederiz, zira kokusu da o kadar fazla ve keskin değildir.

Sevdiği toprak: Sarmısaklar işlenmesi kolay, kabili nüfuz, serin toprakları sever, killi topraklardan katiyyen hoşlanmaz. Kurak topraklarda da pek cılız kalır.

Ekme tarzı: Toprak güzelce belenip ufalanarak tırmıklanır, tesviye edilir. 2 - 3 metre genişliğinde tahtalara bölünür.

Coğanlarda olduğu gibi, sarmısaklarda, su harkı yapılmaz; sarmısaklar esasen fazla suyu sevmeyiz. Bu tarzda ayrılan toprak makatlarına 20 - 25 santim aralıklarla çizgiler çekilir ve üzerlerine 10 - 15 santim aralıklarla sarmısak dişleri el ile dikilir. Sarmısak dişlerinin kendi cesametinin 1 - 2 misli yani 2 - 3 santim derinliğinde toprağa gömülmesi kâfidir. Dişlerinin baş taraflarının yukarı gelmesine dikkat etmek lazımdır.

Dikildikten sonra bir iki kere sulanır, fena olmaz. Memleketimizde, sarmısaklar bu mevsimde teşrinisani başından nihayetine kadar, soğuk yerlerde ise mart, nisanda dikilmesi daha muvafıktır.

Sarmısakta yapılacak mühim ameliyat yoktur. İntaş edip 2 - 3 santim boy peyda edince bir ot alma ameliyatı yapılır ve bir de hafif çapa yapılır. Tamamile büyüyünceye kadar iki üç defa çapalanarak toprağın kabartılması lazımdır, bu takdirde başları pek iri olur.

Taze olarak sarfedilecek sarmısaklar dikildikten iki ay sonra hasad olunabilir. Kuru diş halinde toplanacak ise bütün yaz hazırlana kadar toprakta kalırlar.

Kuru olarak toplanacaklar ise Sarmısakların başlarının iyi teşekkül edebilmesi için yaprakları sararmağa başladığında tarlada çiğnenir ve yahut tarla üzerinde bir tahta fıçı gezdirilir, yuvarlanırlar.

Toprakta çıkarılacak sarmısaklar üç dört gün tarlada kurumağa terkolunur.

Elma ağacı

Muhtelif cinsleri, yetiştirme tarzları, toprağı ve mühim hassaları

Elmanın, armuddan ve diğer meyvalardan sonra, gıdaı, bazı sıhhi hassalarından dolayı, meyvalar arasında çok mühim ve kıymetli bir mevkii vardır. Elmanın en mühim hassalarından biri serinlendirici ve müdir bir hassaya malik olmasıdır.

Bundan yapılan Sidra elma şarabı, marmelâd ve jiles pek nefis ve makbûldür. Dilimlenmiş kesilmiş olarak, yapılan şekerlemesi de zikre şayandır.

Elma diğer meyvalardan çok daha dayanıktır, onun için de uzun zaman muhafazası kabildir.

Elma ağacı, umumiyyetle, toprağı ve havası ratib mahalleri sever, bunun için de sahillerde iyi yetişir; keza ratib ve dar vadilerden hoşlanır.

Elma ağacının kökleri sathi gider, bundan dolayı toprağın pek derin olmasına lüzum yoktur.

Elma ağaçları, kabili nüfuz, kireçli, killi kumlu topraklardan hoşlanır. Elma ağaçlarının yetiştirilme tarzları: Tohumla yetiştirilebilir. Fakat bu şekilde yabaniye kaçır, bunu, aşlamak suretile ehliştirmek lazımdır. Binaenaleyh elma aşı ile üretilir.

Bodur veya ispalya gibi muntazam şekiller verilmesi matlûb ise, o vakit, elma ağaçları, Paradis, Düsen anaçlarından intihab etmek icab eder; daldırma ve çekilemeleri yapılır, bunlara cins elma atılır.

Şu halde: 1 — Tohumdan yetişen elma: Aşı sayesinde ehliştirilir. Kuvvetli topraklarda oldukça büyük, mutavassıt topraklarda orta boylu ağaçlar olur.

2 — Düsen elması: Kurak topraklarda yetişir, toprak hususunda o kadar müşkülpeşend değildir, orta boylu, ispalya şekilleri verilebilir. Daldırmaları ile tekmir edilir.

3 — Paradis elması: Çok derin kuvvetli topraklar ister ve yahut toprağın hiç olmazsa dört tabakasının kuvvetli olması lazımdır. Daldırma ve çekilemeleri ile üretilir.

Kurak topraklarda, elma ağaçlarını sıcaklar yaklaştığında, bolca sulamak icab eder. Yazın da, topraktaki rütubetin muhafazası, tebâhura mâni olmak için, ağaç diplerine saman koymak faydalıdır. Kordon, ispalya ve emsali gibi muntazam şekiller için elmanın Düsen veya paradis üzerine aşılanmalarını tavsiye edebiliriz.

Rüzgârları hafif, az olan yerlerde, elma ağaçlarına Goble - kâse, şekilleri vermek daha doğru olabilir.

Elmanın tohumları, bu mevsimde, tatbik ameliyatına - yani çimlenme sandıklarındaki kum içerisine - konur.

Elmalar tam kemale geldikleri zaman toplanmalıdır. Çekirdeklerinin siyahlanması renklerinin sararması, sapından kolaylıkla ayrılması gibi hassalarile elmaların tam kemale geldikleri anlaşılır.

Çiçek bahçelerini süsleyen kameriyeler nasıl olmalıdır?

Bu aydan itibaren, çiçek bahçelerinin yeniden tarh ve tanzimine başlanacağı cihetle, bahçelerimizin bir köşesinde yapılmaması zaruri bulunur. İstirahat mahallerine işaret edilerek şimdiden yaptırılması ve etrafına dikilecek sarmısak çiçeklerle süs ağaçları yerlerinin hazırlanması lazımdır.

Bahçelerinizde hoş manzaralar arzeden, güzelliğini bir kat daha dekore eden kameriyelerin bahçelerde mevcudiyeti elzemdir.

Pek zevkli olan bahçe işleri yorgunluğundan sonra bahçenin mutena bir mahallinde yapılan, sık, zarif bir kameriye altında içilecek bir kahvenin zevkine diyecek yoktur.

Kızgın güneş altında oturarak istirahat etmekten ise etrafı zarif süs ağaçları ile, çiçeklerle donatılmış, güzel kokulu bir kameriye altında istirahat etmek elbette daha hoştur. Bu maksatla, okuyucularımıza, zaman zaman, bahçelerimizin vüsatine göre, muhtelif tarz ve şekilde kameriyeler hakkında malûmat vermeği düşündük ve bu münasebetle, böyle bir kameriyenin dercini faydalı bulduk.

Bu gibi kameriyeler bahçenin dört tarafına karşı ve zeminden 50 - 60 santim irtifanda olması daha doğrudur. Vüsatı arzu ve ihtiyaca tâbidir. Böyle bir mahal intihab edilip toprak tesviye edildikten sonra üzerine sıvalı taş kaldırılır ve daha üzerine çimento siva ve tuğla ile döşetilir. Bu zemin üzerine de çerçeve kasaları oturtulur ve şekilde görüldüğü gibi parmaklık çitlerle yan yana kaplanır; bununla beraber kameriyenin tavani ya çitlerle aralıklı olarak örülür ve yahut da şekilde görüldüğü gibi beyziyeşekil bir tavan yapılır, daha üzeri de Erguvaz taşları ile veya plâka kiremidile örtülür. Bu tarz yağmura, yazın da güneşe karşı daha iyi bir siper vazifesini görür.

Kameriyenin iki yan taraflarına oturmak için birer Bank - koltuk - ortasına da bir masa koymak kâfidir.

Kameriyenin yanlarına, arka ve ön taraflarına sarılı süs ağaçlarındandır: Beyaz, kırmızı, krem rengine minna sarmışık güllü, hanmeli, beyaz veya sarı ya semin, Laburnum, Lonicerâ denilen güzel kokulu, sık süceyr halinde sarmışık çiçekleri, ağaçları dikilir. Kameriyenin etrafına, istenilen, güzel güzel çiçeklerden dikilir.

OKUYUCULARIMIZIN SORGULARINA CEVAPLAR

Erenköy Cemal Sezer: Mektubunuza alâka ile okuduk, gazetemizin ziraat yazılarına hasrettiği sahanın darlığı hassele, yazılarımızı daha mufassal yazmağa imkân görülemiyor.

Meyva ağaçları tohumlarının dikilmesi, ağaçlarda kesretle tesadüf olunan zamâ hastalıkları hakkında mufassalca yazılarımız intişar edecektir. Daha bir müddet intizar etmenizi tavsiye ederiz.

bir külçe gibi yatağına uzanıyordu.

Ahmed Melih bey gözleri kapalı, yatağından seslendi:

— Haydi Nermin. Elektrikleri söndür. Bilirsin aydınlıkta uyuyamam. Kızmadan, hırslanmadan kalktı.

Büyük orta lambasını söndürdü. Yalnız mavi apajırlı gece lambası kaldı. Şimdi odaya bir türbe rengi ve sükuneti çökmüştü.

Kocası uyumuştur.

Onun kırıl başına, yüzünün gevşek hatlarına baktı, baktı. Bütün gençliğini bu baş için vermişti.

Yirmi yaşındanberi gözlerinin en derin sevgisi ile ona bakmış. Kollarının en kuvvetli kucaklayışı ile onu sevmişti.

Ve kendinde hâlâ o kudreti görüyordu.

İçinde hâlâ o ilk sevginin heyecanını hissediyordu.

Fakat kendi hisleri ve heyecanları nasıl olup cevapsız, mukabilesiz kalıyordu.

Erkek bakışları nasıl olup ta gözlerindeki arzuyu sezmiyorlardı.

Kabahat onların zevksizliklerinde mi yoksa kendisinde mi idi.

Etrafında dönüp dolaşan erkeklerle karşı lâkayd, isteksiz davranmış olması mı bu alâkasızlığa sebep oluyordu.

(Arkası var)

SEVENLER YOLU

Edebî Roman

Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 8

— Ne o, gene bir gece âlemi yapmak mı istiyorsun?

Bu ses Nermin hanımı dalgınlıktan uyandırmaya kâfi geldi.

Biraz evvelki düşünceleri arasında bu hatıra da vardı. Eskiden isim gününün gecesini hep yeni âşık ve maşuklar gibi sabahlara kadar uzak ve değişik yerlerde âdetâ bir bohem hayatı içinde geçirirlerdi.

Birdenbire başını kaldırdı. Islak gözlerinde canlı bir neşe doğuvermişti.

Bu teklif ona hâlâ eski mesud günlerinin devam ettiğini müjdeliyordu.

Bir çocuk sevinçi ile kocasına baktı:

— Tabii çıkmıyacak mıyız bu gece!

Çözülmeyen kıravatını hızla çekerek çıkarak Ahmed Melih bey içinden mahmurulaşan yorgun gözlerini yumdu:

— Bu saatten sonra mı? Vazgeç canım. Öyle uyum var ki!

Biraz evvel arkadaşlarıyla eğlentiye gitmek için can attığı halde karısı-

nın yatak odasına girince uyumaktan başka bir şey düşünmeyen Ahmed Melih bey ceketini de çıkarırken:

— Hem kimse kalmadı ki. Hepsi gittiler.

— Biz, ikimiz varız ya. Karı koca gideriz.

İskarpinlerinin bağlarını çözmekle uğraşan Ahmed Melih beyin göz kapakları kurşun bağlanmış gibi düşüyordu. İğilip kalkmaktan yorulduğu için ohlayıp pufluyarak cevap verdi:

— Sen hâlâ yorulmadın galiba. Benim öyle uyum var ki!

Parlamamak için kendini güçlükle tutan Nermin hanımın sesi titriyordu:

— Eskiden böyle olmuyordu ama, Beraber, başbaşa geymemizi sen istiyordun. Misafirlerden sıkıldığını sen söylüyordun. İsim günümün programını sen hazırlıyordun.

Pijamasının pantolonunu ayağına geçirmek için sendeliyen Ahmed Melih bey öksürüklere karışan bir kaha kaha arasında cevap verdi.

— Ooo. Karıcığım, kendimizi hâlâ yeni gelin güveyi mi zannediyorsun. Nerede o günler, keşki gene geri dönseler de eskisi gibi yaşasak.

Nermin hanımın mukavemeti kırılıyordu. Sinirlerine hâkim olamıyordu. Son bir gayretle ve sükunetle omuzlarını silkerek:

— Değişen bir şey yok zannederim, dedi. Ben böyle bir şey hissetmiyorum.

Ahmed Melih bey arkadaşlarıyla geçen muhavereyi hatırladı. Sevmek kudretini kaybettiği halde bunu hissetmiyen kadınların biçareliğinden bahsetmişlerdi. Karısının son cümlesi bu iddiamın ne taze bir ifadesi idi.

Tam istirahat edeceği bir sırada tatsızlık çıkarmamak için sakın, yavaş adımlarla karısına yaklaştı. Ancak bir kardeş şefkati hissini veren lâubali fakat heyecansız bir sevgi ile saçlarını okşadı:

— Haydi yavrum, yatalım artık. Senin de gözlerinden uyku akıyor. Bak kıpkırmızı.

Ve onu alından öperek ilâve etti:

— Bizim gibi birbirini çok seven ve sevgileri yıllarca süren insanların en büyük zevki uyumaktır.

Ve gülererek devam etti:

— Uyku en büyük gıdadır. İyi uyuyan insanlar daha iyi sevişirler. Çün-

Istanbululların belli başlı zevklerinden biri : Alay seyretmek

Kadın hiddetle bağırdı: « Hay babası kılıklı hırtlamba yumurcak .. Boğazına kor girsin emi ? »

Pencereleri alayın geçeceği caddelere bakan apartmanlar misafirle doldu, her pencereden bir çok başlar uzanmış..

İstanbul halkının en belli başlı zevklerinden biri de bayram günlerinde alay seyretmek...

Alayın geçmesine daha dört beş saat varken kadın, erkek, genç, ihtiyar, çoluk çocuk caddeleri dolduruyor...

Alayın geçeceği yolun kenarında herkes kendisine bir oturacak yer buluyor... İstanbul'da bu yerler de muayyendir. Beyazıt meydanının iki tarafı... Türbede Köprülü kütüphanesinin önündeki bahçe.. türbenin merdivenleri.. Sultanahmed parkının önü.. bilhassa Yeniceaminin eski bir Yunan tiyatrosunu andıran Anfi - Teatr şeklindeki merdivenleri tıklım tıklım... Satıcılar gün doğmuş:

— Taze simid..
— Eğlencelik.. çıtır çıtır..
Arada gevrek bir çocuk sesi:
— Anne simit isterim..
— İlahi dilerim Allıhan o kör olasıca boğazına kor girsin emi?

Babası kılıklı hırtlamba yumurcak... Gözünü toprak doyursun senin?.. Ulan sana ben şimdi bir simit almam mı? Ne çabuk zıkkımlandım?

Fakat «babası kılıklı hırtlamba yumurcak» hiç o taraflı değil. Sümtüklerini makamla çekerek, makamla ağlıyor:

— Yaayaaa.. isterim... İsterim.. çeneler mütemadiyen işliyor, kabak çekirdekleri fıstık kabuğu çıtırdıkları birbirine karışıyor. Hattâ çıkınlarla beraber gelenler bile var.
Eh ne olur ne olmaz.. belki alay geç kalır..

Köprü üstü mahşer... İki kaldırımın ikisi de tamamiye dolmuş.. Beyoğlu ömrü... Amerikan sefaletinin parmaklıkları insandan parmaklık haline gelmiş. Halkevinin, Ünyon Fransenin, civardaki apartmanların pencereleri kadın ve erkek başlarıyla dolu... Hele Taksimdeki apartmanlar.. bütün camlar açılmış, bütün başlar dışarıda..

Zaten alayın geçeceği caddeye bakan pencere apartmanlara İstanbul yedi köşesinden misafir gelmiş.. Daha bir gün evvel peyilemeler:
— Yarın sizdeyiz.. alayı buradan seyrederez.

Sabah karanlığında bu alayın geçeceği caddeye bakan apartmanlar doluyor... Alay dolayısıyla tramvaylar işlemeye başlamadan evvel herkes kapacağı pencerenin önüne yerleşiyor. Forâ edilen pencerelerin önünde beklemeler... Böyle bir pencere önü bulmak ne mühim şey...

Hani İngiliz kralının tac giyme merasimi için bir çok apartmanların pencereleri daha aylarca evvel kiralanmış ya.. nerede ise bazı açık göz vatandaşlar apartmanlarının pencerelerini İstanbul'da da kiralayacaklar..

Sıra sıra bekleyen kalabalığın arasında maytapçılar:

— Maytap verelim.. kestane fişegi verelim..

Çaaaat.. patlıyan bir mantar tabancası.. arkasından ihtiyar bir kadının müthiş bir tehdidi:

— Hay tabancanı patlatmaz olsay-

Geçit resmini seyir için köprü üzerinde toplanan halk

dın... Tepemden horoz çıktı sandım ayol... Aman efkârlandım.

«Gaaaak», «Gaaaak» diye geyirmeler... Mantar tabancalı çocuk silahını ikinci bir defa doldururken anesi:

— Ayol patlatma.. her mantar iki kuruş... Huuuuun.. Sabbek hanım... Kuzum kardeşim.. çakımı çıkar da şu yumurcağı sünnet et...

Bayan Sabbek sanki çakı arıyormuş gibi göğsünü karıştırıyor:

— Şimdi.. şimdi çakımı çıkarıyorum.. şimdi sünnet edeceğim ha... Ayol tabancayı bu tarafa çevirme, şeytan doldurur...

Herkesin gözü sokağın nihayetinde.. geliyorlar mı?

Bazan muzipler köşeden alkışa başlıyorlar.. hiç yoktan bir rivayet:

— Geliyorlar.. geliyorlar... Herkes görmek için ayağa kalkıyor.. ne gelen var ne giden?

Nihayet muzika sesleri.. alkışlar.. işte geçiyorlar...

Alkıştan birbirlerini işitmelerine imkân yok. En önde ordu, arkasından izciler.. mektebler, esnaf cemiyetleri..

Asker geçerken etraftan bir ses:

— Evlâdım Fahriye bak.. ayol işte görmedin mi?.. En arkadaki çavuş.. şişmanlanmış vallahi.. izcilerin en önünde Türkiye'nin en eski izcisi «Kalgay Sami Karayel»...

Halkeviden bağırانlar:

— Yaşsa Kalgay Sami..

Trampet çalan izci kızlar sopaları öyle canla başla tutuyorlar ki... Caddenin sağını soluunu dolduran kadınlar bu 936 genç kızlarına hayranlıkla bakıyorlar..

İhtiyar bir kadıncağız:

— Dünya bunların... diyor.

Nihayet esnaf cemiyetleri.. her biri birer kamyon tutmuş..

«Küçük deniz nakliye esnafı».. kamyonun üstünde kocaman bir kayık.. içinde pazuları şiş şiş iki delikanlı kürek çekiyor..

Hallaçlar otobüslerinin içine dört şilte yerleştirmişler... Durmadan pamuk atıyorlar.. Kaldırımında iki kadın konuşuyor:

— Ayol bari bizim şilteleri versey-

dik atsalar.. şilteler hallaçsızlıktan kayısı pestiline döndü.

Bakırcılar otobüslerinin içinde «tak tak, tak» bakır dövüyorlar..

İçki düşmanları bir otomobil tutmuşlar, onun arkasında müskirat âmillerinin otomobili gidiyor.

Kasaplar otobüslerinin içinde et kıyıyorlar, pırzolalık parça dövüyorlar. Bakkallar çuval çuval piringleri, bürüceleleri, nohutları, fasulyeleri dizmişler.. fakat en parlağı balıkçılar.. otobüslerine taze taze palamut, mercan, barbunya, izmarit, istavrit, mürekkebbahı doldurmuşlar.. palamutu:

— Çifti beş.. hani ya çifti beş.. diye satıyorlar.

Kahveciler otobüs içinde bir kahve yapmışlar.. pırl pırl semaverlerden çaylar akarken ateşte kahveler fokurduyor. Otobüste terlikçiler terlik yapıyorlar.. Terlikçiler geçerken sağ taraftan bir haykırma:

— Yaşsa Tefvik usta..

Meğer bağırان da terlikçi imiş... Meslekdaşlarını görünce dayanamamış.. Bahçıvanlar otobüslerine İstanbul mahsulâtından ellerine ne geçtise onlarla donatmışlar... Domatesler, patlıcanlar, lahanalar, pırasalar...

Bunları öyle zevkle yerleştirmişler... Tevekkeli İstanbul halkı böyle büyük alaylara tiyatrodan, sinemadan ziyade rağbet etmiyor.

Saatlerce dünyanın en meşgul edici manzarası insanın önünden geçiyor.

H. F. Es

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklal caddesinde Dellâ Suda, Tepebaşı'nda Kinyoli, Galata: Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Hüsnü Haydar, Heybeliada: Tomadis, Büyükdada: Merkez, Fatih: Hamdi, Karagörmük: Mehmed Arif, Bakırköy: İstipan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarı'ndaki eczaneler, Akşaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: Pazaryolunda Merkez, Moda'da Faik İskender, Üsküdar: Ahmediye, Fener: Defterdarda Arif, Beyazıt: Yeni Lâleli, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Yedikule'de Teofilos, Alemdar: Divanyolunda Esad, Şehremini: Topkapıda Nazım.

Açık muhabere

Bay Basri Yaman — Bayan Necile Tefvik — Bay Server Ziya.

(AKŞAM) — kitap servisine emanet olarak kitap bırakmış olan yukarıda isimleri yazılı zevatın matbaa müdürlüğüne bizzat ve yahud mektupla bir an evvel müracaatları rica olunur.

VENEDİKLİ BAFFA "Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 8

Esmâ Sultan kendine bir koca aramaya başladı. Koz Ali paşayı gözüne kestirdi. Ali paşa evli idi, fakat kendisine hattı hümayun gönderildi, karısını boşamağa mecbur oldu

O gün, içeri girince, gene para isteyecek sandı. Elini cebine sokup parâ çıkaracağı sırada, herif kolunun içine sakladığı hançeri birdenbire Sokollunun memesi altına sapladı. Ortalık birbirine girdi.

Katil yakalandı. Fakat ihtiyar Sokollu tek bir hançer darbesine dayanmadı. Akşam, sular kararırken gözlerini ebedî karanlıklara kapadı.

Üçüncü Murad rahat bir nefes aldı. Esmâ sultan kendine yeni bir koca aramaya başladı. Kalaylı Koz Ali paşayı gözüne kestirdi. Ali paşa Budin beylerbeyi idi, ve Budinde çoluğu çocuğu vardı. Kendisine hattı hümayun gönderildi. Zavallı adam karısını boşadı. Çoluğundan çocuğundan ağıyla ağıyla ayrıldı. Peçevi diyor ki: «Feryad ve figanile Budunun dağ ve taşın ağılattığı ol esnarlarda lisani halkta bir vakai azime deyu mezkûr olurdu..»

Keza, Sokollunun ölümü de şark seferinde bulunan bütün yoldaşları ağılattı. «Ekser tavayifi asker mateminde yekdil ve yekzeban olup belki gıryan olmadık az kimse kaldı.» Ertesi gün katili dört parça ettiler. At kuyruğuna bağlayıp sokak sokak sürüttüler.

Üçüncü Murad, mührü şerifi, öğleden sonra, vezir Ahmed paşanın konağına gönderdi. Ahmed paşa Arnavuddu. Saraydan yetişmiş, Mihrimah sultanın kızile evlenmişti. Herhalde sadarete onun seçilmesi Mihrimah sultanın nüfuzu sayesinde idi. Kendisinde liyakatten zerre kadar eser yoktu. Bereket versin, ecel onu bece. remiyeceği işlere girmekten kurtardı. Servet ve yesare doymıyan gözlerini kara topraklara kapadı.

Şimdi, sadaret kime verilecekti? Herkes hayrette idi. Sadareti vekâleten Lala Mustafa paşa idare ediyordu. Fakat Üçüncü Murad kendisine mührü teslim etmiyordu. Halk sızlanmaya başladı. Mühürsüz arzlara amel olunmayacağı iddia etti. Üçüncü Murad kızdı:

— Lâzım değil mühür verilmek. Şimdengeru kimseye mühür verilmez. Her kim itaat ve inkiyad etmezse, kapısı önünde salbedesen!..

Diye bağırdı.

Mührü şerif, çoktan, Tiflis saharlarında dolaşan Sinan paşaya gitmişti. Sinan paşa Ilgarla İstanbul yolunu tuttuğu sırada, Mustafa paşa da ansızın ahret yolunu tuttu.

Veziri azam, İstanbul'a gelir gelmez, işe başladı. Fakat haremın nüfuzuna karşı onun da hiç bir tesiri olamayacağı.

O sırada nişancı Feridun bey, Sokolluya Üçüncü Muradın husumeti yüzünden, Köstendil sancak beyi olmuştu. Yerine evvelâ meşhur nişancı Mehmed paşa, daha sonra da Hamza bey getirilmişti. Feridun bey, seferden dönüşünde, Akhisara geldi. Yenice'deki çifliğinde sakin bir hayat geçirmeye başladı. Bir gün, kendisine ansızın bir tezkere şerif geldi: «Nişancılık hizmetinde olasın..» Daha sonra bir de hattı hümayun getirildi: «Sancığın ahire tevcih olunmuştur. Gelip tuğrayı şerif hizmetinde olasın..»

Feridun bey şaşırıldı. Demek bütün felâketinin sebebi, Sokolluya intisabı idi. İstanbul'a geldi. Aradan çok geçmedi. Kendisine ölen sadrazam Ahmed paşanın karısı ve Mihrimah sultanın kızı Ayşe sultan teklif edildi. Nikâh Ahmed paşanın sarayında kıyılacaktı.

O gün parlak bir ziyafet verildi. Veziri azam Sinan paşa hiç memnun değildi. Ne zaman Feridun beyin adı anılsa, hiddetle mukabele ederdi. İhtimal ki, haremde nüfuz sahibi olur, ve yerine geçer diye korkuyordu. Fakat haremın nüfuzuna karşı ne yapabiliirdi?

Sinan paşa

Kızlar ağası Mehmed ağa Ayşe sultanın, Miri alem Mahmud ağa da Feridun beyin vekili oldu. Nikâhı «eyhislâm çivi zade Mehmed efendi kıydı. Sultanın nikâhı, otuz beş bin altındı. Hatta nikâhta, tarih sahibi Selânikli Mustafa efendi de hazır bulunmuştu.

Feridun beye nikâh müjdesini verenler ne ihsanlara nall oldular; filhakika Münşetâtüsselâtin sahibi, devrin zenginlerindendi. Hâsları Teker sancağına idi. Hâslarının geliri-ne bir zarar gelse, divanda hükmü kendi yazdırır, kendi alır ve kendi gönderirdi.

Sinan paşanın sadaretinde yapılan en mühim iş, Venedikli Baffanın oğlu şehzade Mehmedin sünnet düğünü idi. Şehzade on altı yaşına gelmişti. Sünnet düğününün bu derece gecikmesi garibdi. Maamafih Üçüncü Murad sünnet düğününü müzaca-na yakışacak bir surette icra ettirdi.

İran şahından, Maveraünnehirden, Buharadan, Semerkandden, Kırım ve Kıpçaktan, Fas ve Merakeşten, Gürcistan, Moskof, Engrüs, Leh, Alaman, Çeh, France, Venedik, Dubrovnik, Eflâk, ve Buğdandan akın akın elçiler gelerek gayet kıymetli hediyeler getirdiler.

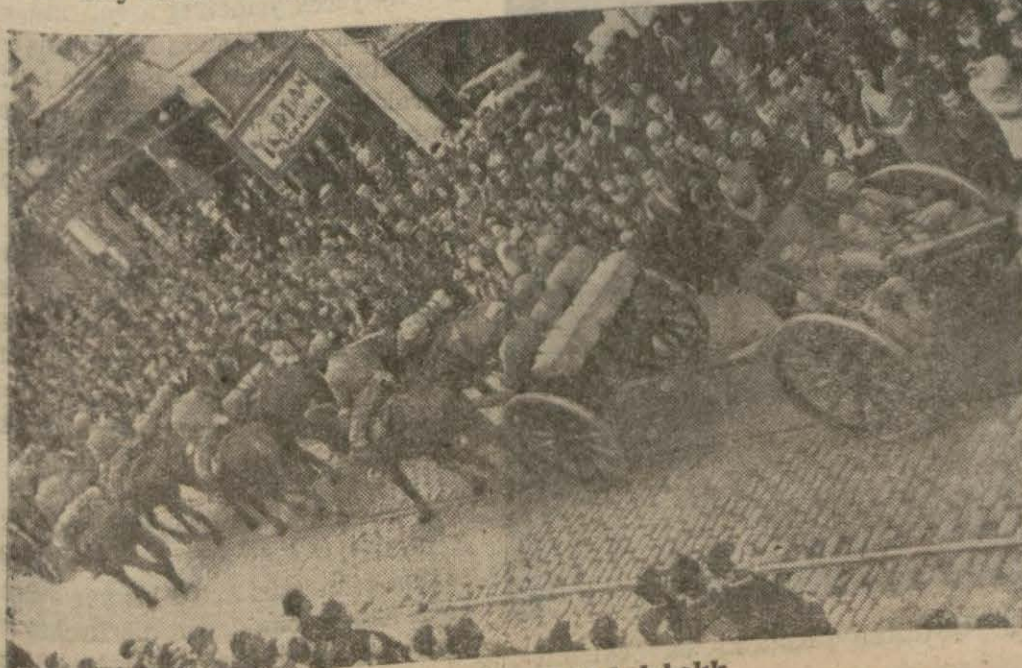
Suru hümayun masarifini sabık nişancı Hamza bey tutacak, mutfak işlerini dergâhı Âli müteferrikalarından Kara Bali bey görecekti. Kendilerine hazineden, daha altı ay evvel, bir kaç kere elliser yük yani altışar milyon kuruş teslim olunmuştu.

Sünnet düğünü Atmeydanında olacaktı. Meydana nazır kaptan Sinan paşanın sarayına kiler takımları konuldu. Beylik fırının önüne ocaklar yapıldı. Üçer buçuk okka yani ikişer bin dirhemlik gayet büyük bin beş yüz tane sahan ve tepsi yapıldı. Her biri birer şinik pilâv alıyordu. Birini söyle biraz taşıyacak baba yâğit lâzımdı. Bunun için en seçme sipahilerden güçlü kuvvetli altı yüz yâğit ayrılmıştı.

O zamanlar, Atmeydanının en meşhur sarayı, Kanuninin sadrazamı makbul veya maktul İbrahim paşa sarayı idi. Saray yeni baştan tamir edildi. Önünde, Aydeydanına nazır bir merdiven vardı. Bu merdivenle kapının yeri değiştirildi. Oraya mutantan bir köşk yaptırıldı. Kapı köşeden açıldı. Yanı başındaki Mehterhaneye de devlet erkânı için doksan beş zira uzunluğunda kademe kademe bir divanhane yaptırıldı. En alt tabaka «kefere elçilerine» tahsis olundu. Tatar hanı ile Leh sefiri yanyana oturacaklardı. Düğünü seyretmeğe gelen zevk ve safa sahibleri paralarını kendileri vererek Aslanhane tarafına köşkler ve tahtabendler yaptırmışlardı.

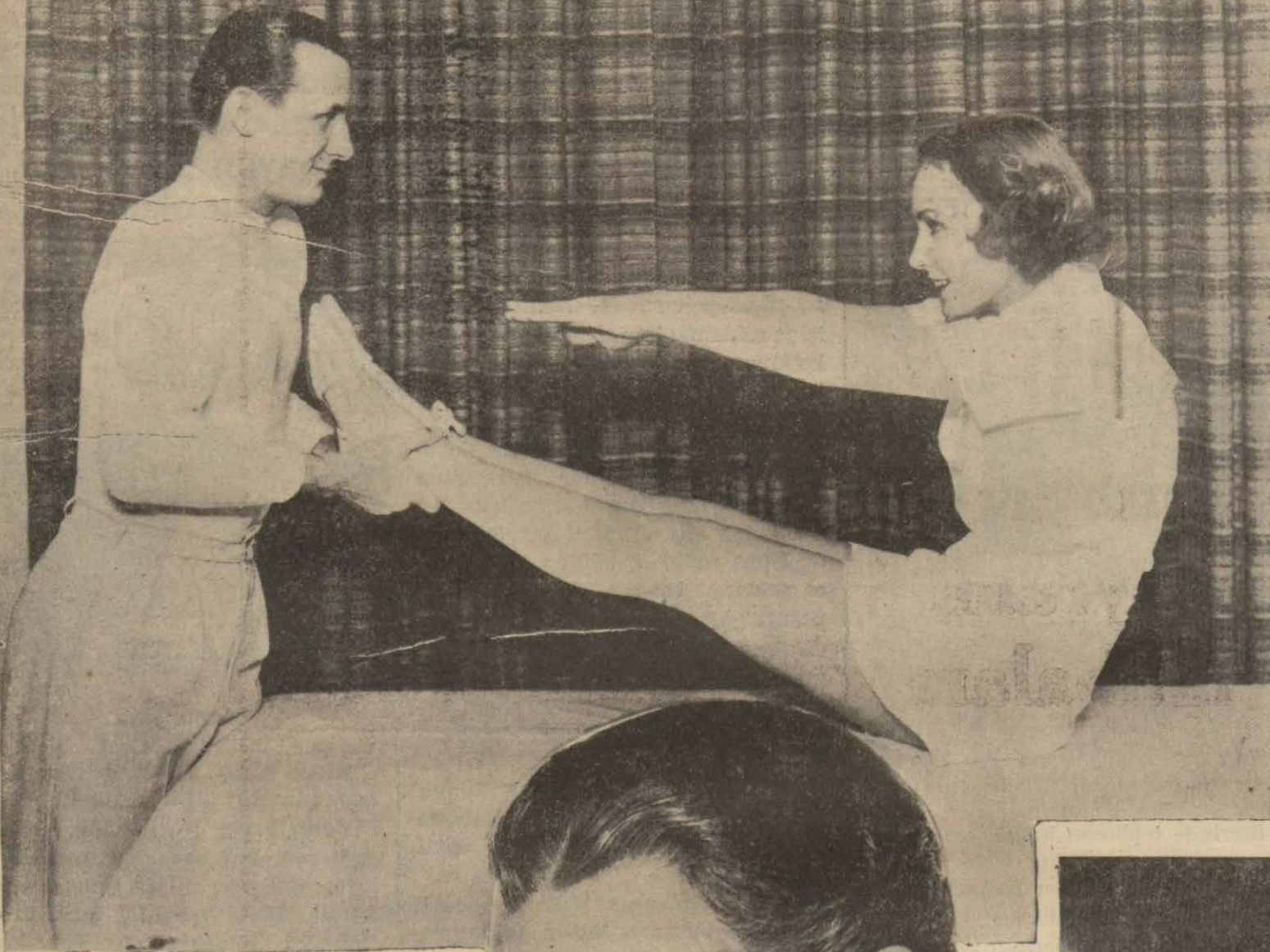
O gün, Sinan paşa ile sair vezirler kendilerine tahsis olunan odalara yerleştiler. Fakat Kılıç Ali paşa hepsinden kabadayıcı davrandı. Forsa dülgerlerine bir gün içinde gayet zarif bir oda yaptırdı. Kendi orada oturdu. Ve: «Sünnet düğünü bittikten sonra burası mektep olsun!» dedi.

(Arkası var)

Beyoğlu caddesi ndeki kalabalık

SİNEMA

Yukarıda Holivutun meşhur bir siması olan Donald Loomis genç bir yıldızla beden terbiyesi talimi yapıyor, aşağıda Wilam Powel son

Liane Haid

Sevimli artist bir avukatla evleniyor

Liane Haid evleniyor. Birçok filmlerini zevkle seyrettiğimiz sevimli artist aslen Viyanalıdır. Dokuz sene evvel Viyananın kibar allelerinden birine mensup Baron Hagmerle ile evlenmişti. Bu izdivaç beş sene sürmüştü, sonra iki taraf ayrılmıştı. Liane Haid dört seneberi yalnız başına yaşıyordu.

Yeni nişanlısı Berlinin tanınmış avukatlarından Hans Somborn'dur. Liane Haid bir müddettenberi bazan Berlinde, bazan Londrada film çeviriyordu. Evlendikten sonra sinema ile alakasını kesmeyecek, fakat yalnız Berlinde çalışacaktır.

Bir sinema gazetesi yeni izdivaç haberini verirken: «Liane bu defa bir avukatla evleniyor. Kanunu çok iyi bilen avukattan kolay kolay ayrılmaz. Bunun için yeni izdivaçın devamlı olacağına hükmedebiliriz.» diyor.

★ Holivutun meşhur yıldızlarından Sylvia Sidney tatil müddetini geçirmek üzere Avrupaya gelmiştir. Fransa, İngiltere ve İtalyayı ziyaret edecektir.

Eski jon promiye

Charles Rogers şimdi cazbandcılık yapıyor

Bir zamanlar Holivutun en çok rağbette jon promiyesi Charles Rogers idi. Sesli film çıktıktan sonra iptida bunun tekniğini Charles kavramış ve bir sene kadar gece gündüz mütemadiyen Nancy Carrol ile birlikte film çevirmişti.

Fakat bu müddet zarfında yeni artistler yetişti ve Charles'in pabucu dama atıldı. Eski jon promiye bir müddet ikinci derecede roller yaptı ve nihayet sinema ile alakasını kesmeğe mecbur oldu. Bunun üzerine bir cazband takımı teşkil etti ve cazbandcılığa başladı.

Geçen hafta şehrimizde gösterilen bir filmde Charles Rogers cazband takımı ile birlikte görünmektedir. Charles, eski aşıkane sahneler yerine bu defa cazbandcılığı idare etmekte, boru çalmakta, zıplayıp sıçramaktadır.

★ Meşhur Fransız artisti Hary Baur ve genç karısı yakında birlikte bir film çevireceklerdir.

Tanınmış iki Fransız artisti Holivuta gidiyor

Buna mukabil Ramon Novarro film çevirmek üzere Parise geliyor

Avrupanın birçok tanınmış artistleri Amerikaya gidiyor. Gazetelerin verdikleri malûmata göre bunların arasında bilhassa Danielle Darrieux ve Fernand Gravey vardır.

Danielle Darrieux geçen hafta Paristen Holivuta hareket etmiştir. Bu sevimli Fransız artisti geçen seneden beri Fransada en büyük sinema yıldızı olarak kabul ediliyordu. Operet tarzında şarkılı filimlerde, komedilerde büyük muvaffakiyet göstermekle beraber ağır dramalarda da çok muvaffak oluyordu. Hem dramda, hem komedide muvaffak olan artist azdır. Bu sebeple Danielle Darrieux'nun mevkii güç doldurulacaktır.

Danielle Darrieux henüz pek gençtir. Operet artistliğinden yetmiş ve sonra film çevirmeğe başlamıştır. Geçen sene Fransız sahne vazırlarından Decoin ile evlenmişti. Bu genç artistin bir kabahatı vardır. O da çok sinirli olmasıdır. Bu yüzden stüdyoda herkes yıldızın huyuna, suyuna göre hareket etmeğe mecbur oluyordu. Bazı kimse-

ler Danielle'nin Holivuttaki sıkı disiplini alışamayarak yakında tekrar Parise döneceğini umuyorlar.

Fernand Graveye gelince, bu sevimli artist son seneler içinde Fransanın en iyi jon promiyelerinden biri olarak tanınmıştı. Bir zamanlar Londrada sahne artistliği yaptığı için İngilizceyi çok iyi bilir. Şimdiye kadar Holivuttan birçok davetler karşısında kalmış, fakat bunların hepsini reddetmişti. Bu defa çok kârlı bir kontrat teklif edildiğinden nihayet Paristen ayrılmaya razı olmuştur.

Fransadan iki meşhur artistin gitmesine mukabil Holivutun tanınmış artistlerinden biri de Parise geliyor. Bu artist meşhur Ramon Novarro'dur. Ramon Novarro Pariste birkaç filmi çevirecektir.

Ben Hur'un kahramanı geçen seneden beri film çevirmiyor, münhasıran musiki ile uğraşıyor. İyi Fransızca bildiği için Pariste muvaffak olacağı umuluyor. Çevirdiği ilk film «Kale bekçisi» dir. Senaryosu hazırlanmıştır.

Amerikada Trablus Şamlı bir Jön-promiye: Mehmed Sabunî, çevirmeğe başladığı «Bir yağmurlu öğleden sonra» filminden bir sahnede»

Daima aç!

Sinema yıldızlarından birinin acınacak sözleri

Holivutta hemen bütün sinema yıldızlarının mukavelelerinde bir kayıt vardır. Bu kayıt mucibince hiç bir yıldız tayin edilen azami kilo miktarını geçemez, geçerse kontratı feshedilir. Bunun için ekser yıldızlar hemen hiç bir şey yemzler, havâ ve su ile yaşarlar.

Holivutta en az yemek yiyen yıldız Kay Francis'dir. Bu artist bütün gün sigara içer, yemek namına hemen hiç bir şey yemez. Bir gazeteci buna merak ederek: «Neden hiç iştihanız yok?» diye sormuştur. Artist şu cevabı vermiştir:

«— İştiham yok mu?.. Açlıktan öliyorum. Bazan âdetâ başım dönüyor. Fakat ne yapayım, yemek yiyince şişmanlıyorum. İştihamı kesmesi için mütemadiyen sigara içiyorum, bu suretle kendimi avutmağa çalışıyorum. Bütün emelim bir gün bir masa başına geçerek doya doya yemek yiyebilmeğidir.»

Bu yazı çıkınca Amerikada âdetâ heyecan uyandırmıştır. Hemen herkes sinema yıldızlarına acımış ve münakaşalar başlamıştır. Bu münakaşalar üzerine filim şirketleri artistlerin karnılarını tok tutacak, fakat onlara kilo vermeyecek yemekler araştırmışlardır. Şimdiki halde suda haşlanmış yeşil salatayı limonlu bir salça ile karıştırarak bir yemek yapmağa muvaffak olmuşlardır. Bu yemek insanı bir iki saat tok tutmakta, fakat hiç bir kalori vermemekte imiş.

Diğer taraftan çok zalim görünmelerini için, günde bir yüksük kadar reçel ve bir milimetre kalınlığında jambon yemelerine de müsaade edilmiştir. Fakat hepsi heyecan içindedir: «Acaba şişmanlıyacaklar mı?» diye korku içinde bulunuyorlar.

★ Paramunt'un genç yıldızlarından Kent Taylor Holivutta iki sene büyük sefalet çekmiştir. Artist bir yer buluncaya kadar sokaklarda dış fırçası satarak kazandığı para ile ölmeyecek kadar yaşayabilmiştir.

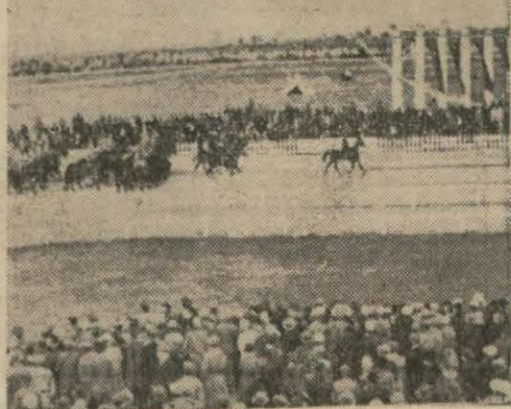
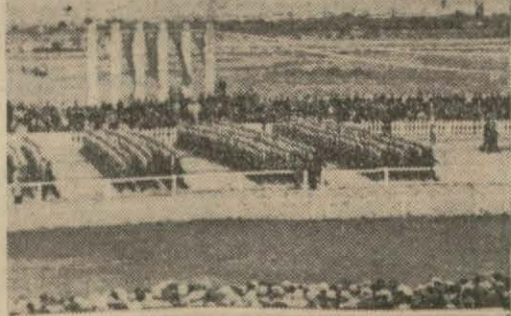
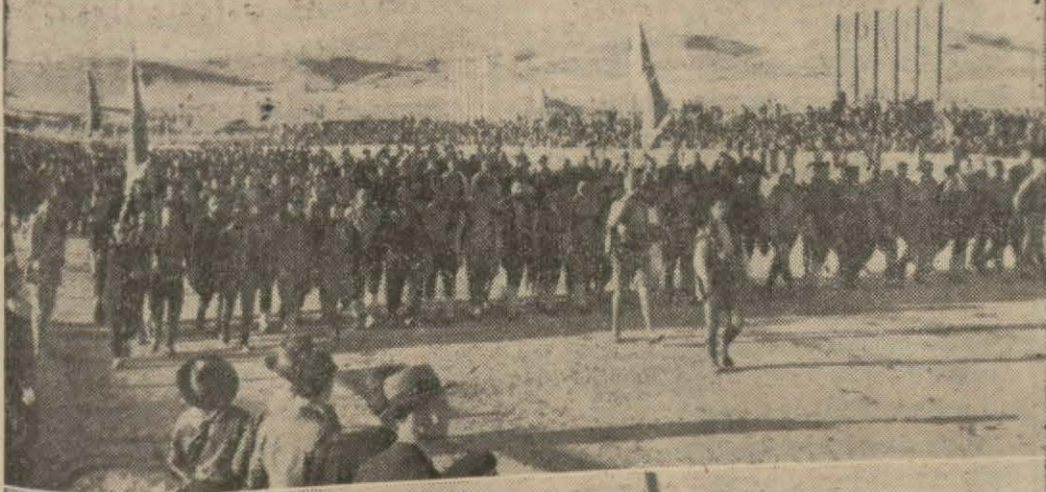

Katherin Hepburnun Frederic Marsh ile çevirdiği «Kraliçe Mari Stuart» filminden bir sahne

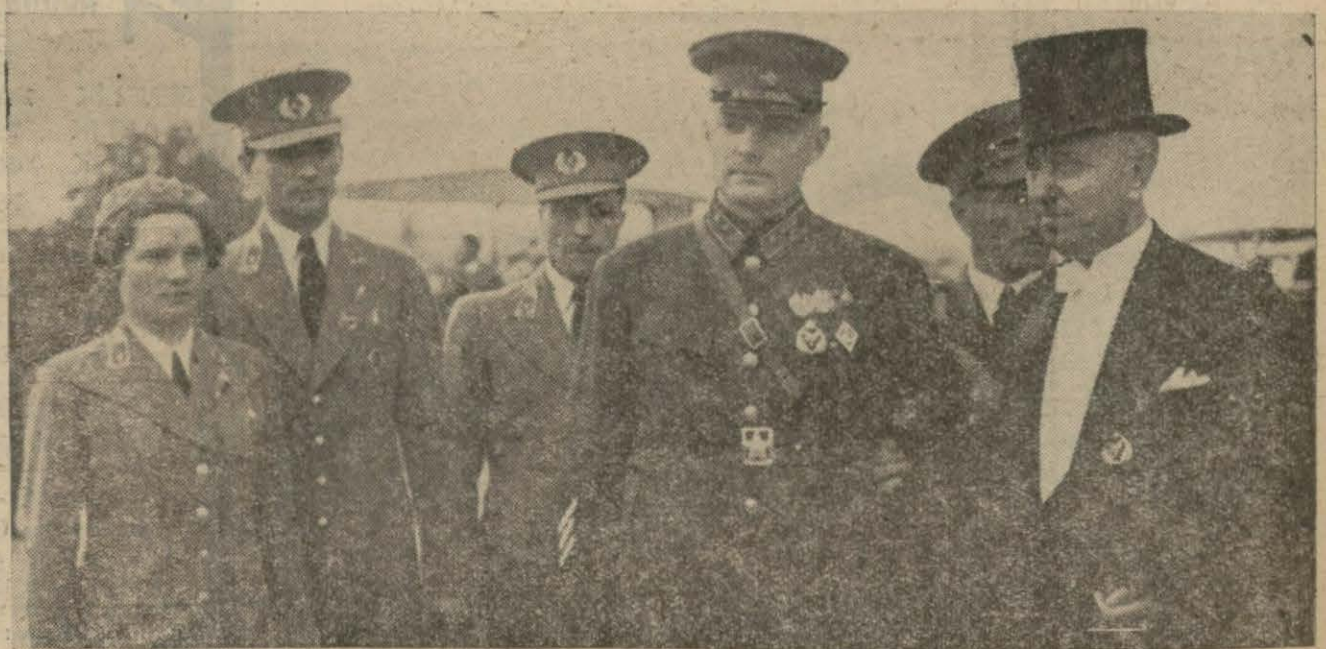
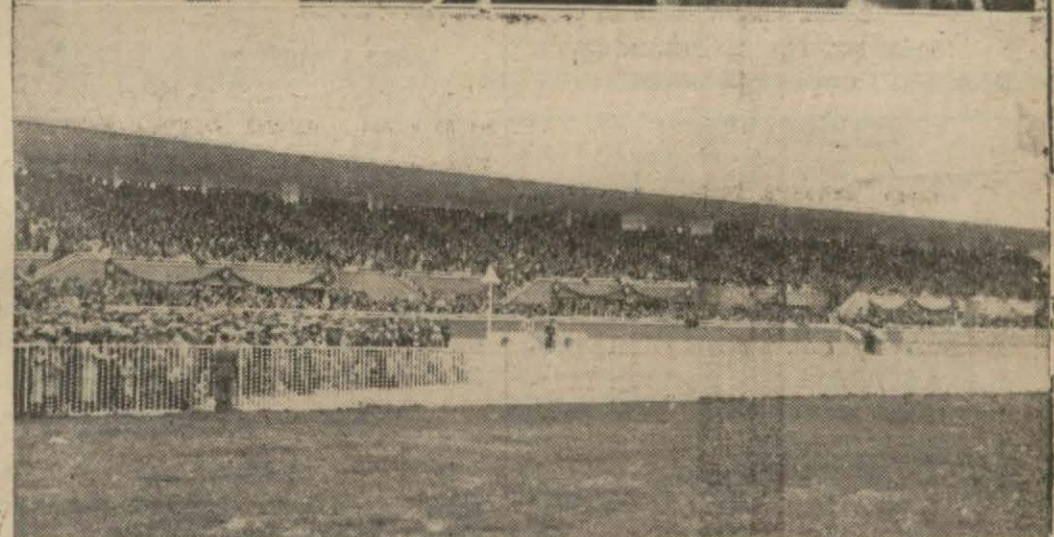
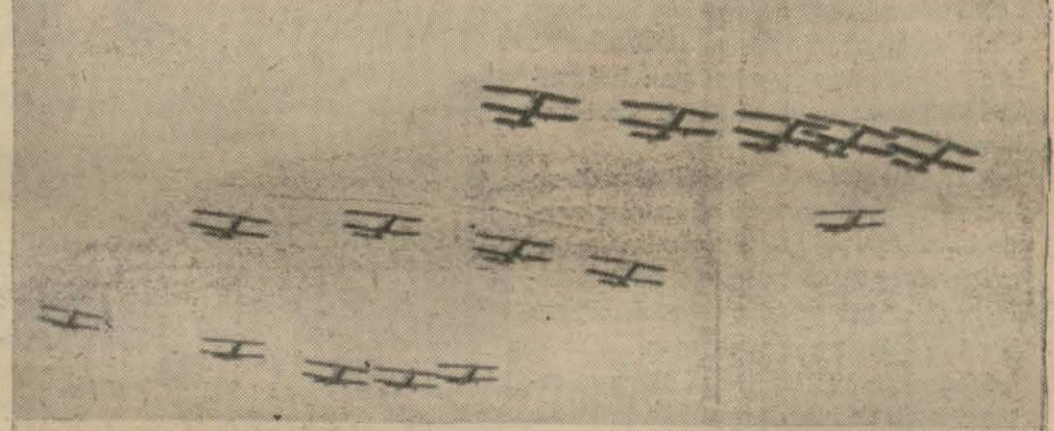

Cumhuriyet bayramı intibaları

Solda Atatürk, Meclis reisi ve büyük erkânharbiye reisi ile Meclisten çıkarken, sağda Atatürk baloda Yugoslav gazetecilerle görüşüyor

Solda izciler ve köylüler geçerken, sağda tayyareler, askerin geçişi, süferra locası ve tribünler, ortada tribünlerden biri, piyade ve süvarilerin geçişi

M. Stoyadinoviç Cumhuriyet bayramı akşamı verilen baloda

Sovyet heyeti reisi general Eydekan Türk hava kurumu reisi Fuat Bulca ile birlikte

AKŞAM SPOR

Serbest güreşlerin ikinci günü Mülâyim, Yarımdünya Süleymanı ancak sayı hesabı ile yendi

Alaturkacıların serbes güreşlerine dün Taksim stadında devam edildi.

Dün çıkan yazımızdaki hafif istihzalarımız tesirini göstermiş olacak ki, müsabakaların organizasyon tarafı ilk gününden çok daha iyi ve muntazam oldu.

Bir kere, maçlara elifi elifine saat ikide başlandı. Hakemler öbek olarak oturmaktan vaz geçerek yan hakemleri şeklinde ringin dört tarafına birer birer taksim oldular.

Kararlar sık sık değiştirilmedi ve bunun için de halk ile hakemler arasında devamlı bir muhaverenin önu alındı. Biraz dikkat ve gayretle organizasyon işinin yoluna girebileceğine bundan iyi bir misal olamaz.

Dün on bir çift güreşti. Başa güreşen son çiftin maçı karanlığa kaldı ve projektörlerin ışığında yapıldı.

KAYNARCALI RAİF

İlk müsabaka Kaynarcalı Raif ile Mehmed arasında oldu. Raif evvelâ alta düşmekle beraber hasmından daha fazla oyun biliyordu. Nitekim sonradan üstte çıkarak sekiz dakikada hasmının sırtını yere getirdi.

ÜÇ DAKİKA

Boyabadlı Hasan ile Balıkesirli Mehmed arasında yapılan maç çok hâkim güreşen Hasanın rakibinin sırtını üç dakikada yere getirmesiyle neticelendi.

KÜÇÜKPAZARLI HURŞİD

Üçüncü müsabaka hayli heyecanlı ve güzel oldu. Bu müsabakada tutuşan Küçükpazarlı Hurşid ile Bursalı Osman durmadan çalıştılar. Fakat daha çevik olan Küçükpazarlı Hurşid altı buçuk dakikada Osmanı bastırarak tuşla kazandı.

DOKTOR YOK MU?

Dördüncü maç Adapazarlı Vahid ile Gökpazarlı Kara Veli arasında yapıldı. Boyca birbirinin dengi olan bu güreşçiler oyun itibarıyla pek denk değildiler. Adapazarlı oyun ve kuvvetçe daha ağır basıyordu. İki buçuk dakikada hasmının sırtını yere getirmek üzere iken Kara Velinin kolu çıktı.

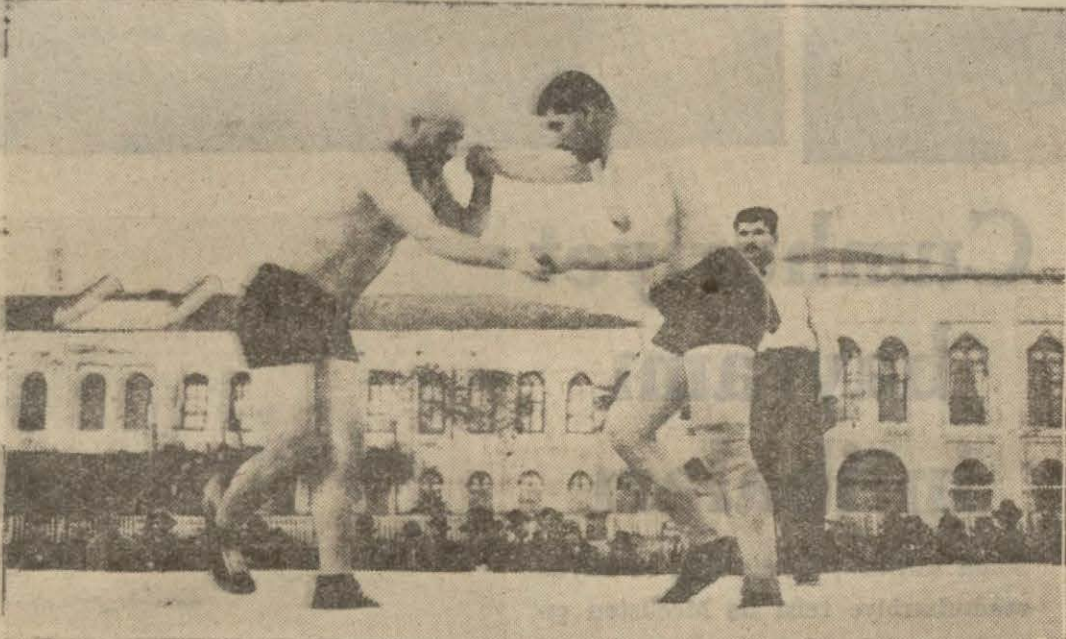
— Doktor yok mu? Doktor yok mu? Bir doktor bulundurulması düşünülmeyişi için Kara Veliyi aldılar, götürdüler. Adapazarlıyı hükmen galip ilan ettiler. Biraz sonra, Kara Velinin gittiği yerde kolunun yerine konulduğunu öğrendik.

İKİ DEFA YENDİ

Karamürselli İbrahim ile Lüleburgazlı Ali Ahmedin güreşinde Lüleburgazlı her hususta hâkimdi. Nitekim güreş başladıktan biraz sonra hasmının sırtını yere getirdi, fakat hakem farkına varamadı. Tekrar güreşe başlanınca İbrahimi gene bastıran Lüleburgazlı altıncı dakika sırtını yere getirerek maçı kazandı.

KÖYÜ DE PEHLİVAN KENDİ DE

Manyaslı Şükreddin ile Pehlivan-köylü Mustafanın güreşi hayli zorlu

Dünkü güreşten bir enstantane

ve enteresan oldu. Neticede Pehlivan-köylü dokuz buçuk dakikada Şükreddinin sırtını yere getirerek maçı kazandı.

YILDIRIM HAFİF KALDI

Yedinci güreşi tutan Adapazarlı Yıldırım Bekir ile Akhisarlı Ömer arasında Yıldırım aleyhine bir hayli kilo farkı vardı. Yıldırım candan ve iyi uğraşmasına rağmen bu kilo farkı yüzünden hafif kaldı ve beşinci dakikada tuşla yenildi.

ALLAH BAĞIŞLASIN

Sekizinci güreşe Somali Abdüsselâm ile Sındırgılı Şerif çıktılar. Dünkü yazımızda amatör serbes takımımız arasında bulunmamasını bir ziyan sydığım tiğ gibi pehlivan Şerif, dün de halkın alkışları arasında çok güzel bir güreş yaptı. Çok soğuk kanlı olan ve durmadan oyun tatbik eden Şerif üç dakikada Somalının sırtını yere getirdi. Alkışlar ve «Allah bağışlasın» sesleri arasında ringten inen Sındırgılı Şerif, Molla Mehmedle birlikte, başaltının en kuvvetli namzedi olarak görülmektedir.

40 DAKİKALIK GÜREŞ

Babaeskili İbrahim ile Akhisarlı Halil arasındaki maç, günün kırk dakikası süren ilk müsabakası oldu. Neticede, hasmını üç dört kere altına alarak tehlikeli vaziyetlere düşüren Babaeskili ittifakla hükmen galip ilan edildi.

MOLLA MEHMEDİN GÜREŞİ

Kendisinden çok hafif Çengel Abdullahı bir gün evvel ancak sayı hesabı ile yenmiş olan Gönenli Hamdi ile Silivrilili Molla Mehmedin güreşi de kırk dakika sürdü. Sülün vücudlu Molla Mehmed, kendisinden biraz ağır olan Hamdiyi daima hâkimiyeti altında tutmakla beraber çevirmeğe muvafak olamadı ve maçı hükmen kazandı.

MÜLÂYİM - YARIM DÜNYA

Baş güreşecek olan Mülâyimle Yarımdünya Süleyman ringe çıktıkları zaman ortalık kararmaya başlamıştı. Bu arada, sahadaki bir direğe projekte

törlerin tıklaması uğraşıldı. Dört lâmba birer birer takılarak ve yakılarak ringe aydınlatıldı. Bu iş, her ihtimale karşı, daha önceden hazır edilmiş bulunsaydı daha iyi olurdu.

Mülâyimle Yarımdünyanın maçı bir saat sürdü. Yarımdünyayı pek uzatmadan yenceği tahmin edilen Mülâyim, daima hâkim güreşmesine rağmen hasmını tuşla yenemedi. Yarım dünya, cidden güzel kapanıyor, Mülâyime fırsat vermiyor, tehlikeli vaziyetleri de meharetle atlatmağı beceriyordu. Hattâ güreş başladıktan biraz sonra, çok güzel bir bravle ile az kaldı Mülâyimi yeniyordu da...

Neticede Mülâyim sayı hesabı ile maçı kazandı.

BUGÜNKÜ GÜREŞLER

Bugün gene Taksim stadında müsabakalara devam edilerek serbes güreş maçları neticelendirilecektir.

Baş altına güreşçilerden başka Tekirdağlı Hüseyin ile Mülâyim tutuşacaklar, bu maçın galibi de Kara Ali ile güreşecektir.

Sadun Galip

Angelman mağlup

Dünya hafif siklet boks şampiyonu Angelmann bu kategorinin Max Baer'i denilen Marsilyalı ikinci sınıf bok-sörlerden Ferraro tarafından sayı hesabı ile mağlup edilmiştir.

Kral kupası

İsveç kralı tarafından kapalı kurtlarda Davis kupası usulünce tertip edilen (Kral kupası) turnuvasına iştirak edecek olan Fransa, Çekoslovakya, Destremau, Boussus ve M. Bernard'i seçmiştir. Takımın kaptanı Brugnon'dur.

Romanya tenis şampiyonası

Romanyada klüpler arasında yapılan tenis turnuvasını Romanya tenis klübü 14-0 kazanarak 1936 senesi Romanya şampiyonluğunu kazanmıştır.

AKŞAM

Ahane Ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihadına dahil olmayan
ecnebi memleketler: Seneliği
3600, altı aylığı 1900, üç
aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş
kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Şaban 14 — Ruzuhızır 179

S. İsmak Güneş Ögö İkinci Akşam Yata
E. 11,42 1,22 6,50 9,40 12,00 1,33
V. 4,50 6,30 11,58 14,48 17,07 18,46

İdarehane: Babiâli civarı
Acımsuluk Sok.
No. 13

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme iktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No. 771

Abdülhamid imzasını attığı yelpazeyi,
sefirin refikasından nasıl geri aldırdı?

Demiryolu şirketleri cildleri en büyük üstadlar marifetile işlenmiş kitaplar ihda eylemişlerdi.

Vilâyetlerde valiler, İstanbulda muhtelif organizasyonlar musanna hediyeyle takdiminde müsabakaya girişmiş gibi idiler.

Bu ubudiyet ve sadakat nişaneleri (!) padişahı cidden memnun ediyor muydu?

Abdülhamid kendisine karşı bu yolda gösterilen hissiyatın samimiyetine, ciddiyetine inanıyor muydu?

Hiç zannedemeyiz!

Onun bütün siyaseti zevahire ve bu zevahire bakıp kapılacak olanları iğfale, uyuşturmağa müsteniddi! Kendisinin buna aldanabilmesi için pek idraksız olması icab ederdi! O ise idraksız değildi; faydalı ve semereli olmasa bile siyaset işlerinde zekâ kıvılcımları göstermekte zevk duyardı. Beyoğlundaki Tötönya kulübü hünkâra tebrik arzına reisile reis muavinini memur etmişti.

Abdülhamid bu heyeti huzuruna kabul ettiği sırada bir nutuk irad ederek Almanya imparatorunun kendisine gösterdiği dostluğa büyük kıymet verdiğini beyan etmişti.

Teşrifat nazırı padişahın sözlerini Almanlara francızcaya tercüme ediyordu. Amitié kelimesini talaffuz eder etmez Abdülhamid sözünü kesti; bizzat gene francızca:

— Sincere!

Sifatını buna ilâve etti.

Hünkâr Alman kolonisine, bu koloninin işlerine, menfaatlerine ilgi, hayırlıhlık gösteriyor, himaye vadediyor, iki memleket hükümdarları arasındaki kuvvetli müveddet ve muhabbetten Alman kolonisi azasına da birer hisse isabet eylediğini bildiriyordu.

Hünkâr bu iltifatlarını heyet azasına nişanlarla da teyid eylemişti! Hep zevahir ve cila!

İki hükümdar arasındaki bu «kuvvetli dostluğun» Glrid ve Ermeni, meselelerinde Osmanlı devleti için nafi hiç bir tesiri görünmediği gibi pek yakında parlayacak olan Makedonya meselesinde de hayrı dokunmayacaktı!

EMNİYET ŞARTI

Said paşanın Halil Rifat paşayı istihlâf ettiği altıncı sadaretinde idi (6 şaban 1319 - 16 şevval 1320)

Abdülhamid padişah ile vekili mutlakı arasında müteakıl emniyet tesisi göya cebi hümayundan maaş almağa mevkuf olduğu gibi garib bir şart ortaya koymuştu. Said paşa cebi hümayundan maaş almaktan tevakkı ediyordu. Abdülhamid Said paşanın saraya geldiği bir gün sair vükelânın da hazır bulunduğu zamana tesadüf ettirerek gayet büyük bir zarf içinde dört tane biner liralık banknot gönderdi.

Zarfın hâmilini bunu öpüp başına koyduktan sonra:

— İhsanı şahane olan maaşınızdır!

Diye Said paşaya uzattı.

Said paşa bu defa reddemedi.

Fakat «bu mürettep bahşayışın beşinci defasında zarfı koltuğuna aldı; Abdülhamidden mülakat istedi; «mazrufu» kabulde âdabe muvafık bir lisan ile itiraz etti, mazereti kabul olmazsa istifa edeceğini de ilâve etti: Said paşa (Kâmil paşaya reddiyesinde) bu muamelenin neticesini göstermiyor ise de ifadesinin tarzından ihsanı şahane olan bundan sonra kesildiği anlaşılıyor.

KOKKU İDARESİ!

1901 sonlarında idi. Çerkes Mehmed paşa Şark demiryolları kumpanyasına Topkapı sarayı kurbünden bir kablo geçirdiğini keşfetmişti. Elektrikli teller! Tehlikeli şeyler! Ramazanın on beşi yaklaşmıştı. Padişahı bu tehlikeden korumak lazımdı!

Arzettı.

Abdülhamidi birden telâş ve hiddet bürüdü! Nafia nazırı Zihni paşa tahlike memur oldu.

Demiryolu idaresinde o sene yeni yapılmış tesisat bulunmadı. Anlaşıldı ki bir çok senelerdenberi yoldan geçirilmiş telgraf telleri Sirkeci istasyonundan Sarayburnuna doğru uzatılırken derin bir tranşede bir kablo da birleştirilmiş ve denizle saray tarafı arasında münakaleyi temin için bu tranşe üzerinde bir köprü yapılmış, kablo köprüünün altında kalmış.

Kaç sene idi ki Abdülhamid ramazan on beşlerinde deniz yolu ile Topkapı sarayına geldikçe hep altında bu kablo bulunan bu köprüden geçmişti. Hiç bir defa infilâk yahut bir elektrik sadmesi olmamıştı!

Bu kabloun orada mevcudiyetinde mahzur olamayacağı bu kadar senelik tecrübelerle meydana çıkmıştı.

Abdülhamid bu sene dahi buradan selâmetle geçebilecekti! Geçebilecekti ama geçeceği köprü altında böyle bir kablo bulunduğundan evvelce haberi yoktu.

Şimdi bu haberi almca dehşet içinde kalmıştı! Elektrik bu! Zararsızlığı ona nasıl anlatılabilirdi!

Şark demiryolları idaresi kabloyu köprü altından kaldırmak, bütün telleri ayırarak direkler üzerinde dizmek emrini aldı ve bu emri derhal yerine getirmek mecburiyetinde kaldı!

Çünkü Osmanlı imparatorluğunu bir tek adam, o adamı da ne kadar yersiz olursa olsun korku idare ediyordu!

1904 teşrinisanisi içinde bir gün Arab İzzet paşa reji genel direktörü İsviçreli Louis Ramberti nezdine celbederek kendisinden padişaha hususi bir hizmet talebinde bulundu:

Beş, altı bin liralık bir avans.

Rambert bu yolda bir talebi tabii reddedemedi.

Ertesi günü maliye nezaretinin serveznedarı gelecek Rambertten yedi bin lira aradı ve bu paranın Loyd Tröstino kumpanyasına verileceğini de bildirdi.

Serveznedarm istediği para İzzet paşanın söylediğinden fazla idi. Bir de padişaha hususi hizmetle Loyd kumpanyasına verilecek para arasında ne münasebet olabilirdi!

Rambert için esasını anlamak için serveznedara bir kaç gün sonra bir daha uğramasını ve ancak o vakit bu miktar parayı verebilir veremeyeceğini bildireceğini söyledi. Beklemeye vakit yoktu.

Ramberte mesele anlatıldı:

Yemen igtışa içinde idi.

İki gün evvel Loyd vapurlarından biri Bakırköy önüne gelerek barut-haneden Yemen için cephaneye yüklemiş, sonra limana avdet etmişti. Navlun verilmiyordu. Geminin kaptanı da parayı almadan hareket etmiyeceğini kati olarak söylüyordu.

Halbuki bir gün sonra ramazanın on beşi idi. Hünkâr Topkapı sarayına deniz yolu ile gidecekti. Zati şahane nin geçeceği yolda cephaneye dolu bir gemi!

Sarayda bu endişe ile uykular kaçıyordu!

Abdülhamid para nereden olursa bulunup navlunun ödenmesini, geminin hareket ettirilmesini irade etmişti. Maliye nezareti parayı tedarik edemiyordu. Hatıra rejiye müracaat gelmişti.

Genel direktöre rica ediliyordu. Parayı versin de şu melûn gemi padişahın güzergâhından çekilip gitsin!

Rambert buna karşı da itiraz edemezdi ya!

Abdülhamidi büyük sıkıntıdan, tehlikeden kurtaracaktı!

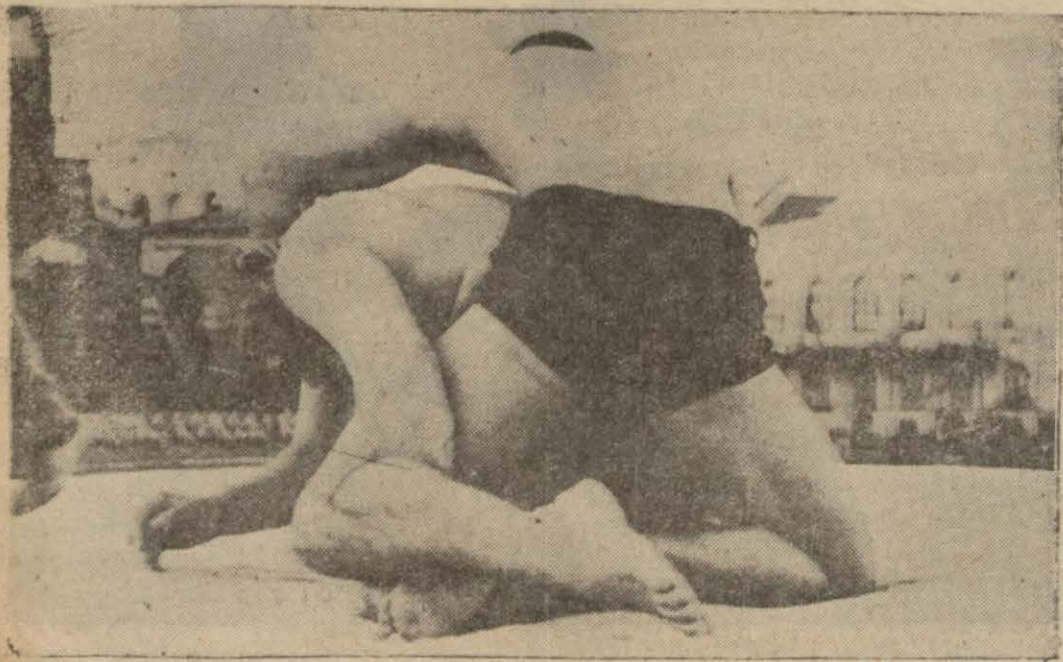
Paralar verildi; gemi hareket etti; Hünkârın da kalbi rahat etti!

Hep vehimden korkuya! Korkudan vehme!

LÜZUMSUZ TELÂŞ!

Çelik tröstünün eski kâtibi pek zengin bir zat olan Amerikanın İstanbul elçisi Leishmann ile haremi 1902 haziranının sonlarında sarayda bir ziyafete davet olunmuşlardı.

(Arkası var)

Dünkü güreşten diğer bir enstantane

Her akşam
bir hikâye

91 numaralı kart

Avrupada hukuk tahsili eden arkadaşım Mecdiden şu mektubu aldı:

«Sevgili kardeşim,

Dün şeker gibi bir kızla nişanlandım. Bir kaç güne kadar da evleniyorum. Fakat bu evlenmenin gayet meraklı, heyecanlı tüyleri ürperten bir de hikâyesi var. Bak anlatayım da dinle... Biliyorsun ben burada kıt kanaat geçiniyorum. Param yetiştirmediği için şehirde bir pansiyon tutamadım. Şehre epi uzakta ucuz bir sayfiye köyünde bir pansiyonda otuyorum. Üniversiteye gidip gelirken trende bizim badem şekerini andıran cıtır cıtır bir genç kız görüyordum. Bitiyordum bu kız.. oturduğum sayfiyenin şehirden epice uzak olduğunu söylemiştim. Tren yolculuğu da uzun sürdüğü için bu olgun bir buğday başağını andıran sarışın kızla uzaktan uzağa aramızda tatlı bir göz arkadaşlığı پیدا oldu. Lâkin huyum kurusun.. oldukça sıkganumdur. Bilirsin ya tabiatımı. Daha fazla ileri gidemedim.

Bir gün Üniversiteden çıktım, tren binib gideceğim. Trenin kalkmasına iki dakika var. Baktım. Önümden sarışın kız bütün vücudunu titrete titrete telaşla istasyona doğru koşuyor. Telaşı, heyecanı yerinde idi. Çünkü tren ha kaçtı, kaçacak.. Ben de koşmağa başladım. Bir yandan da gözüm kızda.. Bu esnada yere bir şey düşürdüğünü gördüm. Baktım, küçük, kırmızı bir kart hemen aldım. Arkasından yetişmek için hızlandım. Bir yandan da..

— Matmazel.. matmazel.. diye sesleniyordum. O treni kaçırmak heyecanla duymuyordum. Yahud duyuyordum da cevap vermiyordu. O benden evvel tren binmek üzere istasyonun kapısından çıktı. İstasyon memuru kapıları kapattı. Ben kaldım. Treni kaçırmıştım. Sevgilim tren binmişti. Benim uzaktan kapalı kapıların öte yanında düdük gibi kaldığını görüyordum, tath tatlı gülüyordu. Hattâ tren yavaş yavaş istasyondan çıkarken vagonun penceresinden elini havaya kaldırarak bana selâm bile verdi. İçimden: «Hay yezit kız, diyordum, lâkin düşürdüğün kırmızı kart bende ya.. sen ona bak..» Kırmızı kartı çıkardım. Üstünde koskocaman bir 91 rakamı var.. altında da bir emanetçinin adresi.. bu İstanbul Kadıköy iskelesindeki gibi tanınmış bir emanetçinin adresi idi. Kendi kendime:

— Zavallı kız.. dedim. Emanetini şehirde unuttu. Sayfiyeye döndü.. dur şuna bir iyilik yapayım.. Emanetini alıp sayfiyeye götürüyem. Zaten köyde oturduğu evi biliyorum. O da benim gibi pansiyonda, küçük bir portatif evde oturuyor. Her zaman gördüğüm gibi açık penceresinin önünde kitab okurken gider, şehirde unuttuğu emanetini getirir, kendisine verir. Kim bilir şimdi o ne heyecandadır ve emanetini ben getirince ne

kadar şaşırır, sevinir. Bu vesile ile de abhab olurum.

Kartın arkasında bir cümle daha vardı. Emanetinizi 1 teşrinievvel gününe kadar almazsanız ve emanetiniz de kaybolursa bütün mesuliyet bize düşmez» halbuki o günü teşrinievvelin biri idi. Vah sevgilim bunu düşündükçe ne üzülüyor..

Tereddüt etmeden emanetçinin mağazasına girdim. Kırmızı kartı orada çalışan çocuğa verdim. Çocuk kartımı okur okumaz gözleri açıldı:

— 91 numaralı kart..

Gişede oturan madam yazı yazıyordu. Elinden kalem düştü:

— 91 mi?

— Evet 91!

Madamın tezgâhtaki kocası gözleri yerinden fırlıyacakmış gibi sordu:

— 91 numaralı kart ha?

— Evet.. Mösyö getirdi..

Madamın kocası bana:

— Bir dakika bekleyeceksiniz.. dedi.

Herif bana korka korka bakıyordu. Ne oluyordu? Bu telaş heyecan neydi? Kırmızı kartın numarası emanetçide niçin bu derece dehşet uyandırmıştı? Yoksa benim emanet sahibi olmadığım halde emanetçiye gelmem çakılmış mı idi? Eyvahlar olsun üstelik bir de sahtekâr diye yakalanacaktım. Emanetçi yazıhaneye girdi. Telefonu açtı ve telefonda sadece iki cümle söyledi:

— Burası emanetçi.. Geldi..

Bu kadar.. telefon kapandı.. emanetçi «geldi» demişti.. Kim geldi? Ben mi?.. Yavaş yavaş yüreğime iniyordu. Bu maceradan vazgeçip, başıma bir belâ gelmeden savuşmağı düşünüyordum. Şuradan çıkıp gitmek ve bir daha da uğramamak en münasib hareketti. Yerimden kalktım:

— Benim şurada küçük bir işim var.. yarım saat sonra uğrayım.. dedim. Lâkin dükkânda ne kadar çalışan varsa önüme geçtiler:

— Olmaz.. oturunuz, bekleyiniz.. Âdeta beni tevkif etmek istiyorlar gibi idi. İşler gittikçe sarpa sarıyor.

Bu esnada dükkâna polisler doldu. Emanetçi polis komiserini görünce:

— Aman, dedi, vaktinde yetiştiniz.. kaçıyordu..

Polis komiseri bana döndü:

— Karakola.. dedi. Hay Allah belâsını versin.. derdiz başıma hiç yoktan derd almıştım. Karakola geldik. Oradaki polis âmiri âdeta beni heyecanla bekliyordu. Odaya girer girmez polislere sordu:

— Bu mu?

— Evet..

Bana döndü:

— 91 numaralı kartın sahibi siz misiniz, dedi..

O zaman bir sahtekârlıktan dolayı yakalanacağıma şuna hakikati söyleyeyim dedim. Hafifçe çıtlatmağa karar verdim. Beceremedim:

— Şey, dedim, pek benim de sayılmaz ya..

Komiser hiddetli hiddetli:

— İnkâr etmeyiniz.. dedi, bu paket sizin..

O zaman derin bir nefes aldım:

— Evet benim..

Komiser masanın üstünde bir kâğıd açtı, içinden hiç ümid etmediğim bir şey çıktı.. Bir yürek.. komiser:

— Bu bir insan kalbi.. dedi, civarda bir erkek öldürüldü. Gayet vahşiyane yapılmış esrarengiz bir cinayet.. Katillerin kalbini çıkarıp almışlar.. muhakkak ki bir aşk macerası.. bunu siz yaptınız.. cürüm arkadaşlarınızı itiraf ediniz..

Şaşkınlıktan, korkudan, dehşetten az daha deli olacaktım.

— Aman komiser efendi.. diye kekeledim. Kim lâf dinler.. Nihayet oda bir aralık pek tenhalaşınca ona her şeyi olduğu gibi itiraf ettim. Kurnaz kurnaz gülümsedi. Sonra:

— Sizin kabahatsiz olduğunuza inandım. dedi, buyrunuz.. paketi alınız ve köye sevgiliniz yanına dönünüz.. teşekkürlerle paketi aldım. Sayfiyeye gittim.. Tahmin ettiğim gibi sevgilim yerden pek yüksek olmıyan pencerenin önüne oturmuş kitab okuyor.. Gece de son derece güzeldi. Pencereye yaklaştım:

— Bonsuvar.. dedim..

Dışarıya vuran elektrik ışığı altında beni tanıdı:

— Bonsuvar.. dedi.

— Buyrunuz paketinizi..

— Ah pek teşekkür ederim.. Emanet kartımı kaybetmiştim. Paket de emanetçide kaldı diye ne kadar üzülüyordum.

— Trene koşarken kartı düşürdünüz..

— Aman pek makbule geçti. Bu paket bana çok lâzımdı. Buyursanıza içeriye. Size kendi elimle bir çay pişireyim..

İtiraf ederim ki korka korka içeri girdim. Öyleya elimde bir erkek kalbi taşıyordum. Sevgilim benim kalbimi de yerinden söküüp paket edebildi. Sevgilimin odasına girdim.

O çay pişirmek için mutfağa koştu. Yahu hiç de katil bir kadına benzemiyordu.

Bir aralık lâf arasında:

— Ben erkek kalplerini çok iyi bilirim.. demez mi? Tabii bilirsin ya..

Açık pencereden karanlığa baktım.. polislerin kasketleri parlıyor.. eyvah kıza yakaliyacaklar.. bir aralık genç kız:

— Ben dedi doktorluk tahsil ediyorum. Kalb teşrihi dersi için morktan bir kalb almıştım. İşte pakette de o var..

Bir müddet sonra polisler bizi karakola götürdüler. Tam ifademizin alınacağı sırada bir telefon.. hakiki katiller bulunmuşlar.. bizim kabahatimiz yokmuş.. karakoldan çıktıktan sonra mehtapta kol kola talalara doğru açıldık ve.. nişanlandık..

(Bir yıldız)

Radyo

31 Teşrinievvel 936 Cumartesi

İstanbul: Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Çay saati, dans musikisi, 19 Ambasadörden nakil, varyete müziği, 20 Türk musiki saz heyeti, 20,30 Münir Nureddin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Plâkla sololar, 21,30 Orkestra, 1- Auber: (Taç elması), 2- Moreno: (Valânsiya güzelleri), 3- Chopin: (Prelüt No. 15), 4- Jensen: (Serenat), 5- Moszkowski: (Gtara), 6- Vidal: (1: Dans, 2: Dans), 7- Lehar: (Zigeunerliebe) operetinden parçalar, 8- Brahms: (Macar dansı No. 1) 22,30 Ajans ve borsa havadisleri, 23 Son.

1 Teşrinisani Pazar

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Tepebaşı Garden salonundan nakil. 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21 Plâkla sololar. 21,30 Orkestra. 1 - Weber: (Uvertür Kuryanthe). 2 - Offenbach: (Toledo kuyumcusu) Serenat. 3 - Furlani: (Madrigal). 4 - Eysler: (Die Goldne Meisterin). 5 - Drigo: (Arlekenin milyonu) serenat. 6 - Gabriel - Marie: (La Prezantasyon). 7 - Leopoldi: (Hongarya) Macar halk şarkısı. 22,30 Ajans havadisleri. 23 SON.

Selâmi İzzet

TİYATRO
KONUŞMALARI

Her kitapçada bulunur. Fiati:
50 kuruştur.

PASLANMAZ
HASAN
TRAS BİÇAĞI

Çeliğin en sert olduğundan çok kolaylıkla ve tatlılıkla bir dakikada tıraş eder. Dünyanın en kuvvetli ve hassas mikroskop âletile mükerrer surette tedkik olunduktan sonra piyasaya çıkarılmıştır. Ne Fransızlar, ne İngilizler, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynı yapılamaz. Alâmeti farikasıle ihtira berati vardır.

Paslanmaz Hasan tıraş bıçağı rakiplerini şaşırtmış ve her tıraş bıçağı fabrikası paslanmaz yapmak istemiştir. Fakat bu iş kolay olmadı. Çünkü hiçbir fabrika muvaffak olamamıştır. Yalnız Almanyada Fazen ve Türkiyede yalnız Hasan tıraş bıçağı muvaffak olabilmıştır. Hasan markasını arayınız; ısrar ediniz. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 1

— 1 —

KEMAL REİSİN BAŞI

Kemal reis filosu İspanya sularında görüldüğü zaman, Portekiz donanmasının mühim bir kısmı bahri-ahmere gitmiş, İspanyol gemileri de Endülüsün en büyük ve en mamur şehirlerinden biri olan Malkayı denizden muhasara etmiş bulunuyordu.

Türk gemileri Mayorka adasının arkasındaki körfezde demirlemişti.

Mayorka büyük bir islâm şehriydi.. İspanyollar burasını - daima kendi ellerinde farzederek - henüz işgal etmemişlerdi.

İspanyanın engizisyon mahkemeleri Aragonya'da Türkler hakkında şöyle bir karar vermişlerdi:

«... Türk donanmasının İspanya sularına geldiği haber veriliyor. Türklerle en ufak bir yardımda bulunacak veya onlardan istimdada yeltenecek sahil halından her kim olursa olsun yakalandığı takdirde en ağır ölüm cezası görülecektir...»

Krallık donanması Malka kaleleri önünde toplandığı için, buradan bir yere ayrılmak imkânını bulamıyordu. Esasen kral Ferdinand, İspanya sularına geldiği haber verilen Türk gemilerinin sayısı hakkında henüz doğru ve hakikate yakın malûmat da elde edememişti. Donanmasını ikiye ayıracak olursa, Malka kalesinin ele geçirilmesi işi de uzamış olacaktı.

Engizisyon mahkemesinin verdiği karar bütün sahil boyundaki şehirlerde ilân edilmekle beraber, kral Ferdinand da orduya ve halka şu mealde bir beyanname neşretmişti:

«... Sularımızda dolaştığı söylenen Türk amiralinin başını getirene Gırnata veya Kurtube şehrinin bir yıllık varidatı hediye olarak verilecektir!»

Kemal reise engizisyon mahkemesinin kararını da, kralın beyannamesini de tam vaktinde haber vermişlerdi.

Türk donanması Mayorka körfezinde yatmakla beraber, daima tetik ve uyanık bulunuyordu. Topçular top başından ayrılmıyor, herkes işinin

başında nöbet bekliyordu.

Kral Ferdinandın beyannamesini de bir kaç gün sonra kraliçe İzabelin nutku takib etmişti.

İspanya ordusu üzerinde büyük bir nüfuz ve hâkimiyeti olan kraliçe İzabel, Malkayı muhasara eden altmış bin kişilik ordunun başında, hemen her gün bir rahibe gibi vaiz ve nasihatlerle askeri teşci ediyordu.

Kemal reis hakkında söz söylemek sırası şimdi ona gelmişti.

Kraliçe İzabel ordunun başında haykırıyordu:

«Türk denizcilerinin İspanya sularında dolaştıkları haber veriliyor. Bugünden itibaren, bütün rahibelerin mabetlerinde ruhanî âyinler yaparak, Türklerin semavi bir âfetle helâk olmaları için, Hazreti İsa'ya gıyvalmalarını emrettim. Sizleri de bu âyine iştirake davet ediyorum!»

Bu sırada Malka cephesine koşan kralın oğlu veliahd Don Juan, anasına can sıkıcı bir haber getirmişti.

Kraliçe İzabel, sarayından ayrıla- lî henüz beş gün bile olmamıştı, ki arkasından ortanca ve en güzel kızı Maryana birdenbire hastalanarak yatağa düşmüştü.

Don Juan annesine bu haberi verirken şu sözleri de ilâve ediyordu:

— Aragonya'dan gelen bir rahib, Maryananın Türk kanı ile çok çabuk

iyileşebileceğini söyledi. Endülüs müslümanları Osmanlı devletinden yardım istemişler.. İstanbuldan müslümanların yardımına koşan bir filo gelmiş.. sularımızda dolaşıyor. Aragonyalı rahib bu filonun reislerinden birinin kanını istiyor!

Kraliçe İzabel hayretle oğlunun yüzüne baktı:

— Ben kızımın damarlarına Türk kanı karışmasına müsaade edemem. Sen ve Aragonyalı rahib çıldırmış olmalısınız! dedi.

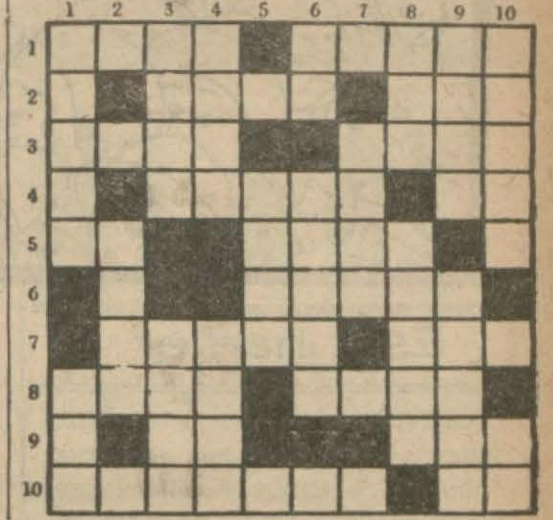
Kraliçe İzabel çok müteassıb ve din- dar bir kadındı. Kızına Türk kanı içirileceğini tahmin ederek fena halde hiddetlenmişti.

Don Juan biraz daha izahat verdi:

— Beyhude telaş ediyorsun, anne! dedi. Kız kardeşime Türk kanı içirmeyecekler.. rahib bu kanı insan ayağı basmamış bir avuç toprak üstüne dökecek ve Maryana bu toprağın üstünden üç kere atlayacak.. bundan sonra çarçabuk iyileşecekmiş. Bunu ihmal etme, anne! Maryana çok hastadır.. onu ölümden kurtarmak için, bu kana ihtiyacımız var. Aragonyalı rahib sarayda sizden cevap bekliyor!

Kral Ferdinand bir taraftan Kemal reisin başını getirene Gırnatanın bir yıllık varidatını vadederken, kraliçe

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Su almak için kazılan derin çukur (4) Vermenin aksı (5)
- 2 — Kaşınma hastalığı (4) Edat (3)
- 3 — Ev (4) Kibar (4)
- 4 — Torba (5) İle muhaffefi (2)
- 5 — Sonuna (r) koyun çalgılı kahve olsun (2) Köle (4)
- 6 — Kuşu uçuran (5)
- 7 — Bez olan ot (5) Engel (3)
- 8 — Ek (4) Gelin eşyası (4)
- 9 — Ayı yuvası (2) Cild (3)
- 10 — Bir ot (7) İle muhaffefi (2)

Yukardan aşağı:

- 1 — Şişte et (5) Tutuştur (3)
- 2 — Ön değil (4)
- 3 — Ev, ocak (4) Kani (4)
- 4 — Yarı ölüm (4) Katre (4)
- 5 — Kir izi (4)
- 6 — Çok değil (2) Bikkıntı (5)
- 7 — Duaya söylenen (4)
- 8 — Güzel koku (3) Durgun (5)
- 9 — Sakat (4) Eliçabuk (5)
- 10 — Olmamış kavun (5) Sual (2)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa 1 - Kapı - Ka - Ki 2 - Ela - Cimbız 3 - Zor - Armut 4 - Lim - El 5 - As - Ut - 6 - Arka - Artık 7 - Na - Batı 8 - Ez - Ha 9 - Le - Tam - Zam 10 - Ata - Pırasa

Yukardan aşağı 1 - Kez - Yan - La 2 - Alo - Rabet 3 - Parlak 4 - İsabet 5 - Cam - A zap 6 - Kır - Tat - Mı 7 - Amme - Ruh 8 - Bulut - Aza 9 - Kıt - Tiğ - As 10 - İz - İma.

(Arkası var)

ÇOCUK DÜNYASI

Eski harfler

Çocuklar, size Cumhuriyetin iyiliklerinden bahsederken şöyle sayıyoruz: Cumhuriyet hâkimiyeti millete, yani egemenliği ulusa verdi. Başlarda gü-lünç görünen fesi attı, bize medeni serpuşu verdi. Çarşafı, peçeyi kaldırdı. Kadınlara haklarını kazandı. Tekkeleri kapattı ve milleti okutuyor.

Ve size soruyoruz çocuklar:

— Cumhuriyet milleti nasıl okutuyor?

Cevap veriyorsunuz.

— Çünkü Türkçeyi öz harflerine kavuşturdu. Arab harfleri Türkçemize uygun değildi.

Eski harfler nedir?

Tabii susuyorsunuz. Çünkü eski harfleri, Arab harflerini bilmiyorsunuz, bahtiyarsınız çocuklar, fakat Arab harflerinin Türkçe için ne kadar uygunsuz olduğunu da size anlatmak isterim ve bunu size Arab harflerini kullanmadan anlatacağım.

Arab harflerle tüfek nasıl yazılır- dı bilir misiniz?

Tfnek diye yazılırdı. Evet tfnk, sondan bir erveki «n» okunmazdı ve biz tfnk, tijk, tufk, tofk, taşk okun- mayıp tüfek okunması lâzım geldiği- ni öğrenirdik, fakat öğreninceye ka- dar da günler geçerdik! Bir kelime öğ- renmek için günlerce üstünde durur- dük. Çünkü her kelime aşağı yukarı bu şekilde yazılırdı. Deniz Dkz gibi yazılırdı. Şu D,k,z harflerini yanyana koyup deniz okumanın güçlüğü- nü anlıyor musunuz?

İşte, Cumhuriyet bizi Arab harfle- rinden kurtardı, dediğimiz zaman sizi ne başarılmaz bir güçlükten kurtar- mış olduğunu anlayınız.

Türk inkılabının yitirdiği her şey, bu Arab harfleri kadar kötü ve bize uygunsuzdu. Yerine koydukları da bizi o kadar yücetti...

Bilmece

İsim: _____

Çözümü: _____

Tarih 31 — Teşrinievvel 1936

Üç harfli damarda akanın sonuna iki harfli bir beygir koyunuz, buldu- ğunuz şey kuşları uçursun.

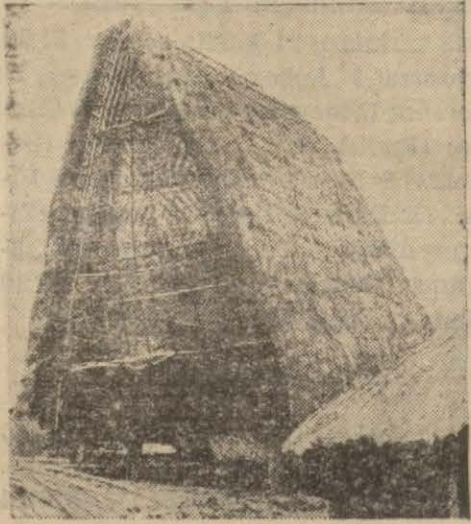
Bilmecemizi doğru halledenlerden birinciye: Çalar saat, ikinciye: Altın uçlu kalem, üçüncüye: Asyadan bir güneş doğuyor eseri, ayrıca 200 kari- imize muhtelif hediyeler verilecektir.

5 Kart biriktirenler

Nadide Muhsin Güzin

Solor adası

Sond küçük adaları grubunun en küçük adası Solordur. Boyu 215 ki- lometredir. Şekli müselleştir. Yük- sek dağları vardır. Bol istridye yeti- şir. Ada prensliktir.

Ada halkı yüksek evlerde, yani yüksek kulübelerde otururlar. Resim- de gördüğünüz kulübe 10 metre yük- sekliğindedir.

Bu kulübeler, orası için Amerika- nın yüz katlı binaları demektir.

Bu yüksek kulübeler Borneo, So- matra, yeni Ginede çok taammüm etti. Böyle giderse, yerliler bir kaç katlı kulübeler yapmağa başlayacak- larımsın.

Gezgin posta

İngilterede büyük otomobiller bü- yük şehirlerden uzak köyleri dolaşı- yor ve o köylerden telgraf ve mek- tupları toplıyor.

KIRMIZI DERİLİ İNSANLAR

Amerikanın kuzeyinde yaşayan kırmızı derili insanların sayısı gün geç- tikçe azalıyor. 1880 yılında 330,000 idiler. Bugün 200,000 kişi kaldı.

Bu kırmızı derili insanlar eski tü- relerini aynen tutuyorlar. Yaşayış ve inanlarından hiç bir şey değiştirme- diler.

Kırmızı derililer iki kabiledir. Hu- rönlarla Müskokisler. Bir de Asialaş dağlarında yaşayan Apalaşlar vardır.

Kırmızı derili bir şef

Kaliforniyadaki kırmızı derililer, bu kabilelerle melezleşmiş insanlar- dır. Onlar halis kan kırmızı derili de- ğillerdir.

Kabileler de ayrı gruplara ayrılır.

kırmızı derili insanların evi

derili insanların evleri üslûbunda köşkler, apartmanlar yapılmaya baş- landı. Tabii bu üslûp resimde gördü- ğünüz gibi aynen muhafaza edilmedi, fakat ne de olsa bu evlere benziyor.

Fıkralar

Namusu ve doğ- ruluğu ile nam ka- zanmış biri bir gün, genç bir kadınla bir odada saatler- ce konuştu.

Kadın gittikten sonra biri dedi ki:

— Güzel kadın.

— Bilmem.

— Görmediniz mi?

— Gördüm, fa- kat bakmadım!

On iki sene Pa- risin Bastiy zinda-

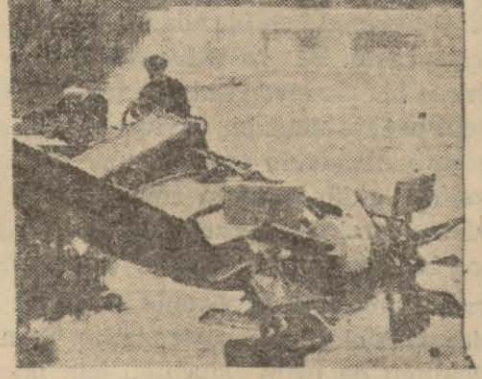
nında kalmış olan biri on iki sene sonra tahliye edil- di ve o gün yolda meşhur Maksimler müellifi Roşfokol- da rasladı.

— Bonjur yağlı ballı! dedi.

Adam müellifin boyalı yanakları- na ve bıyıklarına baktı:

— Bonjur boya- lı moyah! diye ce- vap verdi.

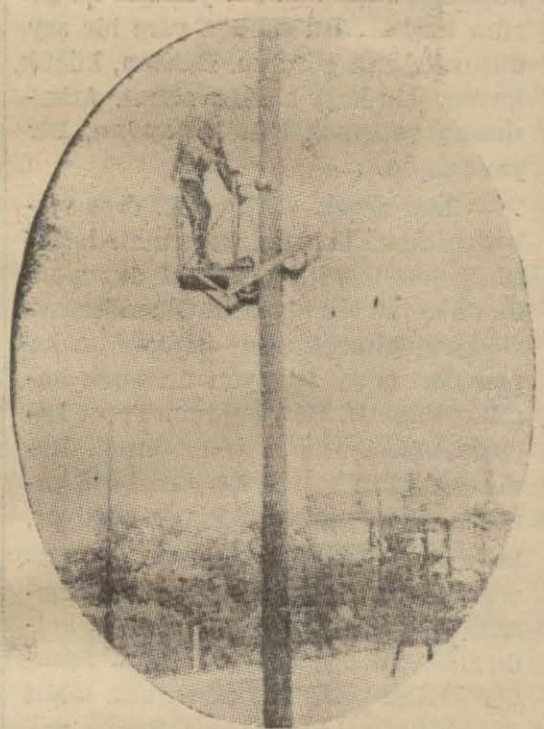
Kamış kesen

Kamışlar, bazı sularda yüzücüler kadar vapurlar ve kayıklar için de tehlike teşkil ederler. Göl ve dere ke- narlarındaki kamışlar her sene bir kaç kişinin boğulmasına sebep olu- yorlar.

İşte bu tehlikenin önüne geçmek için bir makine icad ettiler. Bir çok memleketlerde bu aletler, dere ve göl kenarlarındaki kamışları buduyorlar. imha ediyorlar, kıyıları temizliyorlar.

Kolaylık

Almanlar yeni bir asansör yaptılar. Bu asansör telgraf direklerine çık- mağa yarıyor. Bir tamir veya yeni te- sisat için telgraf direklerine tırman- mağa lâzım gelince, resimde gördü- ğünüz âletle kolayca çıkılıyor.

Afrikada hâlâ hayvanlara tapanlar var

Afrika zencileri arasında, ilk insan toplu- luklarının inanlarını besleyenler hâlâ vardır. Bu insanların kimi ateşe, kimi güneşe, kimi ağaca, kimi de hayvana taparlar.

Resmimizde gördüğünüz zenci kabilesi de, Afrikada yetişen, büyük boynuzlu öküzlere taparlar.

Bu öküzler onlar için mukaddesdir. Bütün sene beslenirler ve senenin muayyen bir gü- nünde, resimde gördüğünüz gibi süslenirler, boyanırlar, ve halk davul çalarak rakseder ve bu öküzlere tapar.

Oradaki resimde, bu öküzlerden birinin resmini görüyorsunuz. Yanındaki zenci ile mukayese ederseniz, büyüklüğü hakkında bir fikir edinmiş olursunuz.

Fakat nasıl oluyor da öküzün boynuzu bu- kadar büyüyor. Gördüğümüz öküzler

arasında hiç bu kadar büyük boynuzluya şüphe- siz hiç tesadüf etmedik. Kabilenin tapacağı öküzün boynuzunun diğer adı öküzlerden uzun olması şart- ır. Hatta vahşi kabileler arasında çıkan en kanlı muharebeler ekseriya bu yüzden vuku bulur.

Çok uzun boynuzlu bir öküz malik bir kabile bu öküzü behemehal ele geçirmek isteyen diğer bir ka- bilenin hücumuna maruz kahr. Amerikalı seyyahın anlatığına göre resmini gördüğünüz bu öküzü bu kabile uzun bir mücadele neticesi daha yeni ele geçirmiş. Bu uğurda 157 kişinin kanı dökülmüş. Bu öküzün boynuzlarının bu kadar uzun olması senelerin mahsulü imiş. Uzun boynuzlu öküzleri türete türete nihayet son nesil de bu boynuzları elde etmişler. Vahşiler herhalde zannettiğimiz ka- dar budala değil!

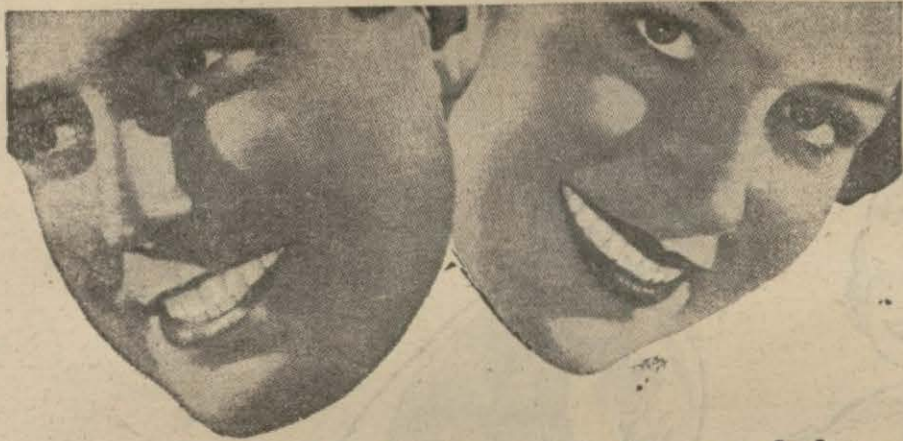
HASAN ÖZLÜ UNLARI

Vitamin-Kalori-Gıda-Kuvvet-Sıhhat

Pirinç - Buğday - Patates - Beyaz Mısır - Arpa - Bezelye - Yulaf -
Mercimek - İrmik - Çavdar - Badem - Türlü Özlü Unları

Çocuklarınıza yediriniz. İstediklerini ve sevdiklerini bıkırmıyarak değiştire değiştire yediriniz. Vitamini ve kalorisini çok olan bu mükemmel, özlü unlarla yavrularınız neşeli sıhhatli, tombul, kanlı, canlı olurlar. Çabuk büyürler. Çabuk diş çıkarırlar, kemikleri kuvvetlenir, ishal olmazlar HASAN ÖZLÜ UNLARI ile yapılan mahallebi ve çorbaların ve tatlıların ve pürelerin ve yemeklerin lezzetine payan olmaz. HASAN ÖZLÜ UNLARI nefasetini on sene muhafaza eder. Daima tazedir. Hiç kurtlanmaz. Taklidlerinden sakınız. Başka marka verilerse almayınız ve aldanmayınız. HASAN MARKASINA DİKKAT. HASAN DEPOSU: ANKARA, İSTANBUL, BEYOĞLU

Niçin herkesin dişleri böyle beyaz değildir?

Çünkü dişlerin beyaz olması için

1 inci şart:

RADYOLİN

kullanmak

2 inci şart ta:

Ağız yalnız sabıhları dağıl, her yemekten sonra mümkün olmazsa akşam sabah mutlaka temizlemektir.

Silko

ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK
ağrıları TESKİN
ve izale eder,

Her eczanede arayınız.

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul komutanlığı birlikleri için 1500 kilo Ayva reçeli 6/11/936 cuma günü saat 15 de açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 600 lira olup ilk teminatı 45 liradır. Evsafı ve şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin vakti muayyeninde ilk teminat makbuzlarıyla birlikte satınalma komisyonuna gelmeleri. (2377)

İstanbul komutanlığı birlikleri ihtiyacı için 2000 kilo şehriye ile 4000 kilo kesme makarna 6/11/936 cuma günü saat 15,30 ad açık eksiltme ile alınacaktır. Beher kilosunun fiyatı yirmişer kuruştur. Şehriye ve makarnanın ilk teminatı «90» liradır. Evsaf ve şartnameleri her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin vakti muayyeninde teminat makbuzlarıyla birlikte komisyonumuza gelmeleri. (2378)

Komutanlık makam otomobili için miktarı ihale neticesinde tekarrür edecek bedeli üzerinden hesap, edilmek üzere 510 liralık benzin 6/11/936 cuma günü saat 16,15 de açık eksiltme ile alınacaktır. İlk teminatı 38 lira 32 kuruştur. Evsaf ve şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin vakti muayyeninde ilk teminat makbuzlarıyla birlikte komisyonumuza gelmeleri. (2397)

İstanbul komutanlığı birlikleri senelik ihtiyacı olan 17000 kilo kuru soğan ihalesi 5/11/936 perşembe günü saat 16,15 de açık eksiltme ile yapılacaktır. Muhammen tutarı 850 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 43 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarıyla beraber belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2336)

Çalışmıyor, devasız bir derde uğramış gibi meyustur

Düşünmüyor ki
Bir iki kaşe

GRİPİN

onu bu yarım baş
ağrısıyla sinir ağrılarından
kurtarmağa
kâfi gelecektir.

GRİPİN

Bütün ağrı, sızı ve sancıları derhal dindirir. Soğuk algınlıklarına, gripe, romatizmaya, baş ve diş ağrılarına, nezleye, sinir, adele ve bel ağrılarıyla kırıklığa karşı bilhassa müessirdir.

Dr. BURHAN FEHİM DERBİ

Fennî levazımat ticarethanesi

Ankara caddesinde İkdâm Yurdu'nun büyük dairesine taşınmıştır. Hastane malzemesi, röntgen çamaşırhane, mutfak, su tasfiye makinelerine aid yeni kataloklarını talep vukuunda gönderecektir.

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu

- 1 — 19600 Kilo lahna 19600 ispanak ve 19200 pırasa tüm birliklerinin üç aylık ihtiyacı için alınacaktır. Bunların tahmin bedeli ceman 2645 lira 40 kuruştur.
- 2 — Şartname her gün komisyonda görülebilir.
- 3 — Eksiltme 2/11/936 pazartesi günü saat 15 de Selimiye askerî satınalma komisyonunca yapılacaktır.
- 4 — Münakasa açık eksiltme suretiyle olacaktır.
- 5 — Sebzelerin muvakkat teminatı 198 lira 41 kuruştur.
- 6 — Teminatlar vaktinden evvel yatırılmış olmalıdır. Bu işe gireceklerin resmi vesaik ibraz etmeleri meşruttur. Aksi takdirde iştirak edemezler. (2182)

- 1 — Evvelce kapalı zarf usulile münakasası yapılan 19000 kilo sade yağının fiyatı uygun görülmediğinden 11/11/936 çarşamba günü saat 15 de açık eksiltme suretile münakasası Selimiye Askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır.
- 2 — Sade yağının muhammen bedeli 18262 lira 80 kuruştur. Teminatı muvakkatesi 1369 lira 71 kuruştur.
- 3 — Teminatlar vaktinden evvel komisyonuna yatırılmış ve şartnamenin 4 maddesinde yazılı vesikaları taliplerin beraberinde getirmeleri şarttır.
- 4 — Şartname her gün komisyonda görülebilir. (2525)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Tahmin edilen bedeli «15000» lira olan «10000» metre işbaşılik kirpas kumaş, 5/ikinci teşrin/936 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de kapalı zarf usulile alınacaktır.

Muvakkat teminatı «1125» lira olup şartnamesi komisyondan her gün parasız verilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte kapalı teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasım paşada bulunan komisyon başkanlığına yermeleri. (2331)

Türkiye

Şişe ve cam fabrikaları

Anonim Sosyetesinden:

Şimdiye kadar iş hanında ve Paşabahçe fabrika merkezinde bulunan bürolarımız 1/11/936 tarihinden itibaren Bahçekapı 1 inci Vakıf han 4 ncü kat 43 ilâ 49 numaralı odalara taşınmıştır. Sayın müşterilerimize saygılarımızla bildiririz.

HOLANTSE BANK-UNIN
KARAKOY PALAS
ALALEMCI HAN

CARİ HESABLAR
TİCARİ KREDİLER

İHRACAT İTHALÂT
FİNANSMANI

VADELİ MEVDUAT
ESHAM VE TAHVİLÂT

MUHAFAZA VE İDARESİ
KİRALIK KASALAR

BU TECRÜBEYE TAHAMMUL EDEN

YALNIZ

HAVALANDIRILMIŞ BİR PUDRA VARDIR

Sabah dokuzdan akşam saat beşe kadar mat, saf ve sevimli bir ten. Gündüz tekrar pudralanmağa hacet yok. İşte; havalandırılmış yeni Tokalon pudrasının garanti muhassanatı bunlardır. Bu cazip havalandırma usulü, Parisli bir kimyagerin keşfidir. Bu usul da-fesinde havası toplandırılmış yegâne hafif pudradır. Şimdiye kadar yapılan pudralardan on defa daha saf ve daha hafiftir. Bu usul, Tokalon pudrasının istihzarında kullanılmaktadır. İşte bunun içindir ki, Tokalon pudrası, daha muntazam ve daha mükemmel bir tarzda yapışır, cildi hemen hemen görünmez bir güzellik tabakası ile kaplar ve yüze tabii bir güzellik verir.

ve modası geçmiş ve yüze bir makyaj şeklini vermeden kalın âdi pudralardan tamamen başka bir tesir yapar. Bu yeni Tokalon pudrası yüze yapışık kaldığı cihetle buna «8 saatlik pudra» tabir ederler. Artık ne parlak burun, ne yağlı cild görünmeyecek, belki rüzgâr, yağmurun ve terlemenin icrayı tesir edemeyeceği mat, saf ve sevimli bir ten görünecektir.

İstanbul Haricî Askerî Kıtâatı İlânları

Yulaf ve Arpa ihtiyacı 308 tondur. Bunlardan hangisi daha ucuz ise o alınacaktır. Münakasası 2/11/936 pazartesi günü saat 16 da Çatalca-da Tüm satınalma komisyonunda kapalı zarf usulüyle yapılacaktır. Şartnamesi parasız olarak hergün görülebilir. Gerek arpanın ve gerekse yulafın teminatı muvakkatesi 1155 liradır. Muhammen bedeli 15400 liradır. İsteklilerin teklif mektuplarını ilk teminat makbuzlarıyla birlikte belli olan münakasa saatinden lâakal bir saat evvel komisyona vermeleri. (400) (2248)

450000 kilo ekmeklik un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 67500 liradır. Eksiltme 6/İkinci teşrin/936 saat 11 de Erzincanda Tümen Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminat miktarı 4625 liradır. İstekliler ihale günü tecim ve endüstri odasında kayıtlı olduklarına dair vesika ibraz edeceklerdir. Kanunun 32, 33, 34 maddelerindeki esasata uygun olarak isteklilerin verecekleri teklif mektupları 6/İkinci teşrin/936 saat 10 na kadar komisyona vermiş bulunacaklardır. Bu unun ihalesinde tekkarrir ve teminat mukabilinde müteahhide avans verilmesi şart konmuştur. Şartnameyi okumak isteyenler bir adedini 338 kuruş mukabilinde komisyonumuzdan alabilirler. (413) (2391)

Müstahkem mevkiin göstereceği yerlerde yaptırılacak 38939 lira 4 kuruş bedeli keşifli telefon hatları kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 11/11/936 çarşamba günü saat 16 da İzmir kırsalında Müstahkem mevki satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminat akçesi 2920 lira 46 kuruştur. Keşif şartnamesi ve plânları ancak komisyonda hergün görülebilir. Eksiltmeye iştirak edeceklerin Ticaret odasında mukayyet oldukları şart olduğu gibi lâakal bir hafta evvel bu işin ehli olduklarına dair Nafia fen heyetinden vesika almaları ve bu vesikaları komisyona ibraz etmeleri lâzımdır. Eksiltmeye iştirak edeceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddeleriyle şartnamesinde yazılı vesikaları ilk teminat makbuz veya mektupları ile teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel komisyona vermiş bulunmaları. (428) (2540)

Keşif bedeli 7483 lira 46 kuruşa çıkarılan Tümenin Gebze garnizonunda inşa edilecek bir kamyon hangarının kapalı zarfla eksiltmesi 13/İkinciteşrin/936 cuma günü saat 16 da İzmitte Tümen karargâhı binasında yapılacaktır. Fennî şartnamesi ve plânları hergün Tümen satınalma komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli vakitten bir saat evvel kanunun istediği belgelerle birlikte 562 liralık teminatlarını da ihtiva eden teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (426) (2539)

Aşağıda yazılı erzakların kapalı zarfla eksiltmeleri İzmitte Tümen Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Her Garnizonun ihtiyacı ayrı ayrı müteahhitlerede ihale edilebilecektir. Şartnameleri İzmit, İst. ve Ankara levazım âmirlikleri satınalma komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatten bir saat evvel ilk teminat ve kanunun istediği belgelerle birlikte komisyona gelmeleri. (399) (2249)

Cinsi	Miktarı	M. Bedeli	İlk teminatı	İhale şekli	İhale tarihi saati
Ekmeklik un	536000	64368	4828	Kapalı zarf 3/İkinci teşrin/36	salı saat 15 de
Yulaf	629000	25160	1887	» 3/İkinci teşrin/36	salı saat 16 da
Pirinç	35200	7392	555	» 6/İkinci teşrin/36	cuma saat 15 de
Bulgur	105000	13650	1024	» 5/İkinci teşrin/36	perşembe saat 15
K. Fasulye	63000	8505	638	» 5/İkinci teşrin/36	perşembe saat 16

LUMA

1500 SAAT
DAYANIR

İKTİSADI SEVEN, HESABINI BİLEN LUMA KULLANIR

ELEKTRON MÜESSESATI

GALATA VOYVODA CADDESİ No. 58-60-62

TELEGRAF ELEKTRON
TELEFON 41450
POSTA KUTUSU 1144

HAVAGAZI ŞOF-BENİ

Tafsilat: İstiklâl caddesi 101

İstanbul Haricî Askerî KITAATI İLÂN LARI

Her bir çiftine biçilen ederi 915 kuruş olan 4500 çift çizme kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini 206 kuruşa almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra komisyona gelmeleri. İlk teminatı 3088 lira 13 kuruştur. İhalesi 10/İkinci teşrin/936 salı günü saat 15 dedir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla ilk teminatlarını teklif mektuplarıyla birlikte ihale saatinden en az bir saat evvel Ankara'da M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri. (414) (2392)

221000 kilo ekmeklik un kapalı eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 30940 liradır. Şartnamesi Alay satınalma komisyonundadır. Eksiltme 10/11/936 salı günü saat 15 de Amasyada Alay İdman yurdunda yapılacaktır. İlk teminatı 2320 lira 50 kuruştur. İsteklilerin Maliye vezne makbuzu veya banka makbuzu ile komisyona müracaatları. (422) (2500)

Doktor - Operatör FERİDUN ŞEVKET EVRENSEL

Haydarpaşa Nümune hastanesi operatörü Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 284 Karadeniz yarımadası Tel. 4555

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdareye bir miktar daha eksper ve harmancı namzedi alınacağından aşağıdaki şartları haiz olanların bir dilekçeye elindeki vesaikin birer musaddak suretini ve 6X9 eb'adında üç k'ta fotoğrafını raptederek ikinci teşrin on beşinci günü akşamına kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Yaprak tütün mübayaat şubesine vermeleri veyahut posta ile göndermeleri lâzımdır.

- 1 — Türk olmak
- 2 — Yaşı otuzdan yukarı olmamak
- 3 — Asgari lise derecesinde tahsil görmüş bulunmak.
- 4 — Askerliğini yapmış olmak
- 5 — Sıhhati tam olmak
- 6 — Medeni haklarına sahip ve iyi ahlâkı olduğunu ve mahkûmiyeti bulunmadığını tasdik etmek.

Namzetler müsabaka imtihanı yapılarak seçilecektir. (2431)

Maliye Vekâletinden:

150X80	140X70	120X65	175/100/45	Yekûn
Portatif	Yazıhane	Yazı	Kütüphane	
Yazıhane		Masası		
Adet	Adet	Adet	Adet	
14	94	496	102	706

1 — Yukarıda miktarları yazılı 706 parça Yazıhane ve saire pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Tahmin bedeli on altı bin dört yüz otuz beş lira yirmi kuruş ve 2490 numaralı kanunun yirminci maddesine göre pazarlığa iştirak edebilmek için verilecek katı teminatı iki bin dört yüz altmış beş lira yirmi sekiz kuruştur.

3 — Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde ve İstanbul Dolmabahçe Maliye Vekâleti evrakı matbua anbarında görülebilir.

4 — Pazarlığı 10/11/1936 Salı günü saat on beşte Levazım Müdürlüğünde toplanan Eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

5 — İstekliler teminat makbuz veya banka kefalet mektubuna birlikte...

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: — Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42862 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel: 22740

TRABZON Postaları

Pazar 16 da, Salı, Çarşamba,
Cuma 12 de

İZMİR SÜR'AT postası

Cumartesi 15 de.

MERSİN postaları

Salı, perşembe 10 da kalkarlar.

Diğer postalar

Bartın — Cumartesi, çarşamba 18 de.

İzmit — Pazar, salı, perşembe 9,30 da.

Mudanya — Pazar, Salı, Perşembe, Cuma 8,30 da.

«Perşembe postası Mudanyadan aynı gün İstanbul'a döner»

Bandırma — P.ertesi, Salı, Çarşamba, Perşembe, C.ertesi 20 de.

Karabiga — Salı, cuma 19 da.

Ayvalık — Salı ve cuma 19 da, (Cuma postası İzmir'e kadar gider) salı postası gidiş ve dönüşte Lapseki ve İmroz'da uğrar.

Trabzon ve Mersin postalarına kalkış günleri yük alınmaz.

(2602)

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca
limanları arasında 15 günde bir azeit
met ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve
Oslo'dan beklenen vapurlar.

Erland vapuru 30 T. evvele doğru.
Nordland vapuru 8 T. saniye doğru
Günburg vapuru 11 T. saniye doğru
Yakında İstanbul'dan Hamburg Rotterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo, limanları
için hareket edecek vapurlar.

Erland vapuru 31 T. evvele doğru
Nordland vapuru 9 T. saniye doğru
Günburg vapuru 12 T. saniye doğru

Fazla taksilat için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acenteliğine müracaat.
Tel: 44991-2-3

AÇIK ARTTIRMA MÜZAYEDE İLE SATIŞ

İkinci Teşrinin 1 inci pazar günü saat 10 da Beyoğlu'nda Osmanbey Samanyolu sokak Zafer apartmanının 14 sayılı dairesinde mevcut ve maruf bir aileye ait kıymetli eşyalar açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur. Pomye usulü 9 parçadan ibaret salon takımı 1 kanape, 2 koltuk, 6 sandalya üzeri kadife kaplı, nadide asri yemek oda takımı üstü vitrinli büfe, otomatik yemek masası, 6 sandalya üzeri maroken, iki adet hakiki İngiliz mamulâtı cedid sarı karyolalar, yazıhane ve kütüphane, yazıhane takımı, cedid kadife perdeler ve istorlar, elektrik avizeler, elektrik ütü, elektrik portatif lambalar, tabureler, saatle, salon masaları, Sahibinin - Sesi mükemmel salon gramofonu plâklarile, çiçek vazoları, yağlı boya tablolar, portmantolar, biblolar, çini ve demir sobalar, hava gaz ocağı, buz dolabı ve sair lüzumlu eşyalar. Ed. Seiler markalı mükemmel Alman piyano - su çapraz telli arkası demir, Anadolu yol halıları. Pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır. Satış peşindir. (26865)

Dr. HORHORNİ

Eminönü eczanesi yanında Tel. 24131 Her gün akşama kadar hastalarını kabul eder.

Dr. MEHMED İZZET

Emrazi dahiliye ve sariye mütehasısı Muayenecihane: Çagağolu Nuruosmaniye cad. No: 17 Baka Bey Anarhi

HÜSEYİN CAHİD

Fikir Hareketleri

158 ci sayısı çıktı

31 - Teşrinievvel 1936 - Cumartesi

İÇİNDEKİLER:

Demokrasi ve tarih (A. Croiset)
Bugünkü adam (Thomas Mann)
Meşrutiyet hatıraları (Hüseyin Cahid Yalçın) — Eski ve yeni diktatörlükler (Francesco Nitti) — Fransada felsefe (E. Robert Curtius) — Edebiyata dair konuşmalar (Alain) — Matbuat hayatı: (Apaçık - Şiirler) (Hüseyin Cahid Yalçın) — Filozoflar (Hayat ve mezhepleri) (Vill Durant) — Türk Mektupları (Kanuni Sultan Süleyman zamanına aid bir frenk sefaretnamesi) (Ogier Ghisein de Busbecq) — Kitaplar arasında (Küçük notlar) — Lehte aleyhte.

Fiyeti her yerde 20 kuruş

6 cı cild de hazırlanmıştır. Her cildde 26 nüsha vardır bir cildi 5 liradır.

Perakende nüshalarınızı temiz olarak getirirseniz cild masrafı bir liradır.

Müracaat mahalli:

Akşam Matbaası Müdürlüğü.

SIHHATİNİZİ
KORUYUNUZ

KANZUK MEYVA TUZU

Kanzuk meyva tuzu en hoş meyva usareleriyle hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnki-bazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

AÇIK ARTTIRMA MÜZAYEDE İLE SATIŞ

İkinci Teşrinin 1 inci pazar günü saat 10 da Beyoğlu Taksiminde Ayaspaşada Japon sefaretî karşısında 67 sayılı Mehmet Bey apartmanının 2 nci dairesinde mevcut ve bayan Askembre ait kıymetli ve nadide eşya, biblo, tablo ve saire açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur. Hakiki İngiliz (Maple) mamulâtından ve masif akaju İngiliz mükemmel yatak oda takımı, masif ceviz ve maroken kaplı 12 sandalyalı zarif yemek oda takımı, 9 parçadan ibaret akaju modern salon takımı, İngiliz marokeninden yapılmış kapitone yazıhane takımı, salona ait eşyalar, biblolar, masif akaju bronz işlenmiş Fransız etajerli çay masası, kübik ve Vienna malı masalar, tekmihi ağaç oyma elektrikli enfes Arap heykeli, modern elektrik avizeler, kadife perdeler, işleme fileler, Çin ve Capon vazoları ve duvar tabakları, Rus ve fan-tezi kristal çiçek vazoları, tablolar, terküt ve imzalı çok güzel heykeller, Sen - Lui kristal su takımları, likör ve çay takımları, masif kestane ağacından yatak oda takımı, oyun masası, portmanto, yaldızlı jardinyer ve etajerler, plâklarile gramofon, çini ve Salamandra sobalar, muşambalar, Okside karyolalar, dolaplar, mutfak takımları ve sair lüzumlu eşyalar. Mükemmel akaju Ameriken Piano - Pianola. Anadolu ve Acem halı ve seccadeleri. Apartman

İŞ BANKASI'NIN MEMLEKETDE KURDUĞU TASARRUF ABİDESİ

Şirketi Hayriyeden :

Oturdukları karyelerin mekteblerine giden talebeye yalnız yaz tatili müddetince hükmü muteber olmak üzere verilmiş olan pasoların müddeti bu ayın sonunda bitecek ise de bu kısım talebenin de mekteblerin hafta tatillerinde (Cumartesi öğleden sonra dahil) ve bayram günlerinde Köprü ve Boğazın her iskelesi arasında paso biletile seyahat edebilmelerini teminen yeniden paso verileceğinden alâkadarların fotoğrafı mektep ilmühaberile Şirketi Hayriye idaresine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Galatasaray Lisesi Satınalma Komisyonundan :

İşte bu en ufak fark

Krem Pertev'in falkiyetini size anlatabilir. Çünkü: Krem Pertev: Her hangi bir tesadüfün veya mahiyeti meçhul bir keşfin neticesi değildir. Krem Pertev çok çalışılmış ve çok tecrübelerden sonra kibar mahafîle takdim edilmiş yegâne Krem olup başlıca fevaidi: Cilddeki mesamati yumuşatarak kapatır. Bu suretle bu mesamati harici tesirattan muhafaza ederek cildin pürüzlerini def'eder. Cildi besler ve bu suretle gençlik ve teravetini temin eder. Cildde şeffaf ve gayrikabili nüfuz bir tabaka yapar, ki yazın sıcağın, kışın soğğun tahribatına mani olur.

Mühim bir tavsiye

Yastık, yorgan ve şiltelerinizi kuş tüyünden yapınız. Yatması rahat, kışın sıcak, yazın serindir. (Kilosu 75 kuruşdan başlar) Fabrika ve satış deposu İstanbul, Çakmakçılarda

Erzakın cinsi	Kilo	Tahmin bedeli Kuruş	Teminatı Lira K.	Eksiltme gün ve saati
İspanak	10000	7		
Prasa	12000	5		
Lâhana	9000	6		
Taze soğan	5000	2		2/11/936 Pazartesi gün saat 15 te
Yeşil salata	19000	1		
Kırmızı turp	35000	3	246 38	
Limon	35000	3		
Kuru soğan	12000	4		
Patates	18000	7	130 50	2/11/936 saat 15 de
Hindi	5000	42	157 50	» » 15,30

Galatasaray Lisesinin Mayıs 937 gayesine kadar ihtiyacı olan ve yanlarında tahmin bedeli, eksiltme gün ve saatleriyle ilk teminatları yazılı yiyecekler İstanbul Liseler Muhasebeciliğinde toplanan komisyonda açık eksiltmeleri yapılacaktır. Bu işe girecekler Ticaret odasının yeni sene vesikaları ve teminat makbuzlarıyla belli saatte komisyona gelmeleri.

Şartname mektepte görülüp öğrenilir.

(2210)

Galatasaray Lisesi Satınalma Komisyonundan:

Galatasaray lisesinin Mayıs 937 sonuna kadar ihtiyacı olan «4740» lira tahmin edilen «24000» kilo üç cins elmanın 11/11/936 çarşamba günü saat 14,30 da İstanbul Liseler muhasebeciliğinde toplanan okul komisyonunca açık eksiltmesi yapılacaktır.

İlk teminat 355 lira 50 kuruştur. Bu işe istekli olanlar Ticaret odası vesika ve teminat makbuzlarıyla eksiltmeye gelmeleri.

Hakikî LUMA ampulları yalnız kırmızı orijinal ambalajları içinde satılır

LUMA FABRİKALARININ

Ampul imalatında 29 sene tecrübeli olan fen adamları

Ampul imali Bilgisinde

ZİNCİR KIRAN

Hadiseler ve yenilikler yarattılar.
1500 saat yanma kudretini haiz olan ampul

LUMA

Markasını taşıyan ampuludur. Bu yüksek üstünlüğü ile bir arada

LUMA AMPULLARI

En az cereyan sarfeder, en bol ve parlak ışık neşreder.

LUMA Ampullarını Tercih Ediniz.

YALNIZ LUMA AMPULLARINI KULLANINIZ.

ELEKTRON MÜESSESATI

Galata, Voyvoda caddesi No. 58 - 60 - 62, Ankara - Anafartalar caddesi No. 10

Türk Antrasiti'nin En Büyük Vastı:

AZ KÖMÜRLE ÇOK HARARET!

**Türk antrasitinden
büyük istifade
temin etmek için:**

**"Sobanızda kömür yanmaya baş-
layıp sıcaklık istenilen dereceyi
bulunca anahtarını kısınız
ve sobanın alt kapaklarını
tamamen kapayınız,,**

SATIŞ YERLERİ:

Merkezi: Maden Kömürü İşleri T. A. Ş. Bahçekapı Taş Han Telefon: 21195
Galata: Türkiye İş Bankası şubesi. Telefon: 44630.
İstanbul: Adapazar Türk Ticaret Bankası, Bahçekapı, Taş Han Telefon: 22043
Ankara: Yenışehir, Ali Nazmi apartmanı. Telefon 1162.
Ankara: Adapazar Türk Ticaret Bankası Tel. şube 2316, Müdüriyet: 2319

Malî bir müesese için

İngilizce, Almanca lisanlarından biri veya her ikisinden Türkçe-ye ve mütakabilen bu lisanlara mükemmelen tercüme edebilir, ma- kine ile yazar bir Bayan veya Baya, Ankarada ihtiyaç vardır. Sa- rih adres ve vesaike İstanbulda posta kutusu 448, Ankarada posta kutusu 196 ya müracaat edilmesi.

Her akşam

Çok sevilen **LONDRA** birahanesinde

Bayaramınızı sonsuz neş'e içinde geçiririniz.

MELİKE CEMAL : Arap revüsü

Bayanlar : Nebile, Dürdane, Neriman, Fahriye

Saz heyeti : Keman : CEVDET - Kemançe : SOTİRLİ - Piyano : FEYZİ

Ut Mısırlı : İBRAHİM - Kanun : AHMED

Okuyucular : YAŞAR - HAMİD - Solist : MUSTAFA

Fiyatlarda tenzilât Tel. 40227

Bayındırlık Fen Okulu Satınalm

Komisyonundan:

CİNSİ	Miktarı ADET	Tahmin bedeli Kuruş.	Tutarı L. K.
Gömlek	222	175	388,50
Fanile	222	70	155,40
Don	222	60	133,20
Çorap	666 çift	35	233,10
Mendil	666	18,75	124,87
Havlu	80	45	36

1071,07

Okulumuz talebesi için satın alınacak yukarda cins, miktar, tahmin bedelleri tutarları yazılı çamaşırlar 4/11/936 tarihinde çarşamba gü- nü saat 15 de ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konmuştur. İlk teminat 8033 kuruştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere Arnavut- köyünde Sarraf burnundaki okula gelmeleri ve teminatlarını yine mek- tepten alacakları irsaliyelerle İstanbul Erkek lisesi binası yanındaki bi- nada Yüksek mektepler muhasebeciliğine yatırmaları ve yüksek mek- tepler muhasebeciliğinde toplanacak olan (gerek eksiltmeye iştirak için ve gerekse teminatlarını yatırmak üzere) komisyonumuza baş vurmala- rı. (2204)